

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Katedra severoamerických studií

Bakalářská práce

2022

Šimon Seemann

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Katedra severoamerických studií

**Nekonečná válka: Komparace tří
administrativ amerických prezidentů ve válce
v Afghánistánu**

Bakalářská práce

Autor práce: Šimon Seemann

Studijní program: Mezinárodní teritoriální studia

Vedoucí práce: doc. PhDr. Mgr. Francis Raška, Ph.D.

Rok obhajoby: 2023

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 1.12.2022

Šimon Seemann

Bibliografický záznam

SEEMANN, Šimon. Nekonečná válka: Komparace tří administrativ amerických prezidentů ve válce v Afghánistánu. Praha, 2022. 109 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Vedoucí diplomové práce doc. PhDr. Mgr. Francis Raška, Ph.D.

Rozsah práce: 143 238

Abstrakt

Bakalářská práce „Nekonečná válka: Komparace tří administrativ amerických prezidentů ve válce v Afghánistánu“ analyzuje a následně porovnává politiky administrativ George W. Bushe, Baracka Obamy a Donalda Trumpa vůči válce v Afghánistánu, mezi roky 2001, až 2021. Je kladen důraz na aspekty, které ztěžovaly, až znemožňovaly snahy Spojených států vybudovat silný stát, který by byl schopen samostatného fungování. Cílem bakalářské práce je vytvoření uceleného obrazu toho, jak se jednotlivé administrativy stavěly ke konfliktu v Afghánistánu, jak jednaly a co jim stálo v cestě k úspěšnému zakončení mise. Prostřednictvím podrobného náhledu na všechny tři politiky se práce pokouší nalézt odpovědi na stanovené výzkumné otázky, zjistit, jaké jsou hlavní aspekty neúspěchu jednotlivých administrativ ve válce v Afghánistánu a nalézt možné podobnosti. V prvních třech kapitolách se práce věnuje popisu vizí, strategií a jejich následné implementaci v konfliktu. Každá z administrativ ke konfliktu přistupovala odlišným způsobem, který se často během jejího působení měnil a posouval v závislosti na vývoji konfliktu. Poslední, čtvrtá kapitola pak odkrývá realitu konfliktu v odlišném světle, díky zveřejněným vládním dokumentům a věnuje se důvodům, které vedly k neúspěchům administrativ v konkrétních odvětvích jejich snah.

Abstract

The bachelor's thesis "Infinity War: A Comparison of Three US Presidents' Administrations on the War in Afghanistan" analyses and then compares the policies of the administrations of George W. Bush, Barack Obama and Donald Trump towards the war in Afghanistan, between 2001 and 2021. The focus is on the aspects that have made it difficult, even impossible, for the United States to try to build a strong state capable of functioning independently. The aim of the thesis is to create a comprehensive picture of how each administration approached the conflict in Afghanistan, how they acted, and what stood in the way of a successful completion of the mission. Through a detailed look at all three policies, the thesis attempts to answer the stated research questions, to find out what are the main aspects of each administration's failure in the war in Afghanistan and define some similarities. The first three chapters of the thesis describe the visions, strategies and their subsequent implementation in the conflict. Each administration approached the conflict in a different way, which often shifted and changed during its tenure as the conflict evolved. The final, fourth chapter reveals the realities of the conflict in a different light, thanks to published government documents, and looks at the reasons that led to the administrations' failures in specific sectors of their efforts.

Klíčová slova

Afghánistán, George W. Bush, Barack Obama, Donald Trump, válka, Al-Káida, Tálibán

Keywords

Afghanistan, George W. Bush, Barack Obama, Donald Trump, war, Al-Qaeda, Taliban

Title

Infinity War: A comparison of three US presidential administrations in the war in Afghanistan

Poděkování

Tímto bych chtěl mnohokrát poděkovat vedoucímu své bakalářské práce doc. PhDr. Mgr. Francisi Raškovi, Ph.D. a vedoucímu bakalářského semináře PhDr. Janu Hornátovi, Ph.D. za možnost veškeré své náměty k práci konzultovat. Rád bych také vyjádřil vděk své rodině a přátelům za jejich podporu.

Obsah

ÚVOD	2
1. BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA GEORGE W. BUSHE – „WAR ON TEROR“	4
1.1 PREZIDENTSKÁ KAMPAŇ	4
1.2 VZNIK A PRVNÍ FÁZE AFGHÁNSKÉHO KONFLIKTU	5
1.3 AMERICKÁ STRATEGIE PRO AFGHÁNISTÁN ZA GEORGE W. BUSHE.....	7
1.3.1 <i>Bushova doktrína</i>	8
1.3.2 <i>Národní bezpečnostní strategie</i>	9
1.4 BEZPEČNOSTNÍ SITUACE.....	10
2. BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA BARACKA HUSSEINA OBAMY - „WAR OF NECESSITY“	17
2.1 PREZIDENTSKÁ KAMPAŇ	17
2.2 AMERICKÁ STRATEGIE PRO AFGHÁNISTÁN ZA BARACKA OBAMY	20
2.2.1 <i>Komplexní strategie pro Afghánistán a Pákistán</i>	20
2.2.2 <i>Národní bezpečnostní strategie</i>	21
2.2.3 <i>Dohody ohledně budoucí spolupráce</i>	22
2.3 BEZPEČNOSTNÍ SITUACE.....	23
3. BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA DONALDA J. TRUMPA - „AMERICA FIRST“	31
3.1 PREZIDENTSKÁ KAMPAŇ	31
3.2 AMERICKÁ STRATEGIE PRO AFGHÁNISTÁN ZA DONALDA TRUMPA.....	32
3.2.1 <i>Strategie pro Jižní Asii a Afghánistán</i>	32
3.2.2 <i>Národní bezpečnostní strategie</i>	36
3.2.3 <i>Národní obranná a vojenská strategie</i>	39
3.3 BEZPEČNOSTNÍ SITUACE.....	41
3.4 MÍROVÁ JEDNÁNÍ A STAŽENÍ VOJSK Z AFGHÁNISTÁNU	51
4. NEKONEČNÁ VÁLKA.....	56
4.1 VIZE.....	57
4.2 STRATEGIE	57
4.3 IMPLEMENTACE STRATEGIÍ	60
4.3.1 <i>Vojska Spojených států</i>	60
4.3.2 <i>Výcvik ANSF</i>	64
4.3.3 <i>Budování demokratické vlády</i>	67
4.4.5 <i>Mírová vyjednávání</i>	70
ZÁVĚR.....	71

Úvod

Armáda Spojených států opustila Afghánistán 30. srpna 2021, ukončila tak 20 let trvající okupaci a nechala zemi v rukou radikálního hnutí Tálibán. Jedná se o nejdelší válku ve vojenské historii Spojených států, během které se na postu hlavy státu vystřídali čtyři prezidenti z řad demokratů i republikánů. Přítomnost vojsk a dlouholeté rekonstrukční snahy měly dovést Afghánistán do stavu, kdy bude samostatně schopen udržet bezpečnost v zemi, zachovat demokracii a zajistit, aby území státu nemohlo být využito pro vznik teroristických operačních základen. Těchto cílů však nebylo nikdy dosaženo. Po stažení vojsk Spojených států a spojenců se afghánské bezpečnostní jednotky rozpadly a silám Tálibánu oponovaly pouze minimálně. Po dvou dekádách snah o rekonstrukci státu, více než 2,3 bilionech dolarů vynaložených na bezpečnostní problematiku a 2 456 padlých amerických vojáků se země ocitla v rukou organizace, kterou pomohly samy Spojené státy svrhnout v roce 2001¹.

Válka v Afghánistánu je jediným konfliktem v 21. století, jehož se Spojené státy účastnily a z něhož prokazatelně vyšly jako poražená strana. Tato skutečnost dává tématu výsadní postavení v kontextu současné geopolitické situace světa. Přesto je zřejmý nedostatek relevantních českojazyčných zdrojů a prací, které by se problematikou neúspěchu Spojených států na půdě jižní Asie zabývaly. Jedná se o téma relativně nové, archivy Spojených států jsou, a ještě dlouhou dobu budou veřejnosti nepřístupné, některé informace tak zůstávají stále pod povrchem. Právě potřeba vyplnění této mezery v akademickém prostoru je hlavním motivem k napsání práce na dané téma.

Fatálního neúspěch světové velmoci v konfliktu s hnutím, které po většinu doby trvání bojů čítalo méně než 100 000 členů, vyvolává jednu základní otázku, na kterou se práce snaží najít odpověď. Jaké jsou hlavní aspekty neúspěchu jednotlivých administrativ ve válce v Afghánistánu? Můžeme pozorovat společné jevy vedoucí k neúspěchu? Kromě dosažení hlavního cíle, tedy zodpovězení výzkumné otázky, je smyslem této práce také podání uceleného pohledu na počínání administrativ jednotlivých prezidentů v otázce

---

¹ „Human and budgetary cost to date of the U.S war in Afghanistan, 2001-2022“, published by Washington institute international and public affairs, Brown university in the framework of the project *"The cost of war"*, Official Site of Washington institute, <https://watson.brown.edu/costsofwar/figures/2021/human-and-budgetary-costs-date-us-war-afghanistan-2001-2022> (Staženo 1.9.2022)

vedení konfliktu.

Výzkum je proveden prostřednictvím analytického zpracování příslušné, odborné i neodborné literatury, která se věnuje dané problematice. Následně je využita i komparativní metoda, která vedle sebe staví přístupy a realitu administrativ George W. Bushe, Baracka Obamy a Donalda Trumpa v kontextu přístupu k situaci v Afghánistánu.

První tři kapitoly mající identickou strukturu, v chronologickém pořadí analyzují vztah jednotlivých prezidentů ke konfliktu v Afghánistánu. Kapitoly začínají stručnou charakteristikou prezidentského kandidáta a jeho postojů, před kampaní a během ní, jak k probírané problematice, tak k mezinárodní politice jako takové. Posléze jsou rozebírány vzniklé strategie nových administrativ, jejichž prostřednictvím měla být situace řešena. Třetí a závěrečnou podkapitolou této opakující se struktury je samotná bezpečnostní situace v průběhu let. Zde jsou obsažena specifika nově zvolené administrativy, počty vojsk Spojených států a stavy národních bezpečnostních sil Afghánistánu, stav Tálibánu, regionální situace a mírové rozhovory, pokud se v daném období odehrály. Tyto informace jsou posléze vzájemně porovnány, doplněny o externí informace a v závěrečné kapitole jsou z nich vyvozeny odpovědi na otázku, kterou si práce klade.

Práce čerpá z mnoha rozličných zdrojů, aby bylo dosaženo co největší objektivity ve všech ohledech. Jedním z hlavních zdrojů se staly oficiální dokumenty vydané vládou Spojených států prostřednictvím zmocněných úřadů. Konkrétním příkladem použitých dokumentů mohou být verze Národní bezpečnostní strategie USA, jež se v průběhu let aktualizují. Stěžejním zdrojem, který prostupuje celou práci, jsou čtvrtletní zprávy publikované Speciálním generálním inspektorem pro rekonstrukci Afghánistánu (SIGAR). Tyto pravidelně vydávané zprávy poskytují přehled rekonstrukčních aktivit, obsahují podrobný přehled všech závazků, výdajů i příjmů spojených s rekonstrukcí a přítomností Spojených států v Afghánistánu. SIGAR zároveň vypracoval „The Afghanistan papers“, kontroverzní soubor rozhovorů souvisejících s válkou v Afghánistánu. Významným pramenem jsou archivované webové stránky tří bývalých prezidentů, jež poskytují vyjádření Bílého domu na většinu podstatných událostí. Do značné míry práce čerpá z renomovaných zahraničních médií, jako je například *The New York Times*, *The Washington Post*, nebo *The Guardian*. Zprávy mezinárodní agentury *Reuters* jsou často využívány jakožto faktografický zdroj práce.

1. Bezpečnostní politika George W. Bushe - „War on Terror“

1.1 Prezidentská kampaň

Republikánský politik a v pořadí již 43. prezident Spojených států George Walker Bush započal svou prezidentskou volební kampaň ještě před začátkem války v Afghánistánu. Bush do voleb vstupoval s renomé bývalého guvernéra státu Texas, podnikatele a evangelíka, jenž sám sebe nazval „současným konzervativcem“ a do voleb šel se sloganem „Reformer with Results“. Již od začátku se tedy dalo předpokládat, že půjde o konzervativní politiku, která bude reformami cílit na ekonomický sektor. Zahraniční vztahy nebyly hlavním předmětem Bushovy prezidentské kampaně, naopak byly značně upozaděny. V kampani hlásal, že jeho zahraniční politika bude umírněná a nebude obsahovat prvky budování národů, jako tomu bylo v minulých letech.²

Svého demokratického předchůdce Billa Clintona v oblasti zahraniční politiky značně kritizoval za jeho intervencionismus. Ač byla Clintonova administrativa především zaměřena na otázky domácí politiky, Spojené státy se zapojily do opravdu široké škály zahraničněpolitických událostí. Zahraniční politika zajímala 42. prezidenta Spojených států převážně z hlediska podpory amerického obchodu, proto se dlouhodobě snažil o větší obchodní provázanost s Čínou³. Kromě toho se zahraniční politika těchto let věnovala dění v Africe, hlavně v Somálku, Rwandě a Súdánu. Velice kontroverzním tématem se stalo zapojení do války v Bosně a Hercegovině v roce 1995⁴. Zároveň se Clinton pokusil vyřešit dlouhodobé konflikty v Severním Irsku a na Středním východě, zejména izraelsko-palestinský konflikt.

---

² "Bush Sought 'Way' To Invade Iraq?", SBS World News, (10. února 2005)

<https://web.archive.org/web/20050213023103/http://www.cbsnews.com/stories/2005/02/10/60minutes/main673138.shtml>

³ R. W. Apple Jr., "A Domestic Sort With Global Worries", The New York Times, (25. Srpena 1999)

<https://www.nytimes.com/1999/08/25/world/a-domestic-sort-with-global-worries.html>

⁴ Haass, Richard N. "Fatal Distraction: Bill Clinton's Foreign Policy." Foreign Policy, no. 108 (1997): 123.

<https://doi.org/10.2307/1149093>.

Bush se chtěl vyhnout podobnému modelu, měl v plánu potlačit zahraniční politiku a věnovat se interním otázkám. Podle předpokladů se v kampani věnoval ekonomice a daňovému systému. Podle svých slov měl v plánu největší daňové snížení v historii Spojených států⁵. Co se týká bezpečnostní politiky, plánoval posílení armády, čímž chtěl dosáhnout modernizace armády a zároveň snížení stavu vojáků. Modernizace měla pak mířit z velké části na vývoj systému obrany proti útokům balistických raket. Investice do obrany a snížení stavů vojáků odpovídá záměru dát přednost izolacionismu.

1.2 Vznik a první fáze Afghánského konfliktu

Válka v Afghánistánu započala za prezidenta George W. Bushe, ale kořeny konfliktu sahají až do minulého tisíciletí. V roce 1998, během druhého funkčního období 42. prezidenta Spojených států Billa Clintona, byly provedeny bombové útoky na velvyslanectví Spojených států v Tanzanii a Keni. K akcím, při nichž zemřelo až 200 lidí,⁶ se přihlásila teroristická organizace Al-Káida Usámy bin Ládina. Těmito činy se stala teroristická organizace poprvé středem pozornosti nejen Federálního úřadu pro vyšetřování (FBI), ale i americké veřejnosti. Tehdejší prezident v rámci odvety nařídil bombardování potencionálních teroristických základen v Súdánu a v Afghánistánu s cílem Bin Ládina zabít.⁷ Proběhlo i několik dalších vojenských operací se stejným cílem, ale všechny selhaly.

K zásadnímu teroristickému činu došlo necelý rok po nástupu nového prezidenta George W. Bushe do úřadu. Při útocích z 11. září 2001 teroristé unesli čtyři dopravní letadla a použili je k útokům, jež měly za následek smrt více než tři tisíc obyvatel Spojených států. Dvě z těchto letadel narazily do severní a jižní věže Světového obchodního centra v New Yorku a třetí letadlo spadlo na budovu Pentagonu. Poslední z unesených letadel mířilo na Bílý dům, to se ovšem zřítilo u Shanksville v Pensylvánii po vzpouře pasažérů.

---

⁵George W. Bush, "Acceptance Speech", (projev ohledně jeho zvolení za prezidenta Spojených států, Philadelphia, Pensylvánie Čtvrtek 3. srpna 2000)
<https://web.archive.org/web/20080509130806/http://www.4president.org/speeches/bushcheney2000convention.htm>

⁶"East African Embassy Bombings", Official Site of Federal Bureau of Investigation,
<https://www.fbi.gov/history/famous-cases/east-african-embassy-bombings> (staženo 8.3.2022)

⁷Barton Gellman and Dana Priest, "U.S. Strikes Terrorist-Linked Sites In Afghanistan, Factory in Sudan" The Washington Post, (August 21, 1998) <https://www.washingtonpost.com/wp-srv/inatl/longterm/eafricabombing/stories/strikes082198.htm>

Den poté vyhlásil prezident ve svém proslovu válku terorismu a vyzval Tálíbán, aby vydal Spojeným státům vůdce teroristické organizace Al-Káida, Usámu Bin Ládina.⁸ Zde také vzniklo označení „*War on Terror*“, které charakterizovalo vzniklý konflikt po dobu Bushovy administrativy. Když afghánský tálíbánský režim vydání oficiálně odmítl, a postavil se tak na stranu terorismu, prezident Spojených států prohlásil, že je třeba v Afghánistánu vojensky intervenovat a režim svrhnout. Před oficiálním zahájením invaze požádaly Spojené státy Organizaci spojených národů (OSN) o vyslovení podpory k zahájení vojenské mise. Rada bezpečnosti schválila 12. září 2001 rezoluci číslo 1368, která označila události z 11. září za teroristické útoky, jež jsou hrozbou pro mezinárodní bezpečnost.⁹ Ačkoli byla tato rezoluce interpretována jako svolení Rady s vojenskou operací, k výslovnému souhlasu nedošlo.

Zanedlouho po incidentu, 18. září, prezident podepsal rezoluci, která povolila použití síly proti terorismu a osobám odpovědným za útoky z 11. září. Necelý měsíc po útocích, 7. října 2001 byla pod vedením Spojených států zahájena operace *Enduring Freedom* (OEF). Velká Británie, Kanada, Austrálie, Německo a Francie slíbily budoucí podporu.¹⁰ Invazi vojsk předcházelo masivní dvanáctidenní bombardování pozemních cílů, jež mělo urychlit válku a snížit ztráty spojeneckých vojsk. Pozice Tálíbánu byly přes kladený odpor rychle dobývány. Jedním z velkých střetů počáteční fáze války byla bitva o jeskynní komplex Tora Bora, jež zanechala stovky obětí v řadách Al-Káidy a vedla k její porážce. Hlavní cíl operace – zatčení nebo usmrcení hlavy organizace – splněn nebyl, protože se Usámu Bin Ládinovi podařilo uprchnout. Po pádu Kábulu v listopadu 2001 byla podepsána Bonnská dohoda, ta ratifikovala rezoluci OSN č. 1383 a na jejím základě se šéfem afghánské administrativy stal Hamíd Karzáí.¹¹ Cílem dohody bylo po svržení vlády Tálíbánu znovu vytvořit Islámský stát Afghánistán. Většina vůdců i bojovníků Tálíbánu a Al-Káidy byla poražena nebo se stáhla do Pákistánu a invaze s pouhou desítkou amerických obětí a 15 000 padlými na straně nepřítele byla označena za velký vojenský úspěch.¹²

---

⁸ George W. Bush, "Statement by the President in His Address to the Nation" (projev prezidenta po útocích z 11. září, Washington) <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2001/09/20010911-16.html>.

⁹ "Resolution 1368 (2001). Adopted by the Security Council at its 4370th meeting, on 12 September 2001" Official document released by United Nations, <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N01/533/82/PDF/N0153382.pdf?OpenElement> (staženo 9.3.2022)

¹⁰ "Operation enduring freedom, Senate Hearing 107-801" Official transcription, (7. ledna 2002) <https://www.govinfo.gov/content/pkg/CHRG-107shrg83471/html/CHRG-107shrg83471.htm> (staženo 9.3.2022)

¹¹ "Resolution 1386 (2001). Adopted by the Security Council at its 4443rd meeting, on 20 December 2001" Official document released by United Nations, <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N01/533/82/PDF/N0153382.pdf?OpenElement> (staženo 9.3.2022)

¹² Malkasian Carter. *The American War in Afghanistan: A History*. New York: Oxford University Press, 2021, 87, <https://www.worldcat.org/cs/title/american-war-in-afghanistan-a-history/oclc/1263669815>

1.3 Americká strategie pro Afghánistán za George W. Bushe

I když Usáma Bin Ládín dopaden nebyl, cíle invaze byly z velké části splněny. Dne 17. dubna 2002 vyzval George W. Bush k rekonstrukci Afghánistánu s cílem vybudovat stát, který již v budoucnu nebude poskytovat útočiště teroristickým organizacím. Do procesu stabilizace oblasti se kromě vlády Spojených států, Agentury Spojených států amerických pro mezinárodní rozvoj (USAID), ministerstva zahraničí a ministerstva obrany zapojily také afghánská vláda, nadnárodní organizace a vlády dalších států. Rekonstrukční program cílil na zkvalitnění správy Afghánistánu a na celkové zvýšení kredibility afghánské vlády. Investice putovaly do vládních budov, vytváření infrastruktury, zlepšení životní úrovně obyvatel a do hospodářského rozvoje.¹³ Výsledkem těchto snah měl být stabilnější region, který by ve výsledku daleko méně inklinoval k podpoře terorismu. Počítalo se s tím, že po dokončení rekonstrukce postačí podporovat Afghánistán ve formě rozvojové pomoci.¹⁴

V prosinci 2002 schválil Kongres Spojených států amerických zákon na podporu svobody Afghánistánu (*Afghanistan Freedom Support Act of 2002*), který umožnil federální financování pro humanitární, rozvojovou a bezpečnostní pomoc.¹⁵ Zákon, který vycházel z cílů stanovených již v rámci Bonnské konference, opět zmiňuje podporu afghánské vlády a snahu o udržení stability země v zájmu zachování globálního míru. V rámci partnerství s Afghánistánem se Spojené státy zavázaly k humanitární pomoci, zahrnující zajištění pitné vody, potravin a lékařského vybavení. Obnova zemědělského sektoru, která byla rovněž součástí plánu, byla založena na nahrazení opia – do té doby dominantní plodiny – klasickými plodinami a na vytvoření nových pracovních míst.¹⁶ Velký důraz se kladl na vybudování silných vojenských a policejních jednotek, prostřednictvím kterých by si vláda udržela nad zemí kontrolu. Patříčně se zdůrazňovala i podpora samotné prozatímní vlády, zahrnující jak finanční, tak praktickou pomoc s vedením státu.

---

¹³ "Stabilization: Lessons from the U.S. experience in Afghanistan, May 2018", 3. „Volby: lekce ze zkušeností USA v Afghánistánu“ Oficiální dokument vydaný společností SIGAR, únor 2021 <https://www.sigar.mil/pdf/lessonslearned/SIGAR-18-48-LL.pdf> (staženo 9.3.2022)

¹⁴ Ibid, 4-5

¹⁵ Congress.gov. "H.R.3994 - 107th Congress (2001-2002): Afghanistan Freedom Support Act of 2002." květen 22, 2002. <https://www.congress.gov/bill/107th-congress/house-bill/3994>.

¹⁶ Congress.gov. "Actions - H.R.2446 - 110th Congress (2007-2008): Afghanistan Freedom and Security Support Act of 2007." červenec 17, 2007. <https://www.congress.gov/bill/110th-congress/house-bill/2446/all-actions>.

1.3.2 Bushova doktrína

Pojem Bushova doktrína je definován jako „sběrka strategických principů, praktických politických rozhodnutí a soubor zdůvodnění a myšlenek pro vedení zahraniční politiky Spojených států“.¹⁷ Doktrínu tvoří několik zásadních principů: preventivní válka proti terorismu, unilateralismus a šíření demokracie. Do velké míry jde o navázání na Trumanovu doktrínu z roku 1947, kdy Spojené státy reagovaly na rozpínavost Sovětského svazu a vytvořily tak plán na zadržení komunismu.¹⁸ Bushova doktrína přidává k myšlence preventivního zadržení nepřítele ještě preventivní potlačení přímo na území státu, kde nepřítel operuje. Tato strategie byla již v 90. letech Spojenými státy použita, nejen v případě Bosny a Hercegoviny, ale také v Iráku a Kosovu. Proto by se dalo říci, že tato doktrína je pouhou kodifikací taktiky, která byla již v minulosti hojně využívána.¹⁹

Unilateralismus se v doktríně projevil v několika směrech. Například odstoupení od smlouvy ABM byl čistě unilateralistický krok, za který Bush sklídl nemalou kritiku. Jednalo se o smlouvu mezi Spojenými státy a Sovětským svazem o omezení systémů protibalistických střel (ABM) používaných při obraně proti balistickým střelám. Kritici poukazovali na skutečnost, že odstoupení od smlouvy by mohlo vést Rusko k obavám z možného atomového útoku ze strany Spojených států, případně až k vyhrocení vztahů mezi oběma zeměmi. Zastánci naopak hájili odstoupení od smlouvy, protože jedině tak by podle nich bylo možné vybudovat dostatečně silnou raketovou obranu proti potenciálním teroristickým útokům. Unilateralismus se zároveň projevil ve vizi šíření demokracie za každou cenu, bez ohledu na to, jaký režim vládl v zemi předtím.

Doktrína měla značně polarizační účinek v mezinárodní i vnitrostátní politice. Polarizační vlivy na světové dění ztělesňuje věta: "Every nation, in every region, now has a decision to make. Either you are with us, or you are with the terrorists.". Pronesl ji Bush

---

¹⁷ Kaufman Robert G. In Defense of the Bush Doctrine. University Press of Kentucky, 2007.
<http://www.jstor.org/stable/j.ctt2jcn6n>.

¹⁸ Britannica, T. Editors of Encyclopaedia. "Truman Doctrine." Encyclopedia Britannica, December 16, 2022.
<https://www.britannica.com/event/Truman-Docctrine>.

¹⁹ The Bush Doctrine" Official Site of Frontpagemagazine, 7. října 2002,
<https://carnegieendowment.org/2002/10/07/bush-doctrine-pub-1088>

v září 2001²⁰ a měla za cíl postavit veškeré kritiky amerických zahraničních intervencí do značně obtížné situace, což se také povedlo. Vnitrostátní polarizace se projevila v rozdělení společnosti na ty, kteří podporovali intervencionismus, a na ty, kteří byli proti němu. Tento fakt byl umocněn kontroverzními výsledky prezidentských voleb z předchozího roku, díky kterým byl Bush zvolen. Al Gore totiž získal 48,4 % z celkového počtu hlasů, zatímco Bush získal pouze 47,9 %, ale svého protivníka převážil v počtu hlasů volitelů, 271 ku 266 hlasům. Výsledky byly v některých státech velice těsné, ale i po přepočítání Bush stále vítězil na počet hlasů volitelů a nejvyšší soud tak rozhodl pro jeho zvolení.

1.3.2 Národní bezpečnostní strategie

Národní bezpečnostní strategie Spojených států z roku 2002 stála na Bushově kontroverzní doktríně preventivní války. Spočívala ve schvalování „preventivních úderů“ jakožto prostředku obrany proti přímému nebo domnělému budoucímu ohrožení bezpečnosti Spojených států. Aplikována byla především v Afghánistánu v kontextu boje proti teroristickým organizacím a stala se i záminkou pro vstup vojsk Spojených států do Iráku v roce 2003.²¹ Příklad 11. září byl tehdy použit jako argument pro potřebu šířit demokracii, rozvoj, volný trh a obchod do všech koutů světa. Obrovský šok tehdy způsobilo, že nešlo o útok konkurenční velmoci, ale slabé země. Dokument přiznává, že samotná chudoba nevede obyvatele země k terorismu. Ovšem v kombinaci se špatným stavem institucí, korupcí a nedůvěryhodnou vládou mohou vzniknout podmínky k zakořenění radikálních myšlenek.²² Pro dosažení vytyčených cílů v boji proti globálnímu terorismu počítá bezpečnostní strategie se spoluprací s mezinárodními organizacemi, jako je OSN, zároveň s ostatními vládami, ale i nevládními organizacemi. Dočítáme se v ní, že válka proti terorismu je bojem nejenom za mír v zemi, kde jsou radikální skupiny potlačovány, ale hlavně za

---

²⁰ "Bush: 'You Are Either With Us, Or With the Terrorists'" Voice of America, (27. října 2009) <https://web.archive.org/web/20150112170258/http://www.voanews.com/content/a-13-a-2001-09-21-14-bush-66411197/549664.html>

²¹ "National Strategy for Victory in Iraq" Official Site of The White house George W. Bush, (30. listopadu 2005) https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/infocus/iraq/iraq_strategy_nov2005.html#part1 (staženo 11.3.2022)

²² "The National Security Strategy of the United States of America" US. department of state archives, White House Press Release, 2-3, (září 2002) <https://2009-2017.state.gov/documents/organization/63562.pdf> (staženo 14.3.2022)

globální mír a bezpečí. Proto se Spojené státy snažily v tomto ohledu navázat konstruktivní vztah s Čínou. Strategie vyzdvihla minulé snahy koordinovat počínání obou velmocí v jednání proti terorismu a nastínila plánované dialogy ohledně další spolupráce v tomto odvětví.

Myslelo se i na to, jak bude vypadat partnerství mezi oběma zeměmi po ukončení války, a proto byla v roce 2005 podepsána Společná deklarace strategického partnerství Spojených států a Afghánistánu.²³ Spojené státy se zavázaly k podpoře chodu státu po odchodu vojsk ve stejné míře jako v období, kdy byly mise aktivní. Znamenalo to, že i po oficiálním konci války budou v Afghánistánu podporovat řádnou demokratickou správu věcí veřejných, rozvoj občanské společnosti založené na právním státu a lidských právech. Byla slíbena i podpora rozvoje svobody a demokracie v širším regionu. V oblasti prosperity státu měly pokračovat snahy podporovat integraci Afghánistánu do regionálních a světových ekonomik a příslušných mezinárodních organizací. Měla pokračovat i již započatá rekonstrukce státu a investice do životní úrovně obyvatel. Spojené státy se zaručily, že poskytnou konzultace týkající se bezpečnosti, a pokud by byla ohrožena územní celistvost Afghánistánu, měla být připravena příslušná pomoc. Nadále měla být podporována reforma bezpečnostního sektoru a posíleny iniciativy v oblasti bezpečnosti hranic.²⁴

1.4 Bezpečnostní situace

Podle nastolených strategií bylo třeba zvýšit kredibilitu vlády a zajistit její stabilitu, ovšem, aby mohl být tento úkol splněn, je zapotřebí nejprve vládu sestavit. Afghánská prozatímní správa byla prvním řídicím orgánem země, který vznikl po svržení Tálibánu. Zástupci čtyř delegací protitálibánských frakcí se na Bonnské konferenci dohodli, že prozatímní vládu povede Hámid Karzaj. Nově zvolený předseda mohl svolat tzv. „*loya džirga*“ neboli Velkou radu, ze které se zrodil Přejchodný Islámský stát Afghánistán. Karzaj se stal opětovným prezidentem a jmenoval přechodnou správu, která měla řídit zemi další dva roky, do

---

²³ "Joint Declaration of the United States-Afghanistan Strategic Partnership" US. department of state archives, White House Press Release, (23. května 2005) <https://2001-2009.state.gov/p/sca/rls/pr/2005/46628.htm> (staženo 12.3.2022)

²⁴ Ibid.

svobodných a spravedlivých voleb. Útvar, který přetrval od roku 2004 do roku 2021, nesl název Islámská republika Afghánistán a jednalo se o prezidentskou republiku. Základem pro zajištění stabilní bezpečnostní situace v zemi bylo vybudování silné vlády. Agentura Spojených států amerických pro mezinárodní rozvoj (USAID)²⁵ rozdělila tento nelehký úkol, který jí připadl, na tři základní směry, jimiž mělo být dosaženo kýženého výsledku. Jednalo se především o zajištění plně demokratického procesu a předávání moci, legitimacy nově zvolené vlády a o rozvoj afghánských médií.

Úspěšné demokratické volby byly pokládány za důležitý mezistupeň na dlouhé cestě k zajištění demokratické formy vlády. V roce 2004 se konaly prezidentské volby, které s 55,4 % hlasů vyhrál opět Hámid Karzaj. Na volby dohlížel Společný volební řídicí orgán (JEMB), jenž byl spravován afghánskou vládou a OSN. V rámci podpory voleb bylo financováno rozšiřování povědomí o volbách i samotné volební procesy. Volby do národního shromáždění proběhly až v roce 2005. Na celé volby opět dohlížel JEMB pod záštitou USAID, která poskytla pomoc s organizací voleb.

Aby se stala nově zvolená vláda plně legitimní, musela mít důvěru lidu. Toho mělo být dosaženo pomocí investic do zdravotnického a vzdělávacího sektoru, vynaložení horentních sum na budování infrastruktury a podpory ekonomického rozvoje. Tyto snahy byly lokálně podpořeny Provinčními rekonstrukčními týmy (PRT), které od začátku roku 2002 působily v konkrétních regionech Afghánistánu. Přítomní vojenští důstojníci, diplomaté a odborníci na téma rekonstrukce měli zajistit bezpečnost a podpořit průběh rekonstrukce, což mělo vést k efektivnější samosprávě v regionech a lepší propojenosti s centrální vládou.

Co se týká rozvoje afghánských médií, do roku 2004 vyškolily Spojené státy 326 novinářů z oblasti vysílání a tisku, s cílem podpořit odpovědnost žurnalistiky a docílit rozvoje svobodných a nezávislých médií. Zároveň bylo podpořen vznik více než 30 rozhlasových stanic a nezávislé kábulské rozhlasové stanice FM Arman²⁶.

---

²⁵ "Afghanistan", Official Site of USAID /Office of Afghanistan and Pakistan Affairs, <https://www.usaid.gov/afghanistan>, (staženo 13.3.2022)

²⁶ "Afghanistan's first private radio station takes to the air waves, AFP/Mike Patterson" Official Site of ThingsAsian, <http://thingsasian.com/story/afghanistans-first-private-radio-station-takes-air-waves>, (staženo 13.3.2022)

Po celou dobu působení Bushovi administrativy s přesahem až do roku 2015 probíhaly v Afghánistánu dvě samostatné, nezávislé operace současně: OEF pod vedením USA spolu s operací Mezinárodních asistenčních sil pro bezpečnost (ISAF) pod vedením NATO.²⁷ Vybudování bezpečné a stabilní situace v regionu bylo vždy základním kamenem politiky USA v Afghánistánu. Proto byla v letech 2001 až 2009 vyčleněna pro program rekonstrukce a rozvojových aktivit v Afghánistánu ze státního rozpočtu částka 32 miliard USD.²⁸ Více než polovinu této sumy získalo Ministerstvo obrany USA, jež z ní následně věnovalo 15 miliard dolarů na zajištění potřebného výcviku a vybavení afghánských bezpečnostních sil. V rámci již zmíněného *Afghanistan Freedom Support Act of 2002* byl také zřízen *Afghanistan Security Forces Fund*, přes který proudily všechny prostředky poskytované na podporu afghánské armády a policie. Za účelem lepšího řízení programů a projektů v rámci tohoto fondu v červenci roku 2005 založilo ministerstvo obrany spolu s afghánskou vládou a Severoatlantickou aliancí mnohonárodní vojenskou organizaci vedenou Spojenými státy s názvem *Combined Security Transition Command – Afghanistan (CSTC-A)*²⁹. Organizace byla pověřena plánováním a prováděním reformy afghánských bezpečnostních sil. Cílem bylo vybudovat stabilní Afghánistán, posílit právní stát a porazit terorismus jednou provždy.

Jelikož sousední Pákistán poskytoval Tálibánu značné finanční prostředky, přístup k úkrytům a politickou podporu, bylo zapotřebí zaměřit se nejen na Afghánistán samotný, ale rozšířit pole působnosti vojsk i za hranice. Spojené státy neměly povolení ke vstupu na území Pákistánu, a proto od roku 2004 používaly k útokům bezpilotních letounů.³⁰ Prezident Bush vydal půl roku před koncem svého volebního období rozkaz, který povoloval zátahy proti militantům v Pákistánu.³¹ Pákistánské vedení uvedlo, že nedovolí vstup vojsk

---

²⁷ "Reconstruction the Afghanistan defense and security forces: Lessons from the U.S. experience in Afghanistan", září 2018, Official document released by SIGAR, 12-13, <https://www.sigar.mil/pdf/lessonslerned/sigar-17-62-ll.pdf> (staženo 18.3.2022)

²⁸ "Contract Oversight Capabilities of the Defense Department's Combined Security. Transition Command - Afghanistan (CSTC-A) Need Strengthening", Official document released by SIGAR, 1-2, <https://apps.dtic.mil/sti/pdfs/ADA535326.pdf>, (staženo 19.3.2022)

²⁹ Ibid. 1-2

³⁰ Mark Thompson a Bobby Ghosh "The CIA's Silent War in Pakistan", Times magazine, (1. června 2009) <https://archive.ph/JFBSV#selection-399.0-409.21>

³¹ Eric Schmitt and Mark Mazzetti, "Secret Order Lets U.S. Raid Al Qaeda" The New York Times Internationals, (9. listopadu 2008), <https://www.nytimes.com/2008/11/10/washington/10military.html>

cizí země na své území a že jeho vojska budou připravena zemi bránit. Vztahy Spojených států a Pákistánu se vyostřily po incidentu, při němž americká komanda vrtulníkem zaútočila na nepřátelskou základnu v této zemi,³² a poté, co na oplátku pákistánští vojáci stříleli na letadla NATO. Tato eskalace vedla k většímu používání bezpilotních dronů, mezi lety 2006 až 2009 vzrostlo jejich využití o celých 183 %.

Poté co byl díky úspěšné první fázi OEF Tálíbán poražen a jeho zbylá část odešla do zahraničí, panovala v zemi nízká míra odporu. Ty části Tálíbánu, které ve státě zůstaly, se stáhly do pohraničních hornatých oblastí a zde v omezené míře působily. Ukončit činnost těchto frakcí mělo v průběhu let 2002 až 2006 několik vojenských operací. Sérii odstartovala *Operation Anaconda*, která trvala od 2. do 18. dubna 2002 a měla za úkol porazit síly Al-Káidy a Tálíbánu v pohoří Arma.³³ Úspěšnost operace je kontroverzní, neboť bylo zabito 8 příslušníků amerických sil a 72 bylo zraněno. Protivník dle zprávy utrpěl daleko větší ztráty, okolo 500 mužů.³⁴ Mnoha vůdcům, nejspíše včetně Usámy Bin Ládina, se ovšem podařilo uprchnout, což úspěch celé operace do značné míry diskredituje. Další uskutečněné operace byly například *Operation Condor* (2002), *Operation Mountain Viper* (2003), *Operation Asbury Park* (2004) nebo *Operation Red Wings* (2005). Přestože se do roku 2006 uskutečnilo více než 30 vojenských operací, teroristické organizace se nikdy nepodařilo zcela vymýtit. Jejich stálá přítomnost vyšla najevo začátkem roku 2006, kdy se začala zvedat vlna násilí. Povstalci během následujícího roku vyprovokovali několik bitev, jako například bitvu u Laškagaru, bitvu o Panjwaii nebo bitvu o Nawzad. Zdánlivě potlačené skupiny přešly z dlouhotrvající defenzivy v nečekanou ofenzivu, která se podepsala na

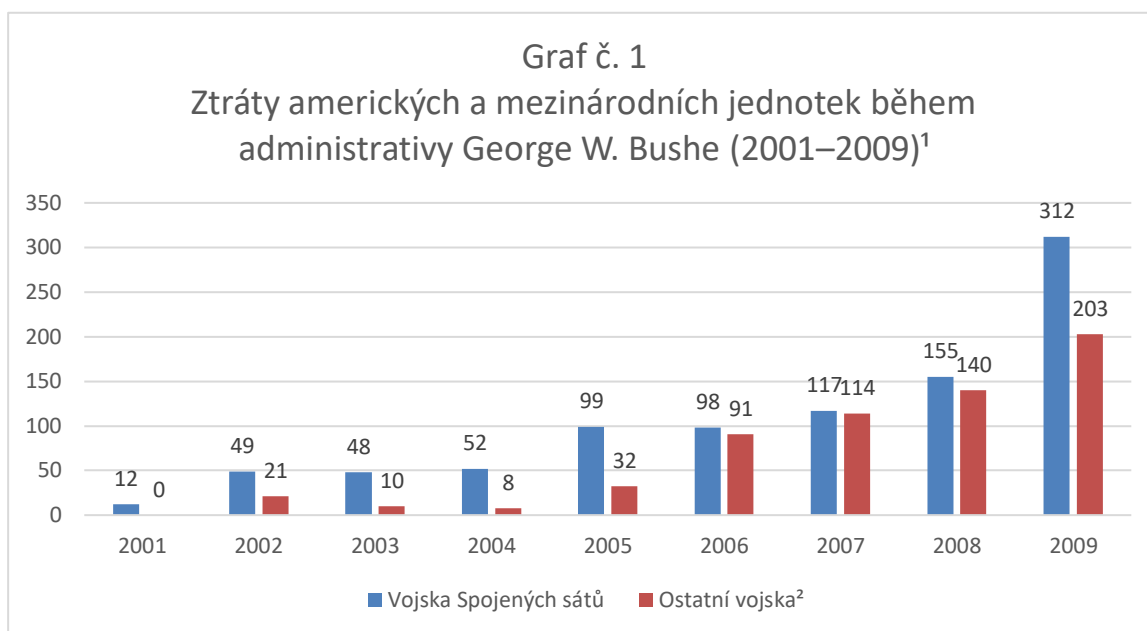
---

³² Simon Tisdall and Saeed Shah "Pakistan reacts with fury after up to 20 die in 'American' attack on its soil", *The Guardian*, (4. září 2008), <https://www.theguardian.com/world/2008/sep/04/pakistan>

³³ "Transformation" Official document released by Military Review May-June 2002, 71-72, <https://www.govinfo.gov/content/pkg/GOVPUB-D110-c8aaef82e26966248e7c3ab0267dc0a9/pdf/GOVPUB-D110-c8aaef82e26966248e7c3ab0267dc0a9.pdf>, (staženo 19.3.2022)

³⁴ "Operation Anaconda Lessons for Joint Operations", Richard L. Kugler, Michael Baranick, and Hans Binnendijk, Official document released by Center for Technology and National Security Policy National Defense University, <https://apps.dtic.mil/sti/pdfs/ADA496469.pdf> (staženo 19.3.2022)

ztrátách amerických a koaličních vojáků. Jak můžeme vyčíst z grafu č. 1, od roku 2006, až do konce Bushovy administrativy se počet padlých vojáků pouze zvyšoval.

¹ Čísla zachycují vždy roční průměrný počet vojáků.

² Všechny státy, které vyslaly vojenský personál do Afghánistánu, včetně těch pod tehdejší misí NATO a ISAF.

Zdroj: vytvořeno autorem bakalářské práce dle dat z:

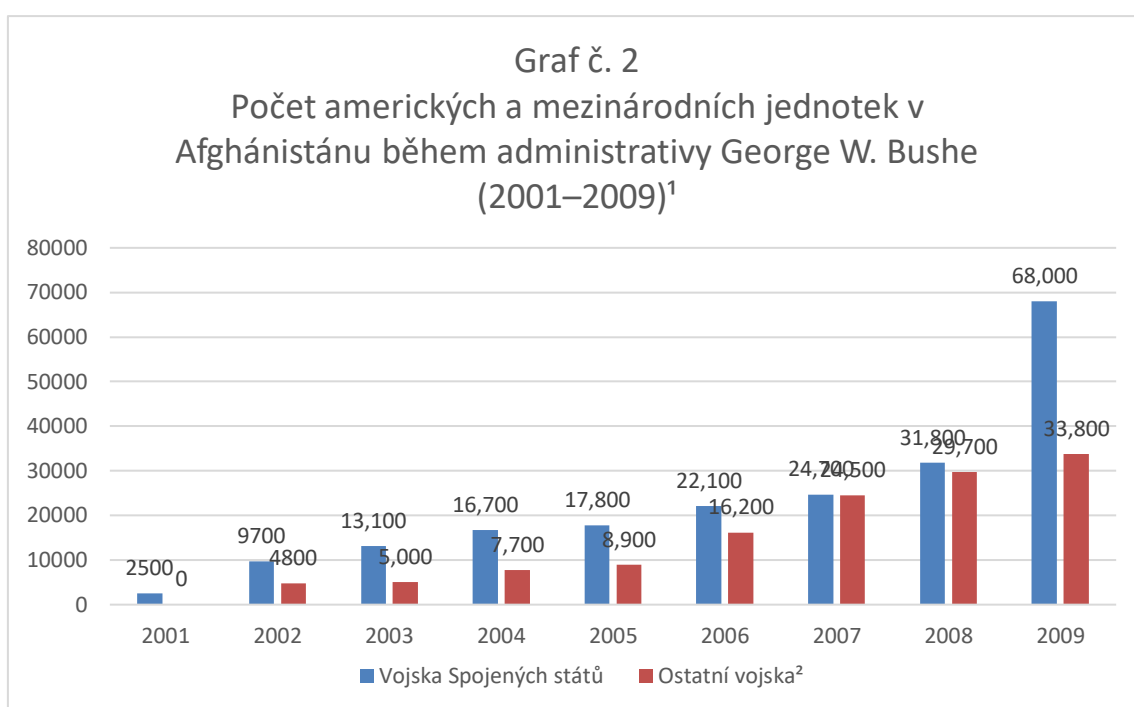
https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/08/FP_20200825_afghanistan_index.pdf

Proti potencionálním povstaleckým agresím měly vzniknout Afghánské národní bezpečnostní síly, které by pomáhaly při obnově klíčových vládních institucí a po odchodu spojeneckých vojsk by zabraňovaly Tálibánu v opětovném převzetí moci. Aby mohly být vycvičeny, bylo zapotřebí zřídit konkrétní vojenskou misi, jejíž jednotky by tento úkol zastaly. Proto Rada bezpečnosti OSN vydala 20. prosince 2001 rezoluci č. 1386, která ustanovila ISAF.³⁵ Ty původně operovaly pouze v oblasti hlavního města Kábulu s cílem zabezpečit přechodnou vládu, ale v roce 2003, kdy převzalo misi NATO, se pole jejich působnosti rozšířilo na celý Afghánistán. Zpočátku bylo vedení rozděleno na šestiměsíční rotační bázi, kdy si vedení mise státy postupně předávaly.³⁶ Jak ukazuje graf č. 2, přítomnost vojsk Spojených států i spojeneckých vojsk v rámci ISAF a dalších misí se po celou dobu

³⁵ "Reconstructing the Afghanistan national defenses and security forces: Lessons from the U.S experience in Afghanistan" Official document released by SIGAR, 12, <https://www.sigar.mil/pdf/lessonslearned/sigar-17-62-11.pdf> (staženo 19.3.2022)

³⁶ "NATO and Afghanistan", Official Site of North Atlantic Treaty Organization, https://www.nato.int/cps/en/natolive/topics_8189.htm#missions, (staženo 19.3.2022)

působení Bushovy administrativy navyšovala. Mise byla do roku 2006 rozdělena na čtyři po sobě jdoucí etapy, které měly zajišťovat plynulý chod. První etapa byla ukončena v říjnu roku 2004 a věnovala se převážně severu země. Rekonstrukční týmy pod německým velením zajistily bezpečnost v devíti severních provinciích země.³⁷ Ve stejnou dobu probíhalo dalších osm operací pod názvem Trvalá svoboda, o jejíž chod se staraly Spojené státy. Druhá etapa mířila na západ země, třetí na jih a čtvrtá na východ. Poslední z etap zároveň znamenala převzetí velení mezinárodních vojenských sil ve východním Afghánistánu koalicí vedenou Spojenými státy.

¹ Čísla zachycují vždy roční průměrný počet vojáků.

² Všechny státy, které vyslaly vojenský personál do Afghánistánu, včetně těch pod tehdejší misí NATO a ISAF.

Zdroj: vytvořeno autorem bakalářské práce dle dat z:

https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/08/FP_20200825_afganistan_index.pdf

Před vypuknutím největších bojů v roce 2006 se v Londýně konala konference, která dala vzniknout Afghánské dohodě. Na základě rozhovorů vznikl dokument, jenž z velké části navazoval na myšlenky Bonnské konference o pokračování rekonstrukce Afghánistánu a načrtl rámec spolupráce na dalších pět let. Ve vymezeném období měly být použity

³⁷ "ISAF's mission in Afghanistan (2001-2014)", Official Site of North Atlantic Treaty Organization, https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_69366.htm, (staženo 19.3.2022)

prostředky na zajištění silné vlády, bezpečnosti v regionu, sociálního rozvoje a hospodářství.³⁸ Co se týká zásahů do vládního sektoru, bylo kvůli efektivitě veřejné správy rozhodnuto o snížení stavu personálu a posilování profesionalizace. Dohoda podporovala vstup žen do vládních struktur a rovná práva a odpovědnost žen a mužů. Z hlediska bezpečnostní otázky se opírala o organizaci *Combined Security Transition Command* a zaměřila se na budování profesionální a etnicky vyvážené Afghánské národní armády (ANA), která měla v roce 2009 čítat až 70 000 vojáků.³⁹ Do téhož roku měla být vybudována silná policejní struktura o síle 62 000 osob, jež měla fungovat jako opora demokratické vlády.⁴⁰ Afghánistán měl být kompletně zabezpečen před vnitřními a vnějšími hrozbami a mělo se předejít opětovnému zřízení bezpečných útočišť pro teroristy.⁴¹ Na budování ANA se začalo pracovat již dříve, ale dohoda specifikovala její další směřování. Před příchodem vojsk Spojených států se na území Afghánistánu rozprostíral Islámský emirát Afghánistán, jehož armáda zanikla společně se státním uskupením. Impulz k vytvoření nové armády přinesla již zmíněná konference v Bonnu z roku 2001. Výcvik začal již toho roku, ale pouze v malé míře, byl prováděn příslušníky britské armády a následně se ukázal jako neefektivní. Proto v květnu 2002 převzala výcvik armáda Spojených států s cílem vycvičit do dubna následujícího roku 12 000 vojáků. Tyto ambice byly ovšem nereálné, proto se požadavek snížil na pouhých 9 000 vojáků do listopadu 2003. Jak ukazuje graf č. 3, v následujících letech Bushovy administrativy úspěšně rostl počet jednotek ANSF až na 195 000⁴².

---

³⁸ "Building on success the London conference on Afghanistan, The Afgjanistan compact", The London conference on Afghanistan, 2, <https://eoi.gov.in/kabul/?pdf0654?000>, (staženo 19.3.2022)

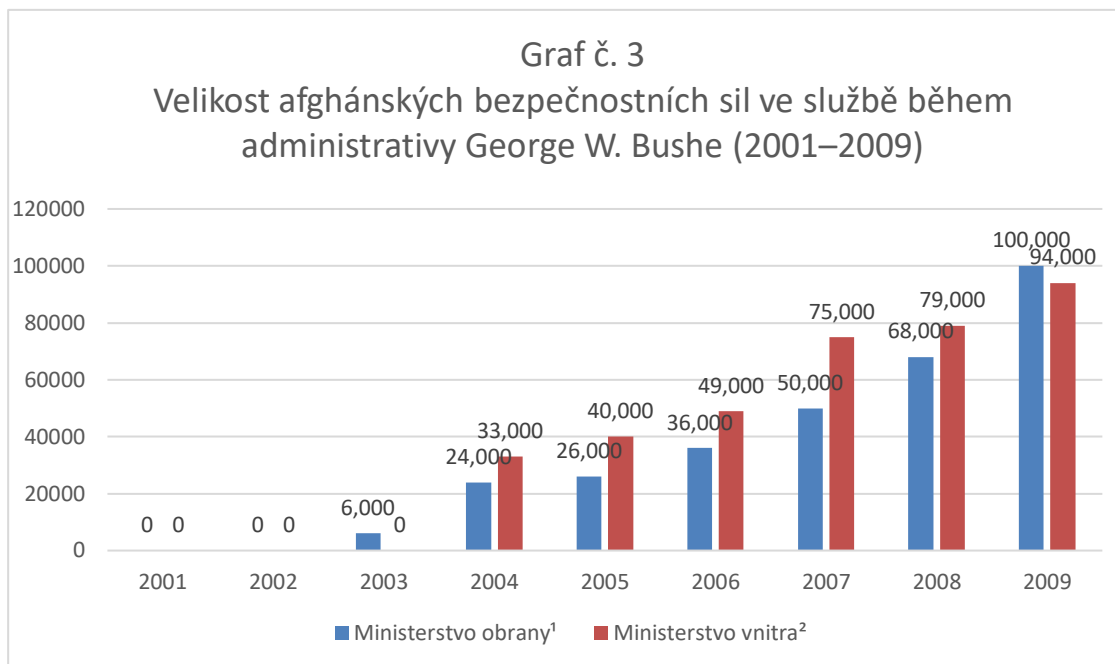
³⁹ Ibid., 7

⁴⁰ Ibid., 7-8

⁴¹ "Reconstruction the Afghanistan defense and security forces: Lessons from the U.S. experience in Afghanistan", září 2018, Official document released by SIGAR, 3-5, <https://www.sigar.mil/pdf/lessonslearned/sigar-17-62-11.pdf> (staženo 18.3.2022)

⁴² Sam Gollob and Michael E. O'Hanlon, "Afghanistan index, Tracking variables of reconstruction and security in post-9/11 Afghanistan", Document released under the auspices of Foreign policy at Brookings, 7, https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/08/FP_20200825_afganistan_index.pdf, (staženo 19.3.2022)

¹ Zahrnuje afghánskou národní armádu (ANA) a afghánské letectvo (AAF).

² Zahrnuje afghánskou uniformovanou policii (AUP), afghánskou národní občanskou pořádkovou policii (ANCOP), speciální policejní síly (GDPSU) a afghánskou protizločineckou policii (AACP).

Zdroj: vytvořeno autorem bakalářské práce dle dat z:

https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/08/FP_20200825_afganistan_index.pdf

2. Bezpečnostní politika Baracka Husseina Obamy - „War of necessity“

2.1 Prezidentská kampaň

V pořadí již 44. prezident Spojených států a bývalý senátor za Illinois Barack Obama kandidoval na post hlavy státu v době, kdy byly konflikty v Afghánistánu a Iráku opravdu palčivým tématem. Proto tyto zahraniční otázky postavil do čela své volební kampaně, jež se ale věnovala i mnoha jiným tématům. Konkrétně se jednalo o oživení ekonomiky, poskytnutí dostupné zdravotní péče, odstranění daňových úlev a snížení emisí. Zvýšenou pozornost věnoval Obama zahraniční politice jako celku. V červenci 2008 vyrazil na blízkovýchodní a evropské turné. V rámci Blízkého východu vycestoval do Afghánistánu, Iráku, Izraele, Jordánska, Kuvajtu, na Západní břeh Jordánu a v rámci Evropy navštívil

Británii, Francii a Německo.⁴³ Tímto rozsáhlým turné dal zřetelně najevo, že zahraniční politika je pro něj nadmíru důležitá, a zároveň jasně vytyčil oblasti svého zájmu. Dal tak za pravdu předpokladu, že se bude věnovat zahraniční politice, protože součástí jeho vzdělání byl i bakalářský titul z politologie se specializací na mezinárodní vztahy z roku 1983. V oblasti Blízkého východu pak cílil zejména na otázky týkající se zodpovědného ukončení války v Iráku, zabránění Íránu ve vývoji jaderné zbraně a na dokončení mise v Afghánistánu.

Historicky první afroamerický prezident Spojených států využil ve svých prvních volbách z roku 2008 neoblíbenost svého republikánského předchůdce a ve velké míře oponoval jeho názorům a skutkům. Tato skutečnost mu ve volbách pomohla, protože jeho oponentem byl republikánský politik John McCain, který v minulosti ve většině otázek souhlasil se svým spolustraníkem Bushem. McCain podporoval setrvání vojáků Spojených států v Iráku a prohlásil, že pokud se stane prezidentem, zůstanou jednotky na svých místech, dokud to bude třeba.⁴⁴ Zároveň byl i podporovatelem zvýšení přítomnosti vojsk Spojených států v oblasti, jež nařídil Bush během roku 2009 (viz graf č. 2). Nepopíratelná propojenost republikánských politiků a jejich názorů na dění na Blízkém východě tedy poskytla Obamovi nemalou výhodu nad jeho soupeřem.

Během prezidentské kampaně se Barack Obama často vyjadřoval o válce v Iráku jako o „war of choice“ a o válce v Afghánistánu jako o „war of necessity“, do češtiny také překládáno jako „špatná“ a „dobrá“ válka. Invazi do Afghánistánu dle jeho názoru ospravedlňovaly teroristické útoky z 11. září a jednalo se o nutný zásah, který chránil občany Spojených států. Opačný názor na situaci v Iráku vyjádřil v projevu dne 15. července 2008, v němž prohlásil válku za neúspěšnou politiku, která „odvádí pozornost od rostoucí teroristické hrozby v Afghánistánu“.⁴⁵ Argument byl postaven na faktu, že v tu dobu bylo v Iráku pětikrát více vojáků než v Afghánistánu, přestože nebyli strůjci útoků nikdy dopadeni. Oznámil, že pokud se stane prezidentem Spojených států, ukončí válku v Iráku do 16 měsíců od svého zvolení. Generál pověřený výcvikem iráckých bezpečnostních sil

---

⁴³ Carlotta Gall and Jeff Zeleny, "Obama Opens a Foreign Tour in Afghanistan", The New York Times, (20. července 2008), <https://www.nytimes.com/2008/07/20/us/politics/20OBAMA.html>

⁴⁴ John McCain, "John McCain on Iraq" (příspěvek přednesený v rámci rozhovoru na Iowa Public Television, Spojené státy, 12. října 2007) <https://www.youtube.com/watch?v=c6-cDX0WyyQ>

⁴⁵ Barack Obama "Campaign Policy Speech on Iraq at the Wilson Center" (příspěvek přednesený v rámci projevu v Ronald Reagan Building, Washington D.C., 15. července 2008, <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamairaqwarreaganbuilding.htm>.

tvrdil, že by Irák měl být připraven na převzetí vlastní bezpečnosti již v roce 2009. Proto Barack Obama navrhoval ukončit operaci v Iráku, přesunout jednotky do Afghánistánu a posílit operace na jeho území, aby byl konflikt jednou provždy rozhodnut. Zároveň slíbil, že v případě svého zvolení pošle další dvě bojové brigády do Afghánistánu s cílem vycvičit více afghánských bezpečnostních sil a podpořit afghánský soudní systém.⁴⁶ Prosazoval posílit nejen vojenské nasazení, ale také nevojenskou pomoc o další miliardu dolarů za rok. Konkrétně navrhoval investice do protikorupčních opatření a způsobů obživy afghánských farmářů alternativních k pěstování máku.

Barack Obama deklaroval, že konflikt v Afghánistánu bude v popředí jeho zahraniční politiky a vycestoval do této země v rámci již zmíněného Blízkovýchodního turné, konkrétně v červenci roku 2008.⁴⁷ Sešel se zde s afghánským prezidentem Hamídem Karzajem a navštívil přítomné americké síly. Oba politici se v rozhovoru zabývali problematikou války, korupce a vysoké produkce opia, která stát dlouhodobě sužovala a zároveň financovala teroristické organizace. Po rozhovoru budoucí prezident konstatoval, že se jedná o naléhavou situaci v boji proti terorismu a je zapotřebí začít jednat.⁴⁸ Poukázal také na vinu Pákistánu, který spolupracuje se členy Al-Káidy i Tálibánu a drží tak celý konflikt při životě. Proto bylo dle Obamy nezbytné vyvíjet na sousední Pákistán dostatečný tlak, aby přestal podporovat teroristické snahy a začal spolupracovat se Spojenými státy.⁴⁹

Dne 24. února 2009, krátce po svém zvolení, prezident v proslovu před Kongresem nastínil představu o svém budoucím počínání v roli hlavy státu. Jedním z mnoha témat bylo i vedení války v Afghánistánu a Iráku. Obama oznámil, že jeho administrativa důkladně přezkoumá válečné rozpočty a upraví je tak, aby umožnily dovést oba konflikty ke zdárnému konci.⁵⁰ V návaznosti na to sdělil, že chystaný rozpočet počítá se zvýšením množství vojáků i námořní pěchoty, s růstem jejich platů a se zaslouženým rozšířením zdravotní péče a výhod pro veterány. V projevu zároveň zmínil potřebu kooperace se

---

⁴⁶ Ibid.,

⁴⁷ Ewen MacAskill Washington and Jess Smee , "Obama uses crucial foreign tour to promise more troops for Afghanistan" The Guardian, (21. července 2008),
<https://www.theguardian.com/world/2008/jul/21/barackobama.uselections2008>

⁴⁸ Ibid.,

⁴⁹ Ibid.,

⁵⁰ "Remarks of President Barack Obama -- Address to Joint Session of Congress" (příspěvek přednesený v rámci zasedání Kongresu, Washington D.C., Spojené státy, February 24, 2009)
<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/remarks-president-barack-obama-address-joint-session-congress>

spojenci v rámci vytvoření nové, komplexní strategie pro Afghánistán a Pákistán s cílem boje proti extremismu a porážky al-Káidy.⁵¹

2.2 Americká strategie pro Afghánistán za Baracka Obamy

2.2.1 Komplexní strategie pro Afghánistán a Pákistán

Dne 27. března 2009 ohlásil prezident Spojených států novou komplexní strategii pro Afghánistán a Pákistán. Byla výsledkem 60 dnů trvajících meziagenturního strategického přezkoumání tehdejší situace v regionu a na jejím vzniku se kromě Spojených států podílely vlády Afghánistánu a Pákistánu, NATO, jeho spojenci a mezinárodní organizace. Podle jasně stanovených prvotních cílů strategie mělo v první řadě dojít k definitivnímu poražení al-Káidy, likvidaci všech jejích bezpečných útočišť a zajištění Afghánistánu tak, aby zde v budoucnu teroristické organizace již nenašly útočiště. Nový přístup měl být flexibilnější než ten předchozí a měl řešit problémy na regionální bázi.⁵² Další změnou oproti strategii George W. Bushe bylo vyhodnocení Pákistánu coby hrozby stejné úrovně jako samotný Afghánistán. Strategie proto stanovila výrazné navýšení americké a mezinárodní podpory pro ekonomiku i vojenství v souvislosti s pákistánským bojem proti terorismu. Obama tímto splnil slib, který dal voličům v prezidentské kampani. Co se týká vojenských sil, strategie ohlásila nasazení dalších přibližně 4 000 amerických vojáků, kteří se připojí, k již nově vyslaným 17 000.⁵³ Tyto jednotky byly vyslány, aby navýšily výcvikovou kapacitu a mohly tak posílit řady afghánských národních bezpečnostních sil. Konečným cílem bylo připravit stát a jeho bezpečnostní síly na kompletní převzetí zodpovědnosti za situaci po plánovaném odchodu vojsk a tomu odpovídaly jednotlivé kroky. Každá americká jednotka měla být spojena s afghánským protějškem, aby se maximalizoval výcvik a zároveň se pozvolně předávala moc. Mělo se začít více investovat do prostředků civilního úsilí jak v Afghánistánu, tak v Pákistánu, kde byl vymezen roční rozpočet na 1,5 miliardy dolarů.⁵⁴ Pro

---

⁵¹ Ibid.,

⁵² "What's New in the Strategy for Afghanistan and Pakistan" Official Site of The White house - Barack Obama, 27. března 2009, <https://obamawhitehouse.archives.gov/realitycheck/the-press-office/whatsquos-new-strategy-afghanistan-and-pakistan> (staženo 21.3.2022)

⁵³ Ibid.,

⁵⁴ Ibid.,

splnění těchto cílů bylo zapotřebí zvýšit mezinárodní úsilí, a proto měla být vytvořena kontaktní skupina sdružující ty, kteří se chtějí podílet na bezpečnosti v regionu.

2.2.2 Národní bezpečnostní strategie

Nová Národní bezpečnostní strategie byla vydána 26. května 2010 a velvyslankyně Spojených států při OSN Susan Riceová ji nazvala „dramatickým odklonem“ od strategie předcházející.⁵⁵ Hlavní rozdíly tkvěly ve větším zapojení mocností, jako jsou Čína, Rusko a Indie. Strategie je taktéž známá svým silně negativním postojem k šíření jaderných zbraní, a naopak kladným postojem k řešení otázek změny klimatu. Zbraně hromadného ničení měly být odepřeny v první řadě teroristům, kteří by je mohli použít k útoku na Spojené státy nebo jejich spojence. Proto bylo oznámeno zintenzivnění úsilí o zabezpečení všech zranitelných jaderných materiálů do konce roku 2013. Zároveň byla přijata opatření k posílení ochrany vědomostí z oblasti biologických a chemických věd.⁵⁶ Cílem strategie je – jak se v samotném dokumentu píše – vytvořit bezpečnou situaci nejenom pro Spojené státy, ale i pro celý svět. Proto je poměrně velká část textu věnována konfliktu v Afghánistánu a celkově válce s terorismem. Změna kurzu je patrná již v odklonu od termínu „islámský radikalismus“, užívaného předchozí strategií, ve prospěch „terorismu“ jako takového.⁵⁷ Dle strategie bylo zapotřebí navázat bližší meziagenturní a mezivládní spolupráci, aby bylo možné pokrýt problematické oblasti více a komplexněji.⁵⁸ Kromě již oznámeného navýšení vojenské přítomnosti v zemi se strategie věnovala i podpoře demokracie a hospodářského rozvoje, což mělo vést k budování státu jako takového. Strategie připouštěla, že vojenskou sílu je občas nezbytné použít pro obranu vlasti, spojenců nebo k zachování širšího míru a bezpečnosti, a to včetně ochrany civilistů, kteří čelí vážné humanitární krizi. Ovšem důraz se kladl na diplomacii a rozvoj institucí, jež měly mírnit konflikty a potřebu použití síly.⁵⁹

---

⁵⁵ David E. Sanger and Peter Baker, "New U.S. Strategy Focuses on Managing Threats" The New York Times, 27. května 2010, <https://www.nytimes.com/2010/05/28/world/28strategy.html?ref=world>.

⁵⁶ "National Security Strategy" Official document released by White house, květen 2010, 20-21, <https://nssarchive.us/wp-content/uploads/2020/04/2010.pdf> (staženo 22.3.2022)

⁵⁷ Ibid., 20

⁵⁸ Ibid., 20-21

⁵⁹ Ibid., 22.

2.2.3 Dohody ohledně budoucí spolupráce

Dne 5. prosince 2011 se v Bonnu konala po deseti letech výroční mezinárodní konference o Afghánistánu. Zúčastnilo se celkem 85 států, včetně vlády Afghánské islámské republiky, 15 mezinárodních organizací a OSN.⁶⁰ Konference ověřila závazky jak z Londýnské konference, tak z Kábulského procesu a zaměřila se na tři hlavní okruhy. První se týkal plánu ukončení afghánské války, následného odchodu spojeneckých vojsk a přechodu bezpečnostní odpovědnosti na afghánskou vládu do roku 2014. Další zahrnoval civilní a vojenské aspekty transformačního procesu a celkově rekonstrukci státu jako takového, včetně vybudování národních bezpečnostních sil, které měly být postaveny podle moderních standardů a mít dostatečnou kapacitu na zajištění bezpečnosti ve státě.⁶¹ Nakonec se mezinárodní společenství zavázalo, že bude podporovat rozvoj Afghánistánu i v plánované transformační dekádě 2015–2024.

V roce 2012 podepsali prezidenti Obama a Karzaj Dohodu o trvalém strategickém partnerství mezi Afghánskou islámskou republikou a Spojenými státy americkými, která nahrazovala společnou deklaraci strategického partnerství Spojených států a Afghánistánu z roku 2005.⁶² Dokument popisoval normalizaci partnerství mezi Spojenými státy a Afghánistánem v následujících letech vzhledem k odpovědnému konci války. Obě strany se prostřednictvím této dohody snažily upevnit trvalé partnerství a státní suverenitu, stabilitu a prosperitu Afghánistánu, což mělo vést k dlouhodobému cíli – porazit Al-Káidu a její extremistické odnože.⁶³ Kromě uznání pokroku, kterého bylo společně dosaženo za posledních 10 let, zahrnuje dohoda i vzájemné závazky v několika oblastech. Týkaly se jak procesu, jenž měl vést k dlouhodobé bezpečnosti, tak posílení regionální bezpečnosti a spolupráce, ochrany a podpory afghánské demokracie a s tím souvisejícího posílení afghánských institucí. Spojené státy chtěly po ukončení konfliktu stáhnout všechny své vojenské základny, proto jim dohoda umožnila používat afghánské armádní zařízení do roku

---

⁶⁰ "Afghanistan and the International Community: From Transition to the Transformation Decade", Official document from The International Afghanistan Conference in Bonn, 5. prosince 2011: 1, <https://www.peaceagreements.org/viewmasterdocument/848>

⁶¹ Ibid., 1

⁶² "Fact Sheet: The U.S.-Afghanistan Strategic Partnership Agreement" Official Site of the white house, Office of the Press Secretary, 1. května 2012, <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2012/05/01/fact-sheet-us-afghanistan-strategic-partnership-agreement> (staženo 24.3.2008)

⁶³ Ibid.,

2014 a dále. Byla stanovena možnost přítomnosti armádních jednotek po roce 2014 s cílem výcviku afghánských sil a zacílení na zbytky al-Káidy. Jednalo se pouze o možnost, nikoliv o jasně stanovený rámec pomoci, kterou Spojené státy musejí poskytnou. To, k čemu se zavázaly, bylo pravidelné hledání finančních prostředků od Kongresu. Tyto prostředky měly nadále zajišťovat poradenství ohledně afghánských národních bezpečnostních sil a podpory jejich výcviku, dodávky potřebného vybavení a sociální i ekonomickou pomoc⁶⁴.

2.3 Bezpečnostní situace

Podpora demokracie a budování národa bylo pro Obamovu administrativu klíčové téma. Proto se na prezidentské volby v roce 2009 soustředila nemalá pozornost. Funkčnost afghánského demokratického aparátu měla být testována tím, že dohled nad volbami již nezajišťovalo OSN, ale samotná afghánská vláda. Proto byla zřízena oficiální afghánská volební komise, jež byla zodpovědná za organizaci. Kvůli důležitosti teprve druhých prezidentských voleb státu byla ale zřízena i mise OSN, která na celý volební proces dohlížela.

Volby skončily vítězstvím úřadujícího prezidenta Hamída Karzaje, který získal téměř 50 % hlasů a porazil svého největšího rivala Abdulláha Abdulláha. Proces voleb ovšem zahrnoval velké množství problémů, které zpochybňovaly legitimitu výsledku. Před volbami zůstala 12 z 34 afghánských provincií klasifikace „vysoce rizikových“ území, celková bezpečnostní situace v zemi se prudce zhoršila a důvěryhodnost afghánského vedení klesla tak nízko, že schopnost vlády volby uspořádat nebyla jistá.⁶⁵ Přestože byla v době konání voleb ve státě navýšena přítomnost spojeneckých vojsk, špatná bezpečnostní situace v zemi volby ovlivnila. Kvůli Tálibánu bylo pro kandidáty nemožné vést v některých oblastech kampaň a voliči se často báli k volbám jít, protože docházelo k sebevražedným útokům, což ve výsledku způsobilo nízkou volební účast. Obama kontaktoval Karzaje po jeho znovuzvolení a kromě poblahopřání nastínil očekávání "nové kapitoly" v legitimitě afghánské vlády. V požadavcích kladl Obama důraz na zřízení protikorupční komise, která

---

⁶⁴ Ibid.,

⁶⁵ Helene Cooper and Jeff Zeleny, "Obama Warns Karzai to Focus on Tackling Corruption", The New York Times, 2. listopadu 2009, https://www.nytimes.com/2009/11/03/world/asia/03afghan.html?_r=1&hp

by stanovila přísnou odpovědnost vládních úředníků na národní a provinční úrovni.⁶⁶ Parlamentní volby z roku 2010 se nesly v podobném duchu jako předchozí prezidentské volby. Zastrásování ze strany Tálibánu zde bylo dominantním problémem a ukazatelem stavu bezpečnostní situace státu.

Nadcházející prezidentské volby v roce 2014 byly všeobecně považovány za přelomovou událost v budoucím vývoji země, neboť se jednalo o první volby, po nichž měla být demokraticky předána moc. Obamova administrativa věřila, že schopnost Afghánistánu udržet vládu, rozvoj a bezpečnostní zisky po roce 2014 budou do značné míry záviset na vývoji prezidentských voleb a na plynulém předání prezidentské funkce. Aby tyto volby proběhly hladce, USAID zřídila čtyři asistenční programy volební pomoci. První z programů se věnoval zkvalitnění právního systému a volebního práva v zemi, což mělo pomoci afghánské vládě v uspořádání legitimních voleb s vlastní nezávislou volební komisí. Další z asistenčních programů se věnoval posílení veřejného povědomí o konání voleb. Třetí program byl zaměřen na afghánskou volební reformu, jež měla posílit demokratický aparát. Poslední program se věnoval podpoře afghánského parlamentu z hlediska technického a politického vývoje. Asistenční programy částečně splnily svůj cíl, ale i tak se prezidentské volby z roku 2014 neodehrály bez problémů. Do druhého kola se dostal Ašraf Ghaní a Abdulláh Abdulláh a jeho výsledky svědčily ve prospěch prvního zmíněného. Avšak výsledky voleb zpochybnilo podezření z podvodu. Po sérii rozhovorů, zprostředkovaných americkým ministrem zahraničí, se oba kandidáti dohodli na podpisu smlouvy o vytvoření Vlády národní jednoty, která rozdělovala moc v poměru 50/50. Abdullah tak získal nově vytvořenou pozici generálního ředitele a Ghaní se stal prezidentem.⁶⁷

Prezidentské volby z roku 2014 ukázaly, že Afghánský politický systém se od předchozích voleb z roku 2009 příliš nezměnil. Investice asistenčních programů, které se věnovaly přípravě jednotlivých voleb se ukázaly jako málo efektivní cestou k podpoře demokratického aparátu.

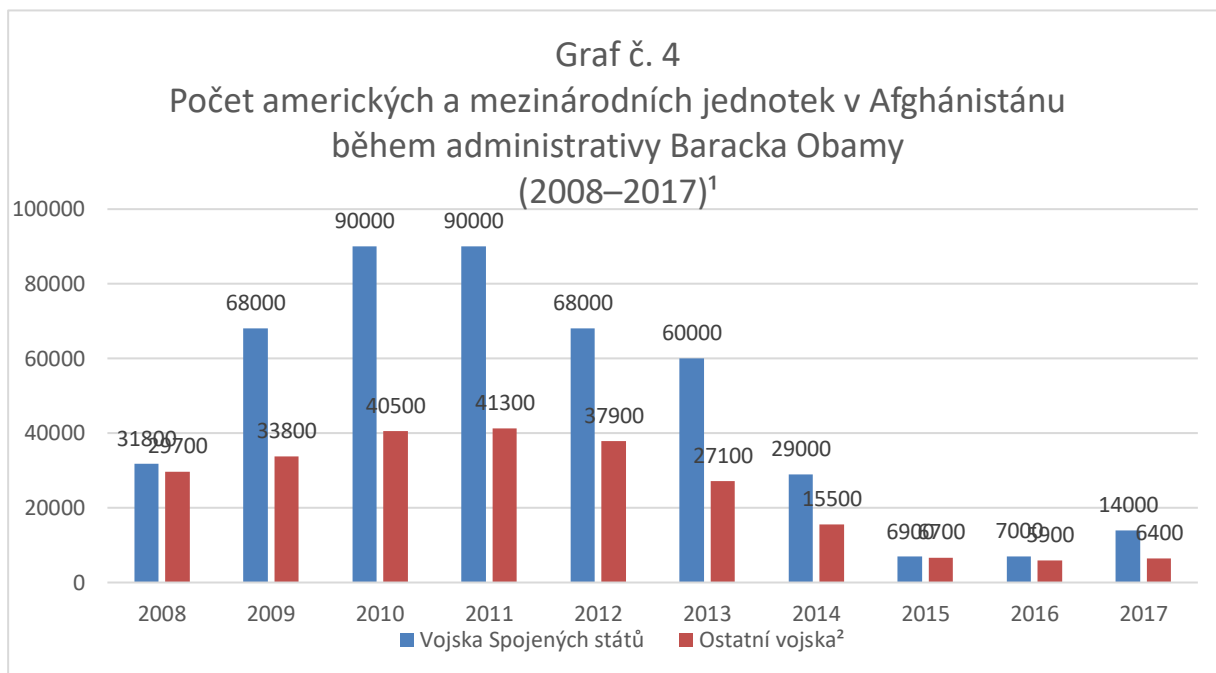
---

⁶⁶ Ibid.,

⁶⁷ David Loyn, "Afghan presidential rivals sign government unity deal", The BBC News, (8. srpna 2014), <https://www.bbc.com/news/av/world-asia-28712184>

Jak už bylo zmíněno, s Obamovým zvolením začalo množství nasazených vojenských sil v Afghánistánu narůstat. Graf č. 4 ukazuje, že v roce 2008 bylo v zemi přítomno 31 800 vojáků Spojených Států a v dalším roce se číslo více než zdvojnásobilo na celkový počet 68 000. Na následujícím summitu NATO v listopadu 2010 podepsaly členské státy deklaraci, podle které měla velení nad bezpečností v zemi od roku 2014 plně přebrat afghánská armáda.⁶⁸ Celý proces měl začít na počátku roku 2011 a následně mělo být předáváno vedení v některých provinciích a distriktech postupně, až po převzetí celého státu pod velení afghánských sil. Samotné předání mělo plně záviset na podmínkách, ne na jasně stanoveném termínu, který by musel být striktně dodržen. Stanoven však musel být rámec a základní časová osa procesu předání. Rámcem se stal konec roku 2014, kdy měla být stažena vojska a afghánské síly měly převzít plnou odpovědnost za bezpečnost v celém Afghánistánu. Zároveň ale summit zopakoval, že i po odchodu vojsk bude trvat dlouhodobý závazek NATO ohledně zajištění lepší budoucnosti pro afghánský lid.⁶⁹

¹ Čísla zachycují vždy roční průměrný počet vojáků.

² Všechny státy, které vyslaly vojenský personál do Afghánistánu, včetně těch pod tehdejší misí NATO a ISAF.

Zdroj: vytvořeno autorem bakalářské práce dle dat z:

https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/08/FP_20200825_afganistan_index.pdf

⁶⁸ "Lisbon Summit Declaration", Official Site of North Atlantic treaty organization, Issued by the Heads of State and Government participating in the meeting of the North Atlantic Council in Lisbon, 20. listopadu 2010, https://www.nato.int/cps/en/natolive/official_texts_68828.htm (staženo 23.3.2008)

⁶⁹ Ibid.,

Podmínkou předání byla dostatečná připravenost afghánských sil, aby již nedošlo k obsazení země nepřítelem. Proto bylo rozhodnuto, že počty ANA budou do roku 2011 posíleny na 171 600 členů a počty AUP budou navýšeny na 134 000. Celkově měly afghánské bezpečnostní síly koncem roku 2011 čítat 305 600. Jak ukazuje graf č. 4, slíbené navýšení počtu jednotek k tomuto datu bylo dodrženo. Ještě před dovršením stanoveného cíle bylo však schváleno další navýšení během roku 2012, konkrétně měly být stavy ANA zvýšeny na 195 000 a AUP na 157 000, a z grafu č. 4 můžeme vyzorovat, že k tomuto navýšení již nedošlo. V roce 2012 se počty ANA a AUP zvýšily pouze o několik tisíc, stejně jako v následujícím roce. Právě rok 2013 přinesl historicky nejvyšší počty afghánských bezpečnostních sil, jež v součtu čítaly více než 338 000 členů. Ovšem od roku 2014 počty členů afghánských bezpečnostních sil začaly značně fluktuovat a měly tendenci spíše klesat než stoupat.⁷⁰ Vyšších stavů se již nedosáhlo, naopak se rozhodlo o postupné redukci. Jedním z důvodů bylo, že financování tak velké armády začínalo být pro afghánskou vládu příliš velké sousto. Původní rozhodnutí Spojených států a NATO udržet síly ANSF na 352 000 by znamenalo financování ve výši 6 miliard USD ročně, což je opravdu velká částka i při rozložení těchto výdajů mezi členské státy NATO.⁷¹ Proto bylo v roce 2012 rozhodnuto, že se bude stav ANSF postupně snižovat tak, aby bylo možné síly ufinancovat a udržet funkční. Plánované snižování mělo být dokončeno v roce 2017, kdy mělo ve službě zůstat 228 500 členů. Předpokládalo se, že takovýto stav by vyžadoval celkem 4,1 miliardy USD ročně. Spojené státy přislíbily přispět 2,3 miliard USD ročně, spojenecké příspěvky představovaly 1,3 miliardy USD a afghánská vláda přislíbila zbývajících 500 milionů USD ročně.⁷² Afghánistán měl postupně přebírat financování své armády a v roce 2024 se měl stát v tomto ohledu plně samostatným.

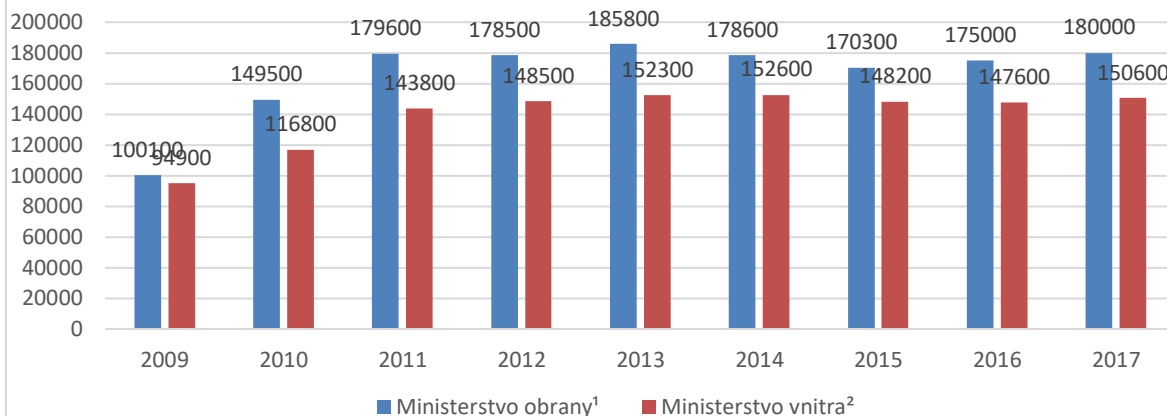
---

⁷⁰ Sam Gollob and Michael E. O'Hanlon, "Afghanistan index, Tracking variables of reconstruction and security in post-9/11 Afghanistan", Document released under the auspices of Foreign policy at Brookings: 7, https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/08/FP_20200825_afganistan_index.pdf, (staženo 19.3.2022)

⁷¹ "Afghanistan: Post-Taliban Governance, Security, and U.S. Policy", Kenneth Katzman, Document released under cover of congressional research service, (July 11, 2014): 29, <https://www.files.ethz.ch/isn/106806/229889.pdf> (staženo 24.3.2022)

⁷² Ibid., 29

Graf č. 5
Velikost afghánských bezpečnostních sil ve službě během administrativy Baracka Obamy (2009–2017)

¹ Zahrnuje afghánskou národní armádu (ANA) a afghánské letectvo (AAF).

² Zahrnuje afghánskou uniformovanou policii (AUP), afghánskou národní občanskou pořádkovou policii (ANCOP), speciální policejní síly (GDPSU) a afghánskou protizločineckou policii (AACP).

Zdroj: vytvořeno autorem bakalářské práce dle dat z:

https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/08/FP_20200825_afghanistan_index.pdf

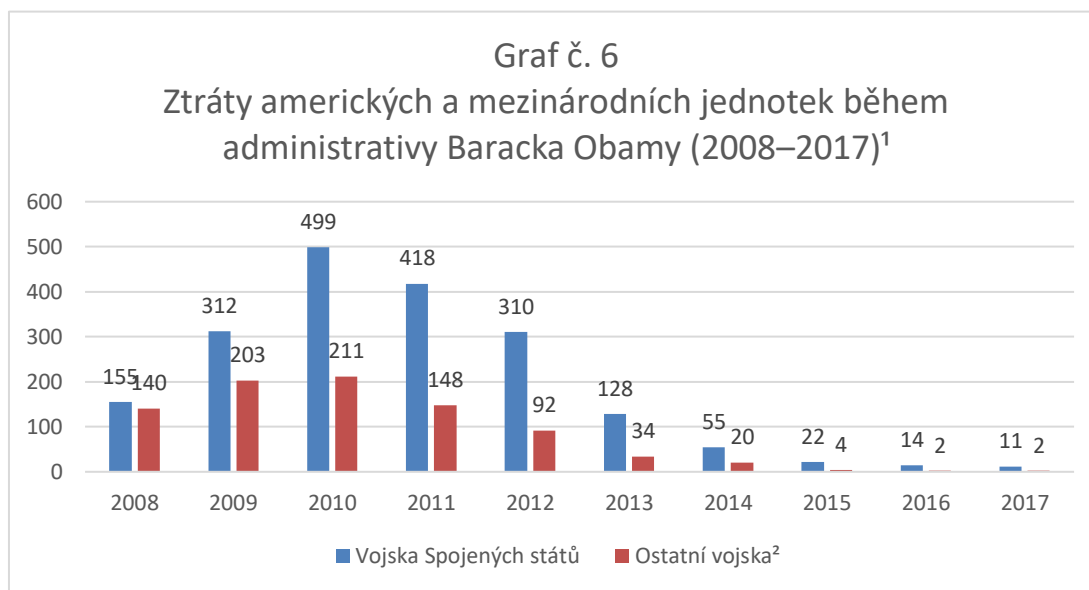
Dalším důvodem snížení stavů ANSF byla její neprofesionalita. Jak ANA, tak AUP totiž sužovaly negramotnost a korupce v jejich řadách. V roce 2009 vedení mise Organizace Severoatlantické smlouvy – Afghánistán/kombinované velitelství stanovilo cíl vyškolit 100 % personálu ANSF na první úroveň gramotnosti a alespoň 50 % na třetí úroveň gramotnosti do roku 2014 (První úroveň gramotnosti představuje základní gramotnost ekvivalentní znalosti první třídy, třetí úroveň gramotnosti představuje funkční gramotnost ekvivalentní znalosti třetí třídy).⁷³ Proces výuky ale značně prodloužil a prodražil výcvik ANSF a obecná profesionalizace se ukázala jako krajně obtížná. Korupce často způsobovala nedostatek munice, výzbroje a paliva. Tyto artikly byly často rozkradeny, což způsobovalo neefektivitu jednotek ANSF.⁷⁴

Během působení Obamovy administrativy pokračovaly na území Afghánistánu rovněž předešlé operace OEF a ISAF. Posílená koaliční vojska vedla v roce 2009 četné vojenské operace, jako například *Operation Strike of the Swor* nebo *Operation Shahi Tandar*. Na druhou stranu i povstalci z hnutí Tálibán provedli několik útoků, jako například

⁷³ Ibid., 2

⁷⁴ Ibid., 27

série náletů na Kábul, při kterých zemřelo 21 lidí a dalších 57 bylo zraněno. Porovnáme-li čísla z grafu č. 6 z let 2008 a 2009, pozorujeme více než dvojnásobný skok z hlediska úmrtí vojáků Spojených států; v roce 2008 padlo 155 a o rok později 312 vojáků, takto vysoké ztráty měla mise v Afghánistánu po celou dobu zvýšené přítomnosti vojsk. Největší počet padlých byl zaznamenán v roce 2010, kdy zahynulo 499 vojáků.⁷⁵

¹ Zahrnuje afghánskou národní armádu (ANA) a afghánské letectvo (AAF).

² Zahrnuje afghánskou uniformovanou policii (AUP), afghánskou národní občanskou pořádkovou policii (ANCOP), speciální policejní síly (GDPSU) a afghánskou protizločineckou policii (AACP).

Zdroj: vytvořeno autorem bakalářské práce dle dat z:

https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/08/FP_20200825_afganistan_index.pdf

Pákistán pokračoval v podpoře tálibánských sil na svém území i během volebního období Baracka Obamy. Proto prezident využil na území tohoto státu již zavedenou taktiku operací pomocí bezpilotních dronů a během svého volebního období nálety ještě zněkolikanásobil. Velký úspěch operace provedené bezpilotním dronem byl zaznamenán v srpnu 2009, kdy byl zabit Baitullah Mehsud, vůdce pákistánského hnutí Tehrik i Tálibán.⁷⁶ Ovšem nejvýznamnější operace se odehrála až 2. května 2011, kdy byl zabit Usáma Bin

⁷⁵ Sam Gollob and Michael E. O'Hanlon, "Afghanistan index, Tracking variables of reconstruction and security in post-9/11 Afghanistan", Document released under the auspices of Foreign policy at Brookings: 9, https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/08/FP_20200825_afganistan_index.pdf, (staženo 19.3.2022)

⁷⁶ "Briefing by White House Press Secretary Robert Gibbs" Official Site of the white house, president Barack Obama, (7. srpna 2009), <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/briefing-white-house-press-secretary-robert-gibbs-8709>

Ladin.⁷⁷ Tentokrát se však nejednalo o operaci provedenou bezpilotním dronem, ale o dlouho připravovaný zásah *United States Navy SEALs*. Úspěšné zakončení operace nesoucí název „*Neptune Spear*“ oznámil Obama v den jejího konání. Jelikož zjetí nebo zabití vůdce al-Káidy bylo od počátku jedním z hlavních cílů invaze do Afghánistánu, prezident Obama prezentoval ve svém projevu tento úspěch jako velký mezník ve válce proti této a dalším teroristickým organizacím. Zároveň ale upozornil, že Bin Ládinova smrt zdaleka neznamená definitivní konec války,⁷⁸ a také zopakoval, co řekl již George W. Bush po útocích z 11. září, totiž že Spojené státy nejsou a nikdy nebudou ve válce s islámem. Apeloval na rozlišení mezi al-Káidou a muslimským světem.

Slíbený proces předávání zodpovědnosti nad bezpečností a stahování vojsk potvrdil Barack Obama 22. června 2011.⁷⁹ Oznámil, že Spojené státy do konce roku 2011 stáhnou 10 000 a do léta následujícího roku dalších 33 000 vojáků, čímž měl být plně stažen počet vojáků odpovídající první vlně vyslané Obamovou administrativou v jejím počátku. Afghánské bezpečnostní síly měly nadále postupně přebírat kontrolu až do stavu, kdy by mohly být staženy všechny jednotky Spojených států a členských států NATO. Z vojenské mise se měla stát nadále mise čistě podpurná.⁸⁰ Toto rozhodnutí bylo učiněno zčásti kvůli dodržení slibu a blížícím se prezidentským volbám a zčásti proto, že sílil tlak veřejnosti proti přítomnosti vojsk v Afghánistánu. Pro setrvání vojáků v zemi, dokud se situace nestabilizuje, bylo pouhých 39 %, zatímco jejich stažení podporovalo 56 % populace Spojených států. Po více než deseti letech byly totiž v roce 2011 válečné náklady vyčísleny nejenom penězi – 444 miliardami dolarů, ale také počtem 1 888 padlých amerických vojáků. Z těchto důvodů se prezident rozhodl splnit své sliby i přes varování analytiků, že pokud se Spojené státy stáhnou příliš brzy, může dojít k rapidnímu zhoršení situace.⁸¹ Převzetí afghánské bezpečnosti ANSF proběhlo v roce 2013 a od té doby měla vojska Spojených států za úkol pouze vojenský výcvik. Následující rok přinesl konec vojenské Operace *Trvalá*

---

⁷⁷ Barack Obama, "Osama Bin Laden Dead", Official Site of the white house, (Příspěvek přednesený jako ohlášení smrti Osama Bin Ladena, 2. května 2011)

<https://obamawhitehouse.archives.gov/blog/2011/05/02/osama-bin-laden-dead>

⁷⁸ Ibid.,

⁷⁹ "Remarks by the President on the Way Forward in Afghanistan", Official Site of the white house, Office of the Press Secretary, 22. června 2011, <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2011/06/22/remarks-president-way-forward-Afghanistan> (staženo 24.3.2022)

⁸⁰ Ibid.,

⁸¹ Missy Ryan, Steve Holland, "Obama moves toward exit from Afghanistan", Reuters, (22. června 2022), <https://www.reuters.com/article/us-usa-afghanistan-idUSTRE75L0QD20110622>

svoboda a prezident oznámil, že do konce roku 2016 se armáda stáhne a ponechá jen běžnou přítomnost při velvyslanectví v Kábulu s bezpečnostní složkou, stejně jako tomu bylo v Iráku.⁸² Jak je vidět na grafu č. 4, slíbené stahování vojsk se opravdu uskutečnilo a v roce 2015 se v Afghánistánu nacházelo již pouze 6 900 vojáků Spojených států.⁸³

Od roku 2009 můžeme pozorovat nárůst pokusů o mírová jednání. V roce 2010 začala vznikat četná nenásilná hnutí odporu, jež byla propojena se snahou o reintegraci, demobilizaci a programy rozpuštění nelegálních ozbrojených skupin⁸⁴. Probíhaly také lokální mírové dohody, mezi místními vládami a místními ozbrojenými skupinami napojenými na Taliban. V prosinci 2010 byla vyjednána mírová dohoda v *Upper Sangin Valley*. Poté co byla smlouva ujednána došlo k významnému snížení násilí, ale zanedlouho poté konflikty pokračovaly. Bylo potvrzeno, že v letech 2011 a 2012 probíhaly tajné rozhovory mezi Spojenými státy a Tálibánem, které ovšem selhaly. Významný krok směrem k mírovým rozhovorům byl učiněn v roce 2013, kdy měla být otevřena kancelář Tálibánu v Kataru. Z toho ovšem sešlo poté, co Tálibán přerušil předběžné rozhovory a obvinil Washington z nedodržení slibů ohledně výměny válečných zajatců.⁸⁵ K rozhovorům s Tálibánem, který dlouhou dobu nazýval afghánskou vládou „loutkou Spojených států“, došlo až v roce 2016.⁸⁶ Ke konci funkčního období Obamovi administrativy, v roce 2016 byla podepsána mírová dohoda mezi afghánskou vládou a militantní skupinou Hezb-i-Islami. Dohoda ustanovila vzájemné ukončením nepřátelství a vzájemný respekt, pod podmínkou toho, že Hezb-i-Islami ukončí vztahy s extremistickými skupinami a afghánská vláda podpoří návrh pro ukončení sankcí OSN proti této skupině⁸⁷.

---

⁸² <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/05/27/statement-president-afghanistan>.

⁸³ Sam Gollob and Michael E. O'Hanlon, "Afghanistan index, Tracking variables of reconstruction and security in post-9/11 Afghanistan", Document released under the auspices of Foreign policy at Brookings: 5, https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/08/FP_20200825_afghanistan_index.pdf, (staženo 19.3.2022)

⁸⁴ "Disarming the militias" Barabara J. Stapleton, Document released by Afghanistan Analysts Network, duben 2013, https://www.afghanistan-analysts.org/wp-content/uploads/2013/06/20130428BS-Disarming_the_Militias_w_Preface_FINAL.pdf

⁸⁵ Dan Roberts and Emma Graham-Harrison, "US-Taliban Afghanistan peace talks in Qatar cancelled", The Guardian, 20. června 2013 <https://www.theguardian.com/world/2013/jun/20/afghanistan-talks-taliban-qatar-cancelled>

⁸⁶ Nick Paton Walsh and Masoud Popalzai, "Taliban will not talk peace with Karzai government, spokesman says", CNN, 14. února 2012, <https://edition.cnn.com/2012/02/14/world/asia/afghanistan-taliban/index.html>

⁸⁷ Rod Nordland, "Afghanistan Signs Draft Peace Deal With Faction Led by Gulbuddin Hekmatyar" The New York Times, 22. září 2016, <https://www.nytimes.com/2016/09/23/world/asia/afghanistan-peace-deal-hezb-i-islami.html>

3. Bezpečnostní politika Donalda J. Trumpa - „America First“

3.1 Prezidentská kampaň

Republikánský politik a 45. prezident Spojených států amerických Donald John Trump byl vždy znám svou kontroverzní a někdy až útočnou rétorikou. Své názory sdílel nejenom prostřednictvím televizních debat, do kterých byl zván díky své kontroverzi, která přitahovala pozornost, ale také na sociálních sítích, převážně na platformě Twitter. Právě zde se svým specifickým způsobem vyjadřoval ke konfliktu v Jižní Asii již dlouhou dobu předtím, než vůbec oznámil svou kandidaturu na post prezidenta.⁸⁸ Kritizoval oba své předchůdce. George W. Bush dle Trumpa pochybil tím, že začal nekonečnou válku, která podle Trumpova názoru nemá východisko a Spojené státy stojí nejenom obrovské množství finančních prostředků, ale i životy amerických vojáků. Hlavní část své kritiky vůči konfliktu ale soustředil proti svému přímému předchůdci Baracku Obamovi, kterému vytýkal zpomalené stahování vojsk z oblasti a snahu o komplexní rekonstrukci Afghánistánu.⁸⁹ Základním pilířem jeho rétoriky bylo totiž úplné stažení vojsk a ukončení dlouholetého konfliktu za každou cenu. Často poukazoval na množství financí, které konflikt stojí, a fakt, že by tyto peníze mohly být použity na přímé zlepšení životní situace ve Státech.

Během prezidentské kampaně Trumpův zájem o konflikt značně poklesl a Trump se začal věnovat kontroverznějším otázkám, které měly větší potenciál nalákat voliče. Své často se měnící postoje šířil ve veřejných rozhovorech v televizi Fox TV, kde svou novou strategii nazval „pragmatickým realismem“. Na otázky k Afghánistánu v podobných debatách často reagoval poukazem na intervenci v Iráku. Předním bodem jeho programu se stal boj proti nelegálnímu přistěhovalectví z Mexika a stavba hraniční zdi, jež by zastavila vlnu migrantů. Konfliktu v Jižní Asii se nejvíce přiblížil, když po útoku v San Bernandinu roku

---

⁸⁸ Keneally Meghan, “What Trump Has Said about Afghanistan.” ABC News, ABC News Network, August 21, 2017. <https://abcnews.go.com/Politics/trump-afghanistan-past/story?id=49334361>.

⁸⁹ Diaz Daniella, “A History of Trump's Thoughts on Afghanistan.” CNN, Cable News Network, August 21, 2017. <https://edition.cnn.com/2017/08/21/politics/history-president-trump-remarks-afghanistan-tweets/index.html>.

2015 vyzval k dočasnému zákazu vstupu všem muslimům do USA. Kontroverzní prohlášení odsoudili nejen jeho oponenti z demokratické strany, ale i vůdčí představitelé republikánů, a dokonce samotný Pentagon. Trump svůj názor poté konkretizoval prohlášením, že by se jeho návrh měl vztahovat pouze na osoby ze zemí s prokázanou historií terorismu namířeného proti Spojeným státům nebo jejich spojencům, čímž skupinu postižených států jasně označil. Ačkoliv se Trump ke konfliktu moc nevyjadřoval, na základě jeho předchozí rétoriky se předpokládalo, že by se po jeho zvolení politika Spojených států vůči Afghánistánu znatelně proměnila. Z jeho prohlášení by se dalo usuzovat, že bude pro stažení vojsk, ukončení programu rekonstrukce a obecné ukončení konfliktu. Trump si ale byl během své volební kampaně vědom nereálnosti cílů, které vyplývaly z jeho předešlé agresivní rétoriky, a proto ji před prezidentskou volbou záměrně tlumil.

V roce 2016 se zrodil Trumpův volební slogan „America First“, který zaštiťoval zahraničněpolitickou doktrínu jeho budoucí administrativy. Ve spojení s Trumpovými názory termín poprvé použil v nejprodávanějším americkém deníku USA Today bývalý diplomat Armand Cucciniello, který viděl paralelu mezi nacionalistickou a non-intervenční doktrínou progresivního prezidenta Woodrowa Wilsona a tím, co hlásal Trump.⁹⁰ Wilson používal non-intervencionismus jako součást politické doktríny, která měla udržet americké zájmy ve vlastních hranicích a zabránit vtažení národa do další světové války. Trump touto přejatou filozofií cílil na odstoupení Spojených států od mezinárodních smluv a zároveň navázal na kritiku zahraniční politiky svých předchůdců, kteří se věnovali rekonstrukci a tzv. „nation buildingu“ v Afghánistánu.

3.2 Americká strategie pro Afghánistán za Donalda Trumpa

3.2.1 Strategie pro Jižní Asii a Afghánistán

Vyhlašování nové strategie ohledně konfliktu v Afghánistánu a boje proti světovému terorismu by se dalo považovat za tradici nově zvolených prezidentů Spojených států od

---

⁹⁰ Rauchway Eric, „How 'America First' Got Its Nationalistic Edge“, The Atlantic, Atlantic Media Company, May 6, 2016. <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2016/05/william-randolph-hearst-gave-america-first-its-nationalist-edge/481497/>

roku 2001. George W. Bush stanovil jako první prezident potýkající se s tímto konfliktem komplexní plán na vyhledávání a zastavení teroristů po celém světě. Strategie byla vydána po útocích z 11. září pod názvem „GWOT“ (*Global War on Terrorism*) a zahrnovala jak válku v Afghánistánu, tak válku v Iráku.⁹¹ Barack Obama vydal svou novou strategii pro Afghánistán a Pákistán 27. března 2009 během svého projevu v Dwight D. Eisenhower Executive Office Building. Jejím hlavním cílem bylo narušit a zcela porazit Al-Káidu v Afghánistánu i Pákistánu a zabránit jejímu možnému návratu do obou zemí.⁹²

Trumpova nová strategie pro Jižní Asii, včetně Afghánistánu, byla představena osm měsíců po jeho inauguraci 21. 8. 2017.⁹³ Prezident promluvil symbolicky před armádními jednotkami v Conmy Hall na Joint Base Myer-Henderson ve Virginii a vysvětlil zde základní parametry své politiky v regionu. Konflikt označil za „válku bez vítězství“ a uvedl šest hlavních pilířů, které měly v následujících letech podpořit iniciativu Spojených států tak, aby byla nejdelší válka v historii USA ukončena.⁹⁴

Prvním z pilířů bylo zajištění větší autonomie amerických vojenských sil při pozemních operacích i při bombardování. Tento krok měl přinést rychlejší jednání a rozhodnější odpovědi na případnou agresi protivníka. Zároveň bylo ale pravděpodobné, že větší autonomie a zrychlené rozhodování vojsk s sebou přinese nechtěné důsledky, jako například nárůst civilních obětí, a tedy možné znepřátelení lokálního obyvatelstva. Ač Trump ve své předvolební kampani hlásal, že v případě jeho zvolení se postup vůči Afghánistánu oproti jeho předchůdcům výrazně změní, nová strategie se od těch předchozích lišila jen minimálně a naopak jim byla v mnoha případech nápadně blízká.⁹⁵ Z velké části připomíná ranou politiku George W. Bushe, který se v první fázi konfliktu snažil

---

⁹¹ "Global War on Terror" Official Site of the White house, George W, Bush, 3. ledna 2003, <https://www.georgewbushlibrary.gov/research/topic-guides/global-war-terror> (sgtaženo 10.4.2022)

⁹² "Remarks by the President on a New Strategy for Afghanistan and Pakistan" Official Site of the White house, George W, Bush, 27. března 2009, <https://www.georgewbushlibrary.gov/research/topic-guides/global-war-terror> (sgtaženo 10.4.2022)

⁹³ Mohammad Wasim Arian, "Trump's South Asia Strategy: Security Impacts on Afghanistan" *IOSR Journal of Humanities and Social Science (IOSR-JHSS)*, říjen 2020: 32–45, <https://www.iosrjournals.org/iosr-jhss/papers/Vol.25-Issue10/Series-1/E2510013245.pdf>

⁹⁴ Garamone Jim, "President Unveils New Afghanistan, South Asia Strategy.", U.S. Department of Defense, August 21, 2017, <https://www.defense.gov/News/News-Stories/Article/Article/1284964/president-unveils-new-afghanistan-south-asia-strategy/>.

⁹⁵ Dombrowski Peter and Simon Reich, "Beyond the Tweets: President Trump's Continuity in Military Operations." *Strategic Studies Quarterly* 12, no. 2 (2018): 56–81. <http://www.jstor.org/stable/26430816>.

nepřítele jednou provždy porazit vojenskou agresí. Zároveň můžeme pozorovat jistou, i když menší podobnost s Obamovou politikou posilování vojenských jednotek po jeho nástupu do úřadu. První pilíř udává jasný směr celé politice, která je převážně zaměřena na militantní řešení otázky Tálíbanu a obecně na boj proti terorismu. Cílem navýšení vojenské iniciativy bylo minimalizovat nebezpečí hrozící Spojeným státům z tohoto konfliktu a časem docílit situace, kdy nebude potřeba držet vojenský dozor nad státem. Přístup postrádal revize mírových iniciativ, jež Donald Trump nepovažoval za důležité, jelikož v minulosti selhaly. Za to byla strategie kritizována, protože zkušenosti z předchozích let ukázaly, že jedině mírové rozhovory mohly přimět Tálíban k vyjednávání.⁹⁶

Navazující bod měl za úkol vyslat Tálíbanu jasnou zprávu, že vojska nebudou stažena ve spěchu. Nepřiměřeně rychlé stažení vojsk by totiž mohlo organizaci stimulovat k urychlené mobilizaci a eskalaci konfliktu v zemi a vést až ke svržení vlády a převzetí moci nepřítelem. Z obsahu dokumentu je patrné, že se nová administrativa v nejbližší době nechystala stahovat vojska ani opustit Afghánistán. Neochota stáhnout se z regionu vyplývá z mnoha různých důvodů. V první řadě bylo pro Spojené státy a prezidenta samotného extrémně důležité neodejít z konfliktu jako poražená strana. Strategie uvádí, že výhra Tálíbanu by znamenala nastolení vlády teroru a zároveň opětivé vytvoření bezpečného místa pro základny teroristických organizací v Afghánistánu.⁹⁷ Další z důvodů, proč nebylo možné vojska z regionu překotně stáhnout, je mimořádně důležitá geopolitická poloha Afghánistánu. Stát jednu hranici sdílí s regionální supervelmocí, Čínou, jejíž vliv v oblasti se neustále rozšiřuje, a druhou s Pákistánem, regionální velmocí, která disponuje zbraněmi hromadného ničení a podporuje afghánské teroristické organizace. Zároveň je Afghánistán pomyslnou bránou k Blízkému východu, kde mají Spojené státy tradičně své zájmy kvůli bohatým přírodním zdrojům. Z těchto důvodů se Spojené státy v oblasti již tradičně snaží rozšířit demokratické principy a udržovat tamní režimy co možná nejstabilnější.

Třetí pilíř byl významnou změnou oproti předchozím strategiím. Strategie opustila jasně stanovený časový rámec, dokdy měl být stát připraven samostatně spravovat své

---

⁹⁶ Mohammad Wasim Arian, "Trump's South Asia Strategy: Security Impacts on Afghanistan" IOSR Journal of Humanities and Social Science (IOSR-JHSS), říjen 2020: 32–45, <https://www.iosrjournals.org/iosr-jhss/papers/Vol.25-Issue10/Series-1/E2510013245.pdf>

⁹⁷ Ibid., 33

teritorium a kdy vojska Spojených států Afghánistán opustí.⁹⁸ Strategie nyní stavěla na podmínkovém rámci, který udával, jestli je vojska možné stáhnout, nebo je naopak potřeba stavy navýšit, aby byl nepřítel potlačen. Trump uvedl, že plány na další vojenské aktivity a stavy vojsk budou nově podléhat většímu utajení, protože se jedná o taktické informace, které mohou nepříteli dopomoci k lepší obraně či útoku. Tato změna strategie opět oživuje koncept nekonečné války z počátku konfliktu. Pro dosažení co nejlepších podmínek ve státě bylo zapotřebí nejen porazit teroristické organizace, ale především vybudovat stát, který bude schopný udržet demokratický režim. K tomu měla směřovat intenzivní podpora budování silné afghánské armády a policie⁹⁹ a podpora vlády, která se měla postupně podílet stále více nejenom na chodu státu, ale i na řízení vojenských operací.

Rovněž další, čtvrtý bod přinášel markantní změnu strategie: Tump již nadále nechtěl budovat afghánský národ, jako tomu bylo za Obamy.¹⁰⁰ V proslovu apeloval na to, že není možné přetvořit cizí zemi a cizí kulturu podle amerického vzoru¹⁰¹. Tato chybná domněnka dle jeho názoru stála mnoho životů, energie i finančních prostředků a nepřinesla žádné hmatatelné výsledky. Již zmíněný koncept „*America First*“, který klade důraz na ochranu vlasti a vlastních občanů, je zde aplikován v souvislosti s potřebou nastolit v oblasti mír tak, aby zde nemohly teroristické organizace plánovat útoky proti Spojeným státům. Počítá se zapojením všech spojenců, kteří měli sdílet ekonomickou zátěž, včetně afghánské vlády, jež by měla začít vykazovat viditelné výsledky dlouholeté přípravy, tréninku vojska a policie.

Jak pátý, tak šestý pilíř se věnují speciální politice ve vztahu k okolním státům. Kvůli jednomu z nejdelších konfliktů moderní historie se země stala bojištěm nejenom mezi Tálibánem, Al-Káidou a vedením země, ale také mezi regionálními mocnostmi, jako jsou Čína, Rusko, Pákistán a Indie. Největší důraz klade strategie na Pákistán, jenž vedl dlouhou

---

⁹⁸ Garamone Jim, “President Unveils New Afghanistan, South Asia Strategy.”, U.S. Department of Defense, August 21, 2017, <https://www.defense.gov/News/News-Stories/Article/Article/1284964/president-unveils-new-afghanistan-south-asia-strategy/>

⁹⁹ Dombrowski Peter and Simon Reich, “Beyond the Tweets: President Trump’s Continuity in Military Operations.”, *Strategic Studies Quarterly* 12, no. 2 (2018): 56–81, <http://www.jstor.org/stable/26430816>.

¹⁰⁰ Rahimullah Yusufzai, “16 Years of US Presence in Afghanistan: Objectives, Strategies and Emerging Scenario.” *Policy Perspectives* 15, no. 1 (2018): 139–53. <http://www.jstor.org/stable/10.13169/polipers.15.1.0139>

¹⁰¹ Myer Fort, “Remarks by President Trump on the Strategy in Afghanistan and South Asia.” National Archives and Records Administration. National Archives and Records Administration, August 21, 2017, <https://trumpwhitehouse.archives.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-strategy-afghanistan-south-asia/>

dobu tzv. dvojí politiky, stavěl se přátelsky ke Spojeným státům, ale zároveň poskytoval zázemí pro Tálibán i Al-Káidu. Tuto politiku podle strategie Spojené státy nadále nebudou tolerovat a Pákistán se již nebude těšit jejich podpoře.¹⁰² Na Pákistán měl být vyvíjen jak politický, tak ekonomický tlak, aby začal spolupracovat na utváření míru v regionu. Stejně tak Indie je v samém středu nové strategie, protože má na dění v Afghánistánu zásadní vliv.¹⁰³ Indicko-pákistánský spor o Kašmír jako spor dvou jaderných mocností je v regionu zdrojem nestability a strachu. Jejich usmíření by bylo pro oblast Jižní Asie velkou úlevou, neboť by se Pákistán mohl ve větší míře věnovat spolupráci se Spojenými státy a Indie by se mohla do spolupráce více zapojit jakožto protiváha Číny. Regionální supervelmoci, Číně, není v dokumentu věnována příliš velká pozornost. Pouze se konstatuje, že její vliv v oblasti roste, což je přirozené, protože s Afghánistánem přímo sousedí. Rusko má v oblasti své zájmy z historického hlediska. Sovětský svaz napadl Afghánistán v roce 1979 a Spojené státy podporovaly mudžahedíny ve válce proti němu.¹⁰⁴ Strategie proto poukazuje na soudobou ruskou podporu Tálibánu a vysvětluje ji jako jistou formu odplaty.

3.2.2 Národní bezpečnostní strategie

Velice široce rozkročené, komplexní vládní prohlášení má za úkol formulovat celosvětové bezpečnostní zájmy a cíle Spojených států. Dle Goldwater-Nicholsova zákona o reorganizaci ministerstva obrany z roku 1986 by mělo být vydáváno pravidelně jednou za rok výkonnou složkou vlády.¹⁰⁵ Tento zákon bývá ovšem od přelomu tisíciletí porušován a bezpečnostní strategie je obvykle vydávána pouze jednou za prezidentské období.¹⁰⁶ Dokument byl původně vypracován, aby zprostředkoval společný komunikační kanál pro dialogy

---

¹⁰² Garamone Jim, "President Unveils New Afghanistan, South Asia Strategy.", U.S. Department of Defense, August 21, 2017, <https://www.defense.gov/News/News-Stories/Article/Article/1284964/president-unveils-new-afghanistan-south-asia-strategy/>

¹⁰³ Ibid.,

¹⁰⁴ Mohammad Wasim Arian, "Trump's South Asia Strategy: Security Impacts on Afghanistan" IOSR Journal of Humanities and Social Science (IOSR-JHSS), říjen 2020: 32–45, <https://www.iosrjournals.org/iosr-jhss/papers/Vol.25-Issue10/Series-1/E2510013245.pdf>

¹⁰⁵ "Public Law 99-433—OCT. 1, 1986", Released by the House of Representatives of the United States of America in Congress assemble, <https://www.govinfo.gov/content/pkg/STATUTE-100/pdf/STATUTE-100-Pg992.pdf#page=1>, (staženo 19.5.2022)

¹⁰⁶ "National Security Strategy Reports" the executive branch of the United States, Official Site of National Security Strategy Archive, <https://nssarchive.us/> (staženo 19.5.2022)

Kongresu a exekutivy, ale v současnosti má hned několik dalších účelů.¹⁰⁷ Základem je poskytnutí podkladu pro formování směrnic a rozpočtů a prezentace zahraničněpolitické strategické vize rozsáhlému publiku, od účastníků vnitřní politiky zahrnující Kongres a širokou politickou scénu až po zahraniční aktéry. Velice důležitým účelem Národní bezpečnostní strategie je dotváření celkové agendy prezidenta, a to jak z hlediska obsahu, tak z hlediska sdělení.

Donald Trump vydal nový dokument národní bezpečnostní strategie 18. prosince 2017, což je oproti předchozímu prezidentovi velice brzo. Barack Obama vydal svou první strategii až 27. května 2010, tedy více než rok po své inauguraci. Dokument z velké části formulovala zástupkyně poradce pro národní bezpečnostní strategii Nadia Schadlow. Tato prezidentova republikánská poradkyně se zasloužila o to, že byl dokument napsán vzhledem k Trumpově rétorice značně přijatelnou formou a byl velmi kladně hodnocen odborníky na zahraniční politiku napříč politickým spektrem.¹⁰⁸

Národní bezpečnostní strategie z roku 2017 je diametrálně odlišná od té předešlé z roku 2015. Vnímá mezinárodní dění jakožto konkurenční svět, a nikoliv jako svět mezinárodního společenství a soudržnosti. Mocenské soupeře, tedy Čínu a Rusko, vykresluje jako politické, ekonomické a vojenské rivaly, kteří se snaží narušit bezpečnost a prosperitu Spojených států.¹⁰⁹ Diktatury, jako jsou Korejská lidově demokratická republika (KLDR) a Íránská islámská republika, odsuzuje coby mocnosti destabilizující region, ohrožující Američany i jejich spojence a brutalizující vlastní lid. Tyto nepřátelské státy staví dle dokumentu svět do konfliktu mezi těmi, kdo prosazují lidskou důstojnost, a těmi, kteří potlačují práva jednotlivce. V návaznosti měla být podle strategie přehodnocena politika posledních dvou desetiletí.¹¹⁰ Předpokládalo se, že udělení důvěry a následné začlenění soupeřů do mezinárodních institucí a globálního obchodu by z nich učinilo důvěryhodné partnery, avšak tato premisa povětšinou naplněna nebyla. Z toho důvodu je zapotřebí zajistit, aby vojenská převaha Spojených států stále trvala a byla schopná zajistit bezpečnost svých občanů.

---

¹⁰⁷ Ibid.,

¹⁰⁸ <https://www.csis.org/analysis/giving-new-national-security-strategy-attention-it-deserves>.

¹⁰⁹ "National Security Strategy Reports" the executive branch of the United States, Official Site of National Security Strategy Archive: 2 <https://nssarchive.us/> (staženo 19.5.2022)

¹¹⁰ Ibid., 3

Podle Národní bezpečnostní strategie je pro zachování politické, ekonomické a vojenské výhody v rámci doktríny „*America First*“ zapotřebí chránit čtyři důležité národní zájmy. Největší důraz klade dokument na ochranu amerického lidu, vlasti a způsobu života a na tento zdánlivě defenzivní bod navazuje ofenzivní myšlenka pronásledování a zničení džihádistických teroristických organizací mimo hranice Spojených států, aby se již nemohly opakovat žádné teroristické útoky. Druhým bodem je podpora domácí ekonomiky a prosperity před konkurenty zvenčí, kteří nekale narušují vnitřní trh. Nadále má být zachován mír pomocí síly, čemuž má sloužit přebudování a posílení stávající armády Spojených států tak, aby držela krok se soupeřícími mocnostmi. Tato armáda by měla být následně schopna za pomoci spojenců udržet v problematičtějších regionech mír a demokracii. Posledním bodem je posílení amerického vlivu ve světě a v multilaterálních organizacích tak, aby byly dostatečně prosazovány americké zájmy. Zároveň zde můžeme nalézt odkaz na budování národů, které je vnímáno jakožto nerealistické vměšování do záležitostí cizího státu. Spojené státy jsou si podle dokumentu vědomy, že nelze nutit americký způsob života jiným civilizacím.

Obsáhlý dokument se situaci v Jižní Asii věnuje jen minimálně, obsahuje však základy pro budoucí politiku nejen vůči Afghánistánu. Přístup k tomuto státu se poprvé zmiňuje v kapitole o americkém vlivu ve světě. Přítomnost v zemi odůvodňuje Národní bezpečnostní strategie potřebou prioritní pomoci státům, z jejichž slabin by mohly vzejít hrozby pro Spojené státy. Otázka je více rozvedena až v samostatné části v rámci kapitoly pojednávající o regionálních strategiích. Regiony Jižní a Střední Asie jsou zde představeny jako jedny z nejsložitějších národněbezpečnostních problémů té doby. V regionu se nachází nejen velká část světové populace a nové, rychle rostoucí ekonomiky, ale zároveň dvě jaderné mocnosti a pětina všech světových teroristických skupin. Zasazení konfliktu v Afghánistánu do těchto širších geopolitických souvislostí je blízké Nové strategii pro Jižní Asii a Afghánistán, která byla vydána v srpnu téhož roku.¹¹¹ Politické i vojenské partnerství s Afghánistánem dokument potvrzuje na další neurčité období, ve kterém mají Spojené státy i nadále podporovat mír a bezpečnost. Za pomoci protikorupční reformy měla být opět formována demokratická vláda, jež by byla v budoucnu připravena na plné převzetí moci. Bezpečnostní otázka je znovu postavena na zvýšení podpory a kompletním posílení afghánských

---

¹¹¹ Ibid., 50

bezpečnostních sil a toto posílení mělo vést Tálibán, Al-Káidu a tzv. Islámský stát (ISIS) k diplomatickému vyjednávání a následnému trvalému míru.¹¹²

Národní bezpečnostní strategie Donalda Trumpa je do značné míry odlišná od strategií předchozích a zároveň koresponduje s jeho předchozími vyjádřeními již z prezidentského období. Nepřináší žádný přelom do směřování zahraniční politiky, ale povětšinou pouze sumarizuje již známá fakta, která měla být v následujících letech směrodatná.

3.2.3 Národní obranná a vojenská strategie

Oba texty byly publikovány až v roce 2018 v aktualizované verzi, aby se shodovaly s novým směřováním země. Vize nově zvolené hlavy státu měla pouze inspirativní funkci a prezident sám se nikterak na utváření dokumentů nepodílel. Přesto se jedná o dva důležité dokumenty zahraničněpolitické agendy Donalda Trumpa.

V aplikované formě se Národní bezpečnostní strategie předkládá vojenskému vedení v podobě Národní obranné strategie. Vytváří ji Úřad ministra obrany Spojených států a měla by být vydávána každé čtyři roky. Dokument má stanovovat cíle pro budoucí strukturování vojenských sil a jejich modernizaci. Zároveň by měl nastavovat podobu obchodních procesů, podpůrné infrastruktury a požadovaných zdrojů. Konflikt v Afghánistánu dokument nikterak obsáhle nerozebírá, zmínku o něm nalezneme pouze ve dvou menších podkapitolách. Ministerstvo počítá s dalším rozvíjením koalic v Jižní Asii tak, aby si Spojené státy nejen udržely zisky z minulých let, ale aby zároveň podpořily úplnou porážku teroristických organizací.¹¹³ Potvrzuje se zde to, co bylo uvedeno v předchozích strategiích Trumpovy administrativy, a v otázce Afghánistánu nepřináší nic nového.

Národní bezpečnostní strategií, Národní obrannou strategií a Směrnicí obranného plánování se do značné míry řídí Národní vojenská strategie. Vydává ji předseda sboru náčelníků štábu a má plnit roli informačního dokumentu určeného ministrovi obrany. Zpráva musí obsahovat popis strategické situace, příležitostí a úkolů, které stojí před

---

¹¹² Ibid., 50

¹¹³ "Summary of the National Defense Strategy" Official document of Office of the United States Secretary of Defense, 2018: 4, <https://dod.defense.gov/Portals/1/Documents/pubs/2018-National-Defense-Strategy-Summary.pdf> (staženo 19.5.2022)

Spojenými státy.¹¹⁴ Zároveň musí popsat nejvýznamnější regionální a celosvětové hrozby, na které je třeba se zaměřit. Dokument musí specifikovat, jak bude dosaženo úspěšného konce jednotlivých konfliktů nebo jaké kroky je třeba podniknout k jejich potlačení. Přestože se jedná o důležitý dokument týkající se americké bezpečnosti, explicitní zmínku o konfliktu v Afghánistánu zde nenalezneme.¹¹⁵ Terorismus se zmiňuje pouze okrajově při výčtu toho, čeho by měla být schopna obrana Spojených států, totiž reagovat na hrozby, odrážet předem plánované strategické útoky a jednat mimo úroveň vojenských konfliktů.¹¹⁶ Ústřední místo v dokumentu zaujaly konkurenční velmoci Rusko a Čína. Riziko mocenské konkurence těchto zemí je popisováno jako nejobtížnější a nejdůležitější výzva z hlediska Národní vojenské strategie. Porovnáme-li Národní vojenské strategie z let 2011, 2015 a 2017, můžeme pozorovat z hlediska zájmu o konflikt v Afghánistánu sestupný trend. První z dokumentů zmiňuje situaci v Jižní Asii hned v několika kapitolách, přičemž jednu z nich věnuje výhradně boji proti násilnému extremismu.¹¹⁷ Dokument z roku 2015 na tento konflikt neklade velký důraz, jmenuje ho jen v jedné z kapitol¹¹⁸ a text z roku 2017 Afghánistán zcela vynechává. Posun tématu na okraj bezpečnostních otázek je z tohoto vývoje jasně patrný.

Národní bezpečnostní a Národní vojenská strategie byly vydány až po roce působení Trumpovy administrativy a nepřinášejí ani převratné informace, ani změnu směřování bezpečnostní politiky. Pouze upevňují již stanovenou Trumpovu vizi pro Jižní Asii a Afghánistán. Na dokumentech můžeme pozorovat pokles pozornosti vůči Afghánistánu po dosazení Donalda Trumpa do úřadu prezidenta Spojených států. Jednou z příčin je růst významu velkých mezinárodních aktérů, jako jsou Čína a Rusko, kteří menší regionální konflikty postupně zastiňují.

---

¹¹⁴ "National Military Strategy", Official Site of Historical Office, Office of the Secretary of Defense, <https://history.defense.gov/Historical-Sources/National-Military-Strategy/> (staženo 19.5.2022)

¹¹⁵ "National Military Strategy 2018", Official document released by The Joint Staff", 19. ledna 2018, https://www.jcs.mil/Portals/36/Documents/Publications/UNCLASS_2018_National_Military_Strategy_Description.pdf

¹¹⁶ Ibid.,

¹¹⁷ "The National Military Strategy of the United States of America 2011, Official document released by The Joint Staff, 9. ledna 2011: 5, <https://www.files.ethz.ch/isn/154942/US%20National%20Military%20Strategy%202011.pdf>.

¹¹⁸ "The National Military Strategy of the United States of America 2015 " Official document released by The Joint Staff, června 2015: 8, https://history.defense.gov/Portals/70/Documents/nms/NMS2015.pdf?ver=XGOU_7X6YpNjZfuym7Jfw%3d%3d

3.3 Bezpečnostní situace

Administrativa Donalda Trumpa nevěnovala takovou pozornost budování afghánského státu a podpoře demokratické vlády jako administrativy předchozí. Přesto měla na starosti hned dvoje afghánské volby, na které se musela zaměřit, protože udržení nastoleného demokratického aparátu bylo stále prioritou. Jednalo se konkrétně o parlamentní volby roku 2018 a prezidentské volby roku 2019.

Na začátku roku 2018 Spojené státy začaly podporovat afghánskou volební reformu za účelem zajištění hladkého průběhu nadcházejících parlamentních voleb. Podpora těchto voleb obsahovala jak poskytnutí financí orgánům pro správu voleb, tak školení zaměstnanců, kteří budou zodpovědní za jejich průběh. Již před začátkem samotných voleb bylo jasné, že samotný proces neproběhne hladce. Vláda národní jednoty totiž nebyla jednotná, co se týče názorů na uskutečnění parlamentních voleb, což vedlo ve vládě k četným diskusím a tenzím. V den voleb nebyla jedna třetina volebních místností otevřena a pozitivní aspekt vysoké účasti vedl k organizačním problémům. Přestože na volby dohlíželo 54 000 příslušníků ANSF, při povstaleckých útocích zemřelo, nebo bylo zraněno více jak 170 osob.¹¹⁹ Legitimita hlasování byla opět poskvřena obviněním z podvodu, což po volbách vyústilo v propuštění volebních úředníků.¹²⁰ Neúspěch byl kladen za vinu pozdním investicím do volebního procesu a nerovnoměrnému poskytování financí na reformu volebního systému.¹²¹

Prezidentské volby z roku 2019 měly takřka stejný scénář jako ty předešlé, z roku 2014. Úřadující prezident Ghaní byl opětovně zvolen do úřadu, ale jeho soupeř Abdulláh výsledek voleb zpochybnil a vytvořil vlastní paralelní vládu. Tyto kroky vedly k politické krizi, jež trvala až do následujícího roku, kdy Ghaní a Abdulláh podepsali dohodu o sdílení moci.

---

¹¹⁹ Mujib Mashal and Jawad Sukhanyar, "‘So Many Bodies’: Bomber Kills Dozens Signing Up to Vote in Kabul", *The New York Times*, 22. dubna 2018, <https://www.nytimes.com/2018/04/22/world/asia/suicide-bomber-afghanistan-elections.html>

¹²⁰ David Zucchino and Fahim Abed, "Afghan Government Fires Election Officials After Votes Tainted by Fraud Claims", *The New York Times*, 12. února 2019, <https://www.nytimes.com/2019/02/12/world/asia/afghanistan-election-voter-fraud.html>

¹²¹ „Volby: lekce ze zkušeností USA v Afghánistánu“ Oficiální dokument vydaný společností SIGAR, únor 2021: 7, <https://www.sigar.mil/pdf/lessonslearned/SIGAR-21-16-LL.pdf>

Ghaní zůstal prezidentem a Abdulláh měl zaštitovat očekávané rozhovory s Tálibánem.¹²² Kvůli bezpečnostní situaci v zemi byla volební účast nejnižší od vzniku nového státu, k volbám přišlo pouze 20 % zapsaných voličů. Volby opět doprovázelo násilí, hrozby ze strany Tálibánu a rozšířená obvinění ze špatného hospodaření a zneužívání financí určených na organizaci voleb. Přestože na volby dohlíželo 70 000 členů ANSF, došlo k úmrtí 30 bezpečnostních pracovníků a 10 civilistů.¹²³ Úmrtnost u voleb byla tedy nižší než u parlamentních voleb z roku 2018, ale byla stále na vysoké úrovni.

Trump skutečně realizoval obsah prvního pilíře Strategie pro Jižní Asii a Afghánistán, tedy zajistil americkým silám větší autonomii. Docílil toho tak, že rozšířil pravomoci Pentagonu, který poskytl armádě podstatně volnější rozhodování. To mělo dle armády urychlit a zefektivnit její zásahy tak, aby byly nepřátelské síly rychleji poraženy. Zpráva ohledně udělení úplného oprávnění vojenským velitelům vzbudila diskusi mezi vysokými představiteli demokratů a republikánů. Demokratičtí představitelé tento krok kritizovali a poukazovali na fakt, že prezident Spojených států zastává funkci vrchního velitele armády. Na druhou stranu republikánští straníci hájili krok prezidenta s odůvodněním, že se nejedná o kompletní předání všech prezidentských pravomocí armádě, ale pouze o ukončení mikromanagementu rozhodování na bojišti.¹²⁴ Výsledky rozšířených pravomocí na sebe nenechaly dlouho čekat a již 13. dubna 2017 byla svržena na jeskynní komplex Islámského státu v Afghánistánu, provincie Nanganhár největší nejaderná bomba nesoucí formální jméno „GBU-43/B Massive Ordnance Air Blast“.¹²⁵ Jednalo se tak o první a poslední využití této bomby, které se také přezdívá „matka bomb“. O dva dny později afghánští představitelé oznámili, že při útoku bylo zabito 96 militantů Islámského státu – provincie

---

¹²² Mujib Mashal, Najim Rahim and Fatima Faizi "Ghani Named Afghan Election Winner. His Opponent Claims Victory, Too", The New York Times, 18. února 2020, <https://www.nytimes.com/2020/02/18/world/asia/afghanistan-election-ashraf-ghani.html>

¹²³ Mujib Mashal, Fahim Abed and Fatima Faizi, "Afghanistan Election Draws Low Turnout Amid Taliban Threats", The New York Times, 28. září 2019, <https://www.nytimes.com/2019/09/28/world/asia/afghanistan-president-election-taliban.html>

¹²⁴ John T. Bennett, "Trump's 'Total Authorization' to Military Gives Some 'Deep Concerns'", Roll Call, 31. května 2017, <https://rollcall.com/2017/05/31/trumps-total-authorization-to-military-gives-some-deep-concerns/>

¹²⁵ Helene Cooper and Mujib Mashal, "U.S. Drops 'Mother of All Bombs' on ISIS Caves in Afghanistan", The New York Times, 13. dubna 2017, https://www.nytimes.com/2017/04/13/world/asia/moab-mother-of-all-bombs-afghanistan.html?_r=0

Khorasan, včetně čtyř velitelů.¹²⁶ Nebyly potvrzeny žádné civilní oběti, i když někteří místní obyvatelé tvrdí, že exploze zabila učitele a jeho syna. Trump komentoval rozhodnutí vysokých amerických velitelů v Afghánistánu slovy: *"To, co dělám, je, že autorizuji svou armádu."*¹²⁷ Americkou armádu za tento ničivý úder náležitě pochválil a zmínil, že úspěch celé operace je dán autorizací, kterou armádě udělil.¹²⁸ Afghánská vláda o bombardování věděla, přesto kritika svržení bomby na jeskynní komplex stavěla na možnosti rozdmýchání protiamerických nálad v muslimském světě. To se také částečně stalo, když bývalý prezident Hámid Karzaj operaci odsoudil. Na svém Twitteru napsal: „Toto není válka proti terorismu, ale nelidské a nejbrutálnější zneužití naší země jako testovacího pole pro nové a nebezpečné zbraně,“ a vyzval k zastavení Spojených států.

Uvolnění rukou armády šlo ruku v ruce se zjednodušením procesu schvalování úderů na nepřátelské síly. Ministr obrany Jim Mattis provedl změnu pravidel angažovanosti amerických sil, jmenovitě se jednalo o zrušení pravidla, které podmiňovalo zahájení útoku na nepřátelské síly přímým kontaktem.¹²⁹ Jednalo se o opačný proces ve srovnání s krokem generála Stanleyho McChrystala, který v roce 2009 zpřísnil pravidla pro nasazení vzdušné síly.¹³⁰ Stalo se tak poté, co rok 2008 přinesl v té době rekordní ztráty na životech afghánských civilistů, celkem 552. Takto vysoké počty obětí oslabily postavení USA v očích afghánské veřejnosti, která měla posléze větší tendence tíhnout k Tálibánu. Opětovné rozvolnění pravidel mělo docílit potlačení sil Tálibánu a dosažení lepších vyjednávacích pozic pro budoucí dohadování mírových smluv.

Z dlouhodobého hlediska vedlo toto rozhodnutí k eskalaci letecké války a bombardování nejen v Afghánistánu, ale i v Sýrii a Iráku. Výrazně se tak zvýšily ztráty

---

¹²⁶ Phillip Walter Wellman, "Afghan official: Death toll from massive US bomb rises to 94, including 4 ISIS commanders", Stars and Stripes, 15. dubna 2017, https://www.stripes.com/theaters/middle_east/afghan-official-death-toll-from-massive-us-bomb-rises-to-94-including-4-isis-commanders-1.463677#.WPI2z_WcGUn

¹²⁷ Helene Cooper and Mujib Mashal, "U.S. Drops 'Mother of All Bombs' on ISIS Caves in Afghanistan", The New York Times, 13. dubna 2017, https://www.nytimes.com/2017/04/13/world/asia/moab-mother-of-all-bombs-afghanistan.html?_r=0.

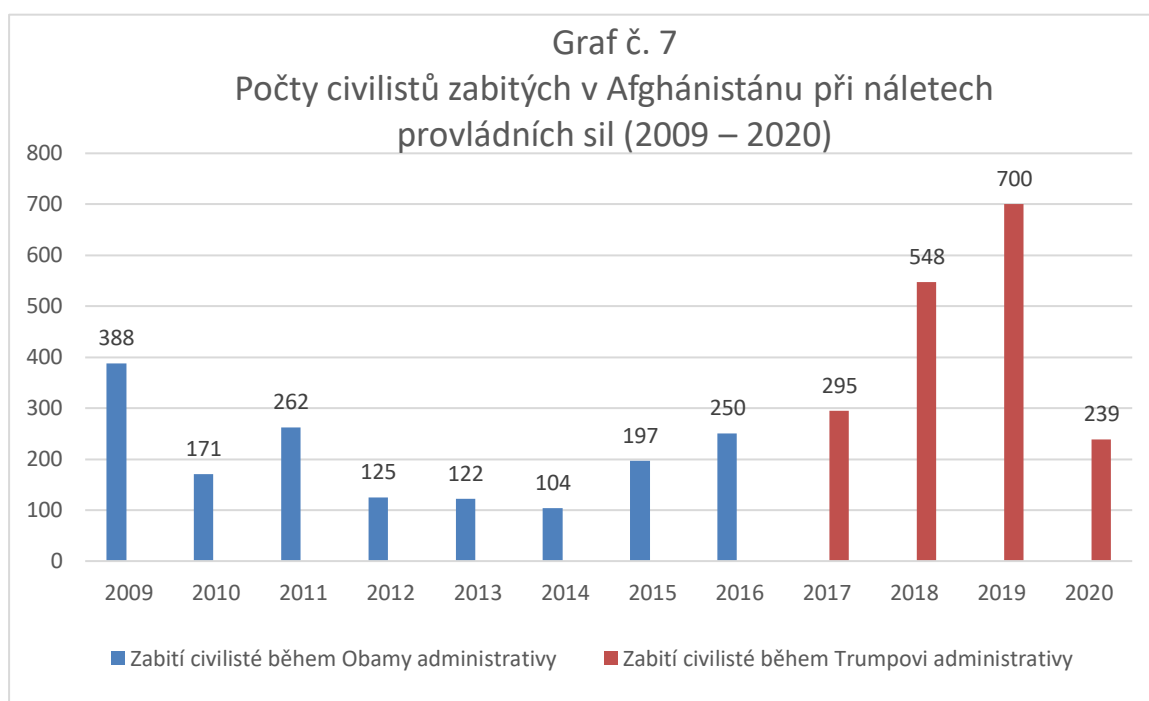
¹²⁸ Ibid.,

¹²⁹ Aaron Mehta, "Mattis reveals new rules of engagement", The New York Times, 13. dubna 2017, https://www.nytimes.com/2017/04/13/world/asia/moab-mother-of-all-bombs-afghanistan.html?_r=0.

¹³⁰ "Afghanistan's Rising Civilian Death Toll Due to Airstrikes, 2017-2020"

Neta C. Crawford, published by Washington institute international and public affairs, Brown university in the framework of the project "The cost of war", Official Site of Washington institute, 7. prosince 2020: 2-3, https://watson.brown.edu/costsofwar/files/cow/imce/papers/2020/Rising%20Civilian%20Death%20Toll%20in%20Afghanistan_Costs%20of%20War_Dec%207%202020.pdf

afghánských civilistů způsobené provládními silami. Od posledního roku Obamovy administrativy do posledního roku Trumpovy administrativy se počet civilistů usmrčených nálety provládních sil v Afghánistánu zvýšil o 330 procent.¹³¹ Z grafu č. 7 vyplývá, že došlo k postupnému navyšování ztrát afghánských civilistů. Nejvyšších hodnot bylo dosaženo roku 2019, kdy zemřelo plných 700 civilistů, jedná se zároveň o nejvyšší hodnoty za 20 let konfliktu. Kontroverzi vyvolal také fakt, že během Trumpovy administrativy, a zejména pak okolo roku 2018 kleslo hloubkové vyšetřování úmrtí civilistů na polovinu. Situace dospěla do stavu, kdy údaje OSN o civilních obětech amerických bomb za rok 2019 byly více než pětikrát vyšší než údaje shromážděné Pentagonem.¹³² Tehdejší velitel Austin Scott Miller situaci hodnotil tak, že armáda Spojených států používá všechny nástroje, které má k dispozici, aby předešla civilním obětem, ale že je nemožné se jim zcela vyhnout.¹³³ K poklesu bombardování a s tím spojené úmrtnosti afghánských civilistů došlo až poté, co Spojené státy a Tálibán dosáhly v únoru 2020 mírové dohody. V roce 2020 čísla klesla na 239 zabitých civilistů, což odpovídá hodnotám z roku 2016, posledního roku, kdy byl v úřadě prezident Barack Obama.

¹³¹Ibid., 6

¹³² Susannah George, "As U.S. air war in Afghanistan surged, investigations into civilian harm plunged", The Washington Post, 4. září 2020, <https://www.washingtonpost.com/world/2020/09/04/afghanistan-civilian-casualties-us-airstrikes/?arc404=true>.

¹³³ Ibid.,

Zdroj: vytvořeno autorem bakalářské práce dle dat z:

https://watson.brown.edu/costsofwar/files/cow/imce/papers/2020/Rising%20Civilian%20Death%20Toll%20in%20Afghanistan_Costs%20of%20War_Dec%207%202020.pdf

Hned ze začátku mandátu nového prezidenta bylo jasné, že Pákistán je stále zemí, která má konexe na teroristické organizace. V květnu roku 2017 došlo totiž v Kábulu k výbuchu nákladního vozidla, který zabil více než 150 lidí a byl přisuzován teroristické organizaci Haqqani mající tradičně podporu v Pákistánu.¹³⁴ Následně nová strategie pro Jižní Asii a Afghánistán společně s proslovem, který Trump pronesl v den jejího vydání, vedla k vzestupu protiamerických nálad v Pákistánu a protesty proti Trumpovi se konaly po celé zemi.¹³⁵ Prezident v proslovu kritizoval Pákistán za poskytnutí bezpečného útočiště teroristickým organizacím. Pákistánští představitelé poukazovali na opomíjení dlouholeté spolupráce se Spojenými státy v mnoha oblastech a uvedené tvrzení označili za „šikanu“ své země.¹³⁶ Trump se zároveň vyjádřil kladně ohledně vztahů s Indií, kterou Pákistán považuje za trvalou hrozbu své existence. V projevu ocenil důležitý příspěvek Indie ke stabilitě v Afghánistánu a zmínil potřebu rozvoje strategického partnerství i do budoucnosti.¹³⁷ Nevraživost mezi státy vygradovala v září roku 2018, kdy ministerstvo obrany Spojených států oznámilo, že odloží převod přibližně 300 milionů dolarů vojenské pomoci Pákistánu. Důvodem bylo nedostatečné úsilí pákistánské vlády v boji proti teroristickým organizacím v jejich zemi. Pákistán tvrzení popřel a tvrdil, že se jedná o peníze, které Spojené státy dlužily Pákistánu za jeho podporu ve válce proti terorismu a měly být vráceny.¹³⁸ Napjatá situace se začala postupně uvolňovat, když Trump napsal pákistánskému premiérovi Imranu Khanovi dopis, ve kterém požádal o pomoc s

---

¹³⁴ Rod Nordland, "Death Toll in Kabul Bombing Has Hit 150, Afghan President Says", The New York Times, 6. června 2017, <https://www.nytimes.com/2017/06/06/world/asia/kabul-bombing-death-toll-increases.html>

¹³⁵ Pamela Constable, "Trump's new Afghanistan policy has Pakistan angry and alarmed" The Washington post, 29. srpna 2017, https://www.washingtonpost.com/world/asia_pacific/trumps-new-afghanistan-policy-has-pakistan-angry-and-alarmed/2017/08/29/40e2de88-8cb9-11e7-9c53-6a169beb0953_story.html

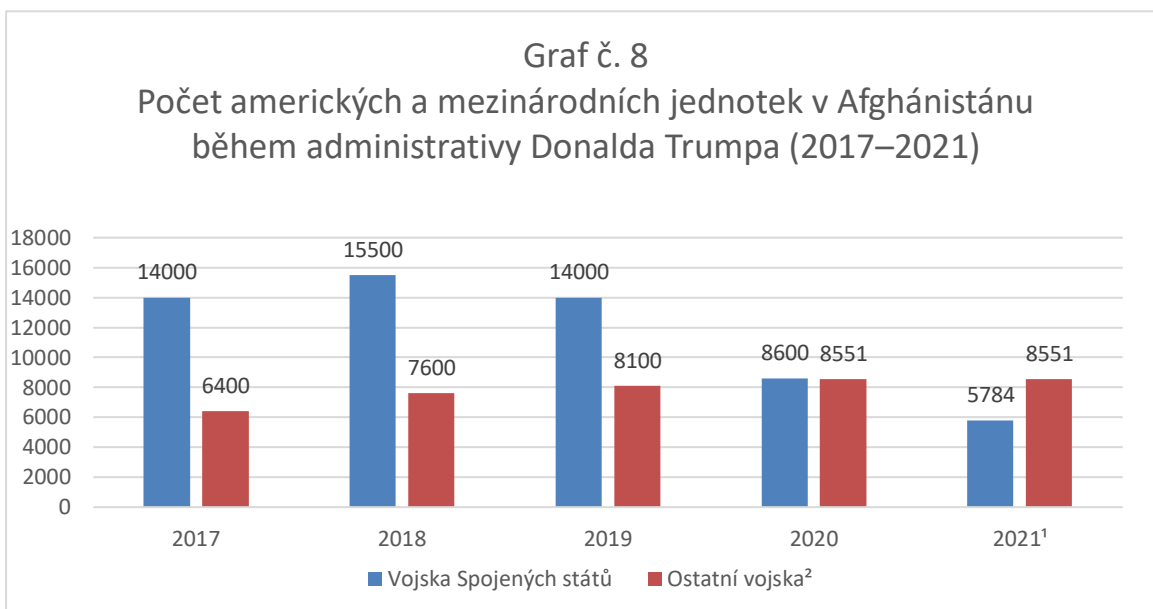
¹³⁶ Ibid.,

¹³⁷ The New York Times, "Full Transcript and Video: Trump's Speech on Afghanistan", The New York Times, 21. srpna 2017, <https://www.nytimes.com/2017/08/21/world/asia/trump-speech-afghanistan.html>

¹³⁸ "SD 300 million not aid, US owes this to Pakistan for support in war against terror: Shah Mehmood Qureshi", 2. září 2018, 2. září 2018, <https://economictimes.indiatimes.com/news/international/world-news/usd-300-million-not-aid-us-owes-this-to-pakistan-for-support-in-war-against-terror-shah-mehmood-queeshi/articleshow/65649175.cms>

afghánským mírovým procesem.¹³⁹ V návaznosti na tuto prosbu Pákistán propustil vůdce Tálibánu Abdula Baradaka, který byl do té doby v pákistánské vazbě. Díky tomuto kroku tak mohla začít mírová vyjednávání, při kterých se stal propuštěný vůdce hlavním vyjednavatelem Tálibánu. Vztahy obou zemí se zcela proměnily v červenci 2019, kdy pákistánský premiér Imran Khan navštívil Spojené státy a sešel se s Trumpem, který vyzval k dlouhodobému posílení obchodních vztahů s Pákistánem a nabídl se, že se Spojené státy stanou prostředníkem ve sporu o Kašmír. Zahraniční vztahy zemí byly dobré i po zbytek Trumpova mandátu.

Navzdory předvolebním slibům, a naopak v souladu s Trumpovou strategií pro Jižní Asii a Afghánistán se začaly počty amerických jednotek po lednu 2017 zvyšovat. Nárůst jednotek měl vést ke kvalitnějšímu a rychlejšímu výcviku ANA a zároveň k rozšíření poradenství v armádě i na nižších úrovních. Z původních 7 000 amerických vojáků na konci Obamova období navýšil Trump stavy během svého prvního roku v úřadě na 14 000. Graf č. 8 ukazuje, že počty vojáků z roku 2017 přetrvaly i v následujícím roce a že se zároveň jednalo o nejvyšší stavy za Trumpovy administrativy. Čísla začala klesat až ve chvíli, kdy byla podepsána mírová dohoda mezi Spojenými státy a Tálibánem.

¹ 15. ledna 2021 byl počet amerických vojáků v Afghánistánu 2 500; počet klesl na 650 koncem

¹³⁹ Pamela Constable, "Trump sends letter to Pakistan asking for help with Afghan peace process", The Washington post, 3. prosince 2018, https://www.washingtonpost.com/world/asia_pacific/trump-sends-later-to-pakistan-asking-for-help-with-afghan-peace-process/2018/12/03/9fd99e88-f6f1-11e8-8d64-4e79db33382f_story.html

června/začátkem července, když se americké síly stáhly; vyvrcholila na 5 784 koncem srpna jako americké síly nasazené na pomoc s nebojovou evakuační operací; a 30. srpna 2021 klesla na nulu.

² Všechny státy, které vyslaly vojenský personál do Afghánistánu, včetně těch, které se zapojily do tehdejších misí NATO a Rolute Support Mission (RSM).

Zdroj: vytvořeno autorem bakalářské práce dle dat z:

<https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2020-10-30qr.pdf>

Rok 2017 a navýšení stavů vojsk ovšem nikterak nesnížilo počet teroristických útoků ani nepřispělo k redukci ztrát civilistů či afghánských bezpečnostních složek.¹⁴⁰ Podle vysokého představitele afghánské vlády bylo za rok 2017 zabito přibližně 10 000 příslušníků afghánských bezpečnostních sil a během prvních devíti měsíců zemřelo rukou protivládnicích sil více jak 2 600 civilistů.¹⁴¹ Rok 2018 charakterizuje nejen vzdušná ofenziva Spojených států, ale i ofenziva protivládnicích sil. V lednu téhož roku kontroloval Tálibán 14 z 420 okresů Afghánistánu a v dalších 263 byla potvrzena jeho přítomnost. Již 24. ledna došlo v Kábulu k útoku na hotel Intercontinental.¹⁴² Šest militantů Tálibánu vtrhlo do přísně střeženého hotelu, ve kterém zavraždili 22 lidí. Mezi nimi byli jak občané Afghánistánu, tak i Ukrajiny, Venezuely, ale i Spojených států.¹⁴³ Zanedlouho po tomto incidentu, 27. ledna, militanti Tálibánu odpálili sanitku plnou výbušnin na přeplněné kábulské ulici. Výbuch zabil nejméně 95 lidí a dalších 158 zranil.¹⁴⁴ Oba tyto útoky jsou považovány za nepřímé důsledky Trumpova rozhodnutí ohledně již zmíněného zvýšení tlaku na protálibánský Pákistán.¹⁴⁵ V červenci následovala v pořadí již druhá bitva o okres Darbaz, kde mezi sebou bojovaly Tálibán a jednotky samozvaného Islámského státu. Obě skupiny se historicky často

---

¹⁴⁰ "Number of deaths in Afghanistan due to terrorism from 2007 to 2020", Statista Research Department, Dec 20, 2022, <https://www.statista.com/statistics/251408/number-of-deaths-in-afghanistan-due-to-terrorism/>

¹⁴¹ Mujib Mashal and Jawad Sukhanyar, "It's a Massacre': Blast in Kabul Deepens Toll of a Long War", The New York Times, 27. ledna 2018, <https://www.nytimes.com/2018/01/27/world/asia/afghanistan-kabul-attack.html>

¹⁴² Mujib Mashal and Jawad Sukhanyar "Americans Were Among 22 Killed in Kabul Hotel Attack, U.S. Says", The New York Times, 23. ledna 2018, <https://www.nytimes.com/2018/01/23/world/asia/kabul-hotel-attack-us-victims.html>

¹⁴³ Ibid.,

¹⁴⁴ Mujib Mashal and Jawad Sukhanyar, "It's a Massacre': Blast in Kabul Deepens Toll of a Long War" The New York Times, 27. ledna 2018, <https://www.nytimes.com/2018/01/27/world/asia/afghanistan-kabul-attack.html>

¹⁴⁵ Ibid.,

střetávaly na severu země, hlavně v provinciích Sar-e Pol, Faryab a Jowzjan.¹⁴⁶ Odhaduje se, že v důsledku bojů bylo vysídleno 3 500 až 7 000 místních civilistů, kteří byli přesunuti převážně do hlavního města provincie Sheberghan.¹⁴⁷ Konflikt vyústil v porážku jednotek ISIS a jejich kapitulaci do rukou afghánské vlády, výměnou za ochranu před Tálibánem. Měsíc po bitvě o okres Darbaz se odehrála pětidenní ofenziva Ghanzi, při které jednotky Tálibánu napadly stejnojmenné druhé největší město Afghánistánu.¹⁴⁸ Tálibán využil toho, že oblast opustilo pět týmů speciálních sil USA, které spolupracovaly se 150 afghánskými komandy, aby mohlo bojovat s pobočkou ISIS známou jako ISIS-Khorasan.¹⁴⁹ Jelikož je Ghanzi velice důležité strategické město ležící necelých 150 km od hlavního města Kábulu, přikládala se napadení města velká váha. Afghánské ozbrojené síly dorazily do města až den po útoku, protože silniční infrastruktura v okolí byla pod kontrolou Tálibánu a byla na mnoha místech zaminována. Letectvo Spojených států provedlo několik náletů na tálibánské síly, ale ani po třech dnech od nasazení afghánských ozbrojených sil boje neutichaly a Tálibán si stále držel své pozice. Mezitím povstalci stihli zaútočit na centrální věznici, zničit telekomunikační věž, zaútočit na vládní budovy a plně se zmocnit několika čtvrtí. Přestože RSM měla zajišťovat pouze poradenství a výcvik afghánských bezpečnostních sil, byly jednotky Spojených států přítomny přímo na místě a pomáhaly se zajištěním města.¹⁵⁰ Poté co město opět převzaly provládní síly, prohlásili afghánští představitelé, že si boje vyžádaly smrt 165 afghánských policistů a vojáků, ale i 40 civilistů. Celková bilance je ale taková, že afghánské ozbrojené jednotky nebyly schopny samy odrazit útok nepřítele. Celá bitva byla jakýmsi testem dlouhodobé bezpečnostní strategie Trumpovy administrativy, která závisela na silné afghánské obraně, která by byla schopna po opuštění spojeneckých vojsk zemi ubránit. Tálibán si toto dobře uvědomoval, a poté co bitvu prohrál a z Ghanzi odešel, prohlásil, že „dobytí města znamená selhání zatím

---

¹⁴⁶ Bill Roggio, "Taliban, Islamic State continue battle in northern Afghanistan", Long war journal, 18. července 2018, <https://www.longwarjournal.org/archives/2018/07/taliban-islamic-state-continue-battle-in-northern-afghanistan.php>

¹⁴⁷ Matin Sahak, "Families flee as Taliban battle Islamic State in northern Afghanistan", Reuters, 20. července 2018, <https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-taliban-islamic-state/families-flee-as-taliban-battle-islamic-state-in-northern-afghanistan-idUSKBN1KA231>

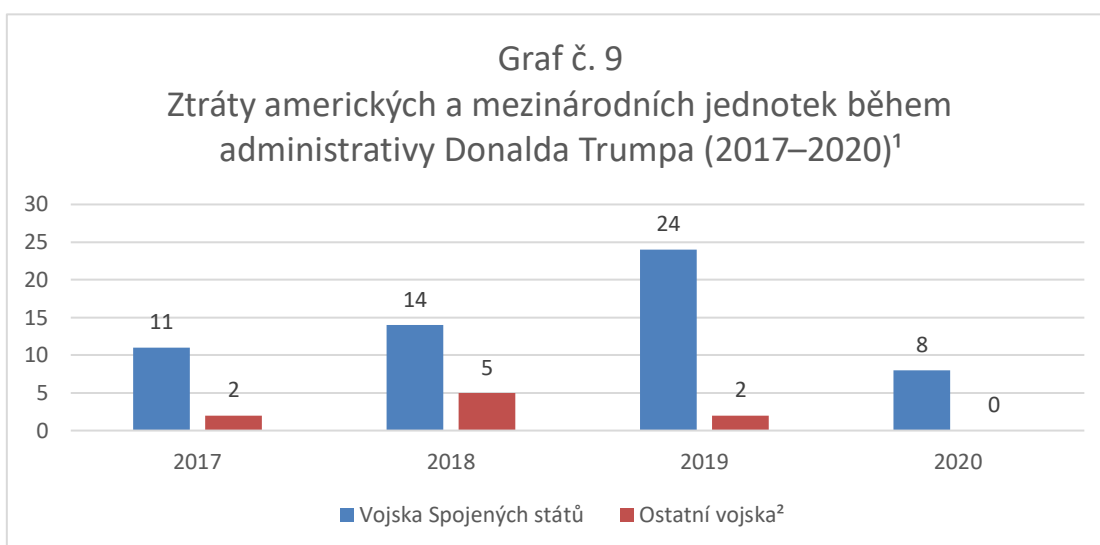
¹⁴⁸ Fatima Faizi and Mujib Mashal "After Taliban Siege of Ghazni, Afghans Tell of Fear and Deprivation" The New York Times, 15. srpna 2018, <https://www.nytimes.com/2018/08/15/world/asia/ghazni-conflict-taliban-afghan-army.html>

¹⁴⁹ W.J. Hennigan, "Exclusive: Inside the U.S. Fight to Save Ghazni From the Taliban", Times, 23. srpna 2018, <https://time.com/longform/ghazni-fight-taliban/>

¹⁵⁰ Ibid.,

nejnovější americké strategie“. Počet úmrtí v Afghánistánu v důsledku teroristických útoků stoupl v roce 2018 na 9 961, což je více jak dvojnásobek oproti předchozímu roku¹⁵¹. Na druhou stranu počty padlých vojáků Spojených států a spojenců zůstaly poměrně nízké po celou dobu působení administrativy Donalda Trumpa, jak můžeme vyčíst z tabulky č. 9. Je tomu tak proto, že mise RSM byla v letech Trumpovy administrativy skutečně do velké míry založena na poradenství a vedení letecké války, která minimalizovala počty padlých vojáků Spojených států. Případ ofenzivy Ghanzi ale dokazuje, že vojáci Spojených států nebyli pouhými školiteli a rádci, jak tomu mělo být.

¹ Čísla zachycují vždy roční průměrný počet vojáků.

² Všechny státy, které vyslaly vojenský personál do Afghánistánu, včetně těch pod tehdejší misí NATO a ISAF.

Zdroj: vytvořeno autorem bakalářské práce dle dat z:

https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/08/FP_20200825_afghanistan_index.pdf

V Nové strategii pro Jižní Asii a Afghánistán se apeluje na zintenzivnění podpory afghánské armády, policie a vlády tak, aby byla země připravena na převzetí moci. Z Grafu č. 10 můžeme vyčíst, že došlo pouze k mírnému nárůstu členů ANA v roce 2018, kdy se stavy jednotek dostávají na historické maximum. Posléze v roce 2018 stavy spadly o více jak 30 000, ale během roku 2019 se počty vrátily na 184 000, tedy druhý nejvyšší počet za celou dobu trvání konfliktu.¹⁵² Úbytek způsobila zejména obměna vyšších pozic v afghánské

¹⁵¹ "Number of deaths in Afghanistan due to terrorism", Statista Research Department, 20. prosince 2022, <https://www.statista.com/statistics/251408/number-of-deaths-in-afghanistan-due-to-terrorism/>

¹⁵² "Quarterly report to the united states congress", Official document released by SIGAR, 30. října 2020: 81,

armádě, kterou naplánoval prezident Ašraf Ghaní a jež se měla týkat více jak 2 000 vysokých armádních důstojníků a měla přinést novou krev do neefektivní a zkorumpované armády. Tento proces byl zároveň vyžadován americkou armádou v rámci pomoci s výcvikem a poradenstvím.¹⁵³ Vysoký afghánský úředník uvedl, že afghánská armáda má ve svých strukturách více generálů a plukovníků než armáda americká, což byl vzhledem k poměru armád velký problém.¹⁵⁴ Bylo naplánováno postupné penzionování více jak 2 200 generálů a plukovníků během 18 měsíců. U mladých členů armádních struktur toto rozhodnutí přirozeně vyvolalo chválu, protože jim to umožnilo karierní růst. Na druhou stranu toto rozhodnutí vyvolalo vlnu odporu, protože bylo vnímáno jako pokus Ghaního administrativy odstavit etnické tážické důstojníky od moci.¹⁵⁵ Problémy afghánské armády ovšem nespočívaly pouze ve vedení, ale také v četných případech infiltrace Tálibánem. Tato taktika se stala mezi povstalci velice frekventovaným způsobem, jak narušit struktury afghánské armády. Jen v první polovině roku 2017 proběhly tři útoky vedené příslušníky afghánských bezpečnostních složek na americké vojáky a skutečné jednotky afghánských bezpečnostních sil.¹⁵⁶ Přestože Trumpova administrativa apelovala na výcvik a profesionalizaci, byly afghánské bezpečnostní složky v žalostném stavu i v době, kdy se již vyjednávalo o ústupu vojsk Spojených států z Afghánistánu.¹⁵⁷ V roce 2019 byly afghánské složky ve většinové části země v defenzivě. Převažující defenzivu dokazují data sestavená podle denních zpráv o úmrtí v řadách vládních sil, z 2 300 padlých jednotek bylo 87 % zabito při útoku Tálibánu na základnu.¹⁵⁸ Dlouhodobá defenziva se podepsala na počtu padlých jednotek, čísla se vyšplhala na 50 000 padlých mezi lety 2015 až 2020.¹⁵⁹ Prohlášení z roku 2019 znělo ovšem zcela opačně, mělo dojít k převzetí ofenzivy místo kontrolování stanovišť.

<https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2020-10-30qr.pdf>

¹⁵³ Hamid Shalizi, "Afghan army shake-up to push out old guard in fight against Taliban", Reuters, 13. února 2018, <https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-military-idUSKCN1FX23I>

¹⁵⁴ Ibid.,

¹⁵⁵ Ibid.,

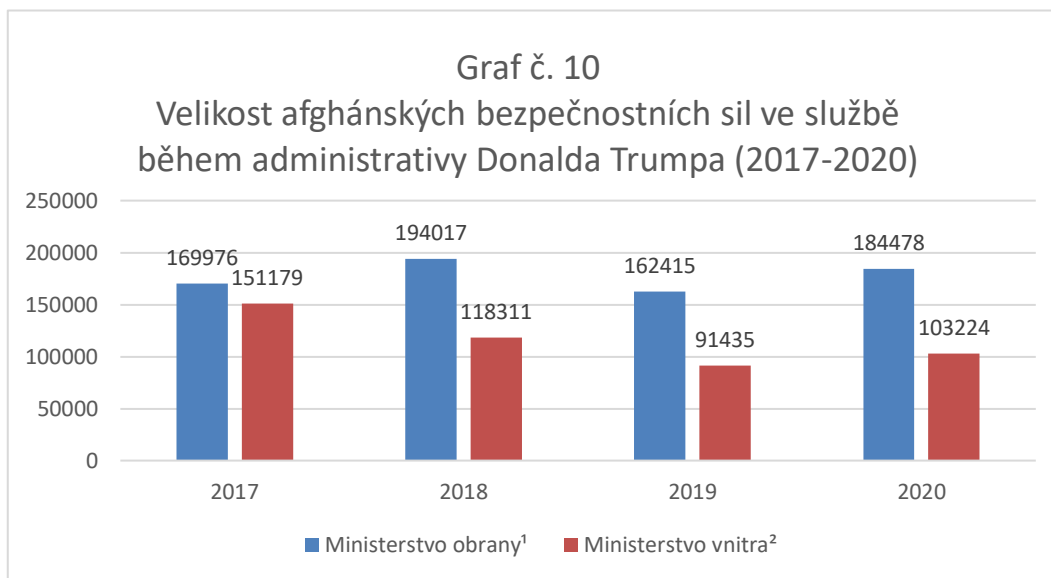
¹⁵⁶ Kathy Gannon, Rahim Faiez, "Taliban infiltrate Afghan army to target foreign troops", Military Times, 18. června 2017, <https://www.militarytimes.com/news/your-military/2017/06/18/q-a-taliban-infiltrate-afghan-army-to-target-foreign-troops/>

¹⁵⁷ Rod Nordland and David Zucchino, "As U.S. Nears a Pullout Deal, Afghan Army Is on the Defensive", The New York Times, 12. srpna 2019, <https://www.nytimes.com/2019/08/12/world/asia/afghanistan-army-taliban.html>

¹⁵⁸ Ibid.,

¹⁵⁹ Rod Nordland, "The Death Toll for Afghan Forces Is Secret. Here's Why.", The New York Times, 21. září 2018, <https://www.nytimes.com/2018/09/21/world/asia/afghanistan-security-casualties-taliban.html>

Ukázalo se ale, že armáda není schopna ofenzivy, kterou mají na starosti méně početné elitní jednotky, jako jsou komanda a speciální policejní jednotky. ANA, ač početná, nebyla schopna během vyjednávání provádět samostatné ofenzivní operace, což Tálíbanu poskytovalo nemalou výhodu během mírových jednání.

Zahrnuje afghánskou národní armádu (ANA) a afghánské letectvo (AAF).

² Zahrnuje afghánskou uniformovanou policii (AUP), afghánskou národní občanskou pořádkovou policii (ANCOP), speciální policejní síly (GDPSU) a afghánskou protizločineckou policii (AACP).

Zdroj: vytvořeno autorem bakalářské práce dle dat z:

<https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2020-10-30qr.pdf>, str. 81

3.4 Mírová jednání a stažení vojsk z Afghánistánu

První mírové předešly za Trumpovy administrativy proběhly v únoru 2018, kdy afghánský prezident Ašraf Ghaní nabídl uspořádání mírových rozhovorů s Tálíbanem. Rozhovory měly stát na základě nabídky afghánské vlády na uznání Tálíbanu jakožto plně legitimní politické strany, zároveň bylo nabídnuto propuštění vězňů a odstranění jmen velitelů Tálíbanu ze sankčních seznamů vedených Organizací spojených národů.¹⁶⁰ Jednalo se o nejvýhodnější nabídku od začátku celého konfliktu.¹⁶¹ Nabídka přišla po dvou důležitých procesech.

¹⁶⁰ Hekmat Khalil Karzai, "An Unprecedented Peace Offer to the Taliban", The New York Times, 11. března 2018, <https://www.nytimes.com/2018/03/11/opinion/peace-taliban.html>

¹⁶¹ Ibid.,

Prvním z nich byl Kábulský proces, kterého se účastnilo více jak 30 zemí a mezinárodních organizací včetně OSN, NATO a Evropské unie. Druhým bylo měsíce trvající budování národního konsensu v Afghánistánu ohledně vyjednávání s Tálíbánem. Mírové vyjednávání bylo podpořeno Taškentskou konferencí, na níž se sešlo 20 představitelů zemí, mezi nimiž byla Čína, Rusko, Turecko i USA. I přes význam, který byl zahájení mírových rozhovorů mezi Afghánskou vládou a Tálíbánem prisuzován, zůstala nabídka bez odezvy. Tu vyvolal až mírový pochod Lidového mírového hnutí, při kterém občané všech vrstev a všeho věku pochodovali napříč Afghánistánem, včetně území, která ovládal Tálibán.¹⁶² Díky iniciativě se obě strany dohodly na vzájemném příměří v době oslav konce Ramadánu v červnu 2018, během něhož se bojovníci Tálibánu v četném množství hrnuli do hlavních měst regionů a diskutovali s místními obyvateli.¹⁶³ I přes zdánlivě přátelská a mírotvorná setkání Tálibán po konci příměří obnovil boje. Následovaly ofenzivy Darzab a Ghanzi, jež byly jasným výrazem nesouhlasu Tálibánu s mírovým vyjednáváním.

Poté co Tálibán vyjádřil neochotu k mírovým jednáním s Afghánskou vládou, pokusily se o mírové rozhovory Spojené státy. Trumpova administrativa nařídila nejvyšším diplomatům, aby zahájili úsilí o přímé rozhovory s Tálíbánem. Oproti předchozím stanoviskům ohledně vyjednávání byl nyní rozdíl v tom, že Spojené státy již netrvaly na přítomnosti afghánské vlády při rozhovorech, což bylo v minulosti zásadní překážkou ve vývoji celého procesu.¹⁶⁴ První rozhovory proběhly v červenci 2018 v Kataru a účastnily se jich pouze zástupci Spojených států a Tálibánu, bez přítomnosti afghánských vládních úředníků. Rozhodnutí vynechat afghánskou vládu bylo hojně kritizováno, ale samotná afghánská vláda toto rozhodnutí na rozdíl od roku 2015 nezavrhl.¹⁶⁵ Mluvčí prezidenta Durrani Wazira tuto situaci komentovala slovy: „Vláda Afghánistánu vítá každé úsilí, které

---

¹⁶² Mujib Mashal, "A Grass-Roots Afghan Peace Movement Grows, Step by Step", The New York Times, 15. června 2018, <https://www.nytimes.com/2018/06/15/world/asia/afghanistan-peace-march-.html>

¹⁶³ Ruchi Kumar, "Selfies with the Taliban: Afghan women buoyed by ceasefire snaps", The Guardian, 6. července 2018, <https://www.theguardian.com/global-development/2018/jul/06/selfies-with-the-taliban-afghan-women-buoyed-eid-ceasefire-photos-viral>

¹⁶⁴ Mujib Mashal and Eric Schmitt, "White House Orders Direct Taliban Talks to Jump-Start Afghan Negotiations", The New York Times, 15. června 2018, <https://www.nytimes.com/2018/07/15/world/asia/afghanistan-taliban-direct-negotiations.html?rref=collection%2Ftimestopic%2FAfghanistan>

¹⁶⁵ Taimoor Shah and Rod Nordland, "U.S. Diplomats Held Face-to-Face Talks With Taliban, Insurgents Say", The New York Times, 28. července 2018, <https://www.nytimes.com/2018/07/28/world/asia/us-taliban-afghanistan-talks.html>

podporuje mírový proces pod záštitou vlády.“¹⁶⁶ Spojené státy své rozhodnutí ospravedlňovaly tím, že chtějí prolomit počáteční problémy s navázáním mírových rozhovorů a posléze zapojit do vyjednávání nejenom afghánskou, ale i pákistánskou vládu.¹⁶⁷ V září jmenoval Trump zvláštního zástupce USA pro mírové rozhovory v Afghánistánu. Stal se jím afghánsko-americký diplomat Zalmay Khalilzad, který následně vedl další jednání mezi USA a Tálibánem v Kataru v říjnu a v prosinci roku 2018.¹⁶⁸ Snahy o zapojení afghánské vlády do procesu neuspěly, protože ji Tálibán označil za loutkovou vládu Západu a trval na stažení zahraničních sil před zahájením rozhovorů s Kábulem.¹⁶⁹ Nejdůležitější kola jednání proběhla v době, kdy v Afghánistánu docházelo k rekordnímu násilí, jak ze strany Tálibánu, tak ze strany Spojených států. Během roku 2019 proběhla dvě další jednání, konkrétně v únoru a v prosinci. Ta vedla k částečnému příměří, které omezilo výpady Tálibánu o 80 % a trvalo od 22. února 2020 až do doby, kdy byla podepsána dohoda mezi Spojenými státy a Tálibánem, tedy do 29. února 2020.¹⁷⁰ Dokumenty známé jako „Dohoda z Dauhá“ připravovaly půdu pro ukončení nejdelší americké války. Platnost dohody byla z obou stran podmíněna závazky vůči druhé straně. Spojené státy oznámily, že platnost smlouvy do velké míry záleží na plnění závazků Tálibánu, jako je kupříkladu přerušování vazeb s mezinárodními teroristickými skupinami, jmenovitě s Al-Káidaidou.¹⁷¹ Cílem bylo zcela zabránit mezinárodním teroristickým sítím v použití Afghánistánu jakožto základny pro útoky. Společným závazkem měla být dohoda o vzájemném omezení bojových operací. Spojené státy se zavázaly pracovat na postupném odstranění jmen vůdců Tálibánu z černé listiny amerických sankcí i sankcí OSN.¹⁷² Hlavním bodem dohody však bylo stanovení harmonogramu stažení vojsk Spojených států a sil NATO z Afghánistánu. V případě, že by Tálibán své závazky neplnil, dohoda by byla anulována. Podmíněný

---

¹⁶⁶ Ibid.,

¹⁶⁷ Mujib Mashal and Eric Schmitt, "White House Orders Direct Taliban Talks to Jump-Start Afghan Negotiations", *The New York Times*, 15. července 2018, <https://www.nytimes.com/2018/07/15/world/asia/afghanistan-taliban-direct-negotiations.html?rref=collection%2Ftimestopic%2FAfghanistan>

¹⁶⁸ "Afghanistan: Taliban confirms talks with US peace envoy in Qatar", *Aljazeera*, 13. října 2018, <https://www.aljazeera.com/news/2018/10/13/afghanistan-taliban-confirms-talks-with-us-peace-envoy-in-qatar>

¹⁶⁹ "Taliban: New Round Of Peace Talks With U.S. Opening In Qatar", *Radio Free Europe*, 1. května 2019, <https://www.rferl.org/a/taliban-new-round-of-peace-talks-with-us-opening-in-qatar/29913967.html>

¹⁷⁰ <https://www.nytimes.com/2020/02/29/world/asia/us-taliban-deal.html>.

¹⁷¹ Ibid.,

¹⁷² Ibid.,

harmonogram stanovoval stažení téměř 5 000 vojáků do 135 dnů a zbytek sil měl být stažen do 14 měsíců od podepsání dohody, tedy do března roku 2021.¹⁷³ O optimismu Donalda Trumpa ohledně dohody svědčí jeho slova pronesená na tiskové konferenci o epidemii koronaviru, v nichž označil Tálibán za potenciálního spojence Spojených států.¹⁷⁴ Tálibán na druhou stranu bral dohodu jako své vítězství nad nejsilnější světovou vojenskou silou a bujaře slavil již den před jejím podpisem.

Úspěšné ukončení mírových rozhovorů mezi Spojenými státy a Tálibánem otevřelo dveře pro vnitroafghánské rozhovory. Překážkou byl fakt, že v rámci smlouvy bylo vnitroafghánské vyjednávání podmíněno výměnou 5 000 vězňů Tálibánu, které afghánská vláda zadržovala za 1 000 příslušníků afghánských bezpečnostních sil držených Tálibánem. Prezident Ašraf Ghaní vyjádřil nesouhlas s propouštěním vězňů, ale po několika týdnech nátlaku Spojených států nakonec svolil.¹⁷⁵ Zanedlouho po započetí rozhovorů se dostavily neshody. Tálibán požadoval v rámci slíbených 5 000 zajatců propuštění 15 vůdců, afghánská vláda však na tento požadavek nebyla schopna přistoupit, což celé rozhovory prodloužilo. Nakonec se jednání dala opět do pohybu a do srpna 2020 propustily afghánská vláda více jak 5 000 a Tálibán 1 000 vězňů. Celou dobu přitom rozhovory komplikoval fakt, že necelý týden po podepsání Dohody z Dauhá Tálibán obnovil útočné operace proti afghánské armádě a policii. Úmyslně tak nerespektoval vzájemný závazek z dohody se Spojenými státy. Mezi 1. březnem a 15. dubnem výpady povstalců vzrostly o 70 % ve srovnání se stejným obdobím v roce 2019.¹⁷⁶ Naproti tomu letectvo Spojených států dohodu dodrželo a omezilo bombardování nepřátelských pozic, což dalo Tálibánu ještě větší výhodu nad afghánskou vládou.

Přestože v Afghánistánu panovala nejhorší bezpečnostní situace za poslední roky, Spojené státy se rozhodly dodržet harmonogram stažení vojsk. Stavby byly skutečně sníženy do 18. června 2020 na 8 600. Byly zahájeny procesy, které měly vést k plnému stažení, postupně byla zavírána vojenská stanoviště a vojska se začala přesouvat ze vzdálenějších

---

¹⁷³ Ibid.,

¹⁷⁴ Ibid.,

¹⁷⁵ Mujib Mashal, "Afghan Prisoner Swap Hits Wall as Taliban Pull Out of Talks", The New York Times, 7. dubna 2020, <https://www.nytimes.com/2020/04/07/world/asia/afghan-prisoner-talks-collapse.html>

¹⁷⁶ Hamid Shalizi, Abdul Qadir Sediqi, Rupam Jain, "Taliban step up attacks on Afghan forces since signing U.S. deal: data", Reuters, 1. května 2020, <https://www.reuters.com/article/us-health-coronavirus-afghanistan-taliba/taliban-step-up-attacks-on-afghan-forces-since-signing-u-s-deal-data-idUSKBN22D5S7>

oblastí zpět na hlavní stanoviště. Naopak povstaleckým vojskům se velmi dařilo a postupně zabírala větší a větší území Afghánistánu, protože samotné afghánské bezpečnostní složky nebyly schopné ofenzivu zastavit.¹⁷⁷ V srpnu ministerstvo obrany Spojených států oznámilo snížení počtu vojáků na území Afghánistánu na 5 000 do konce listopadu 2020. Ještě před kompletním stažením zmíněných vojsk ministerstvo obrany oznámilo další snižování stavů, konkrétně na 2 500 do 15. ledna 2021, tedy těsně před koncem mandátu prezidenta Donalda Trumpa. Jednalo se o nejnižší počet od roku 2001. Donald Trump opakovaně vyjadřoval svůj názor ohledně urychleného stažení vojsk v průběhu roku 2020. V listopadu tohoto roku dokonce navrhl prostřednictvím svého Twitteru, aby Spojené státy stáhly všechna vojska ještě před Vánoce roku 2020, k čemuž ale nedošlo.¹⁷⁸ Situace v zemi se přitom viditelně pouze zhoršovala, vnitroafghánská mírová jednání byla pozastavena, ofenzivy Tálibánu se množily v blízkosti důležitých měst na jihu a severu a morálka afghánských bezpečnostních složek klesala.¹⁷⁹ Urychlené stahování vojsk mělo celou řadu kritiků, generální tajemník NATO Jens Stoltenberg vyjádřil své znepokojení z amerického jednání. Upozornil, že cena za uspěchaný a špatně provedený odchod ze státu může mít vysokou cenu.¹⁸⁰ Většina kritiky mířila k možné hrozbě poškození probíhajících mírových rozhovorů mezi afghánskou vládou a Tálibánem a k faktu, že by mohlo dojít k převzetí státu Tálibánem.¹⁸¹ Konec Trumpovy administrativy se nesl ve znamení výhry Tálibánu, jak v rámci mírových dohod, tak na bitevním poli.

V pořadí již čtvrtý prezident, který nastoupil na nejvyšší politický post během konfliktu v Afghánistánu, Joe Biden převzal situaci ve chvíli, kdy mu moc možností nezbývalo. Přestože těsně po nástupu do úřadu jeho administrativa uvedla, že mírové dohody přezkoumá, byla vojska zcela stažena 30. srpna 2021, tedy pět měsíců po původním plánu. Biden nakonec prohlásil, že po téměř 20 letech války bylo jasné, že americká armáda

---

¹⁷⁷ David Zucchino, "The U.S. War in Afghanistan: How It Started, and How It Ended", The New York Times, 7. října 2021, <https://www.nytimes.com/article/afghanistan-war-us.html>

¹⁷⁸ Helene Cooper and Eric Schmitt, „. S. Seeks to Draw Down Its Troops in Afghanistan to 2,500 by Early 2021“, The New York Times, 7. října 2020, <https://www.nytimes.com/2020/10/07/us/politics/us-troops-afghanistan.html>.

¹⁷⁹ Thomas Gibbons-Neff, Najim Rahim and Fatima Faizi Published, "U.S. Troops Are Packing Up, Ready or Not", The New York Times, 17. listopadu 2020, <https://www.nytimes.com/2020/11/17/world/asia/afghanistan-troop-withdrawal.html>

¹⁸⁰ Ibid.,

¹⁸¹ Ibid.,

nedokáže přeměnit Afghánistán v moderní demokracii.¹⁸² Odchod vojsk způsobil kolaps afghánských národních bezpečnostních sil a kompletní převzetí moci v Afghánistánu Tálibánem.

4. Nekonečná válka

Je snazší válku začít, než ji ukončit¹⁸³. Toto tvrzení platí pro válku v Afghánistánu více než pro kteroukoliv jinou, proto se jí také přezdívá Nekonečná válka. Přívlastek nevyjadřoval pouze to, že se jednalo o nejdelší válku v historii Spojených států, ale také to, že konflikt progresivně nevedl k vítězství. Tři prezidenti, kteří se potýkali s problematikou konfliktu, využili své zkušenosti, rádce a příslušné orgány k hledání strategie, která povede ke zdárnému vyřešení situace. Každý z nich měl odlišné vize, které vyústily v odlišné strategie, ale ani jednomu z nich se tento úkol nepovedlo naplnit, nebo alespoň ne v plném rozsahu. Na cestě k úspěchu totiž stálo nemalé množství překážek, jež celý proces ztěžovaly, až znemožňovaly.

V roce 2019 pronikly na veřejnost přepisy rozhovorů, jež pořídil SIGAR s vysokými úředníky, kteří hráli přímou roli ve válce Afghánistánu.¹⁸⁴ Dotazovaní úředníci obecně zastávali názor, že válka je nevyhratelná, přičemž tento názor před veřejností po celou dobu probíhání konfliktu tajili. Díky dokumentům byly poprvé detailně rozkryty základní faktory selhání války. Rozhovory byly sesbírány pro tzv. „Lessons Learned“, soubor dokumentů, které měly poukázat na problémy v Afghánistánu a doporučit změny ke stabilizaci země. Ty nejkritičtější výpovědi byly ovšem vynechány a vyznění zveřejněných dokumentů tak bylo značně zmírněno. Celé rozhovory byly zveřejněny až poté, co byl SIGAR žalován u federálního soudu podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Agentura nakonec musela zveřejnit více jak 420 rozhovorů, které odkryly nekonečnou válku v jiném světle,

---

¹⁸² David Zucchino, "The U.S. War in Afghanistan: How It Started, and How It Ended", The New York Times, 7. října 2021, <https://www.nytimes.com/article/afghanistan-war-us.html>

¹⁸³ Gabriel García Márquez, "It is easier to start a war than to end it.", goodreads, <https://www.goodreads.com/quotes/7192601-it-is-easier-to-start-a-war-than-to-end>

¹⁸⁴ Craig Whitlock, "At war with the truth", The Washington post, 9. prosince 2019, <https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-confidential-documents/>

než jak ji veřejnost znala doposud.¹⁸⁵ *Lessons Learned* nápadně připomínají *Pentagon Papers*, které odhalily tajnou historii vietnamské války.

4.1 Vize

George W. Bush na rozdíl od zbylých dvou prezidentů nekandidoval s vědomím, že s administrativou přebírá i tento rozsáhlý a komplikovaný konflikt. Jeho vize tkvěla v důrazu na interní otázky a v upozadění zahraniční politiky. Jeho demokratický nástupce Barack Obama již nastupoval za zcela jiné situace a byl si vědom, že válka v Afghánistánu je pro americkou společnost palčivé téma. Jeho vize byla tak zcela odlišná od té, kterou v předvolební kampani představil jeho předchůdce. Obama věnoval zahraniční politice velkou část své kampaně a opakovaně zdůrazňoval, že válka v Afghánistánu má smysl a je potřeba jí věnovat značnou pozornost. Bylo jasné, že jeho zvolení bude znamenat radikální navýšení počtu vojáků na afghánském území, navýšení rozpočtu a celkové zintenzivnění snah o vítězné ukončení války. Předvolební vize Donalda Trumpa byla diametrálně odlišná od Obamovy. Trump tvrdil, že je potřeba stáhnout vojska a ukončit rekonstrukční snahy, které v zemi probíhají. Myšlenky byly ovšem podobnější předvolebnímu smýšlení George W. Bushe, oba hlásali před zvolením do úřadu pokles intervencionismu a soustředění se na domácí otázky. Rozdílem spočíval v tom, že za Bushe celý konflikt teprve začal a Trump kandidoval v době, kdy byl konflikt tíživým světovým tématem. Každý z prezidentů kandidoval do úřadu s odlišnou vizí politiky Spojených států nejenom vůči konfliktu v Afghánistánu, ale vůči celému světu. Všechny tři prezidenty spojuje fakt, že jejich vize se proměnily ve strategie s viditelnými změnami.

4.2 Strategie

Není překvapením, že nejvíce se lišila výsledná strategie od předvolební vize u 44. prezidenta Spojených států, Baracka Obamy. Situace, jež nastala po 11. září, vyžadovala rozhodné řešení, k němuž se také Bush odhodlal a jež se stalo základem jeho doktríny. Jejím nosným pilířem byl princip preventivní války, jemuž válka v Afghánistánu připravila půdu.

---

¹⁸⁵ Ibid.,

Silným pilířem byl také unilateralismus, který se promítl do rozhodnutí za každou cenu předělat afgánskou formu vlády podle vzoru západních demokracií. Rozhodnutí předělat jihoasijskou zemi, která neměla z minulosti žádné zkušenosti s demokracií se ukázalo jako velice obtížný úkol. Afghánci byli z minulosti zvyklí na tribalismus, monarchismus, komunismus a islámské právo a demokracie byla pro ně zcela novým pojmem.¹⁸⁶ Aby bylo dosaženo demokratizace země, bylo zapotřebí začít s rekonstrukcí. Spojené státy se o ni snažily více či méně intenzivně po celou dobu války. Oficiálně rekonstrukce začala v roce 2002, ale úspěšnost její rané fáze z dob Bushovy administrativy je měřitelná tím, že Barack Obama tuto iniciativu převzal již během svého prvního funkčního období a proměnil ji v jeden z hlavních bodů svých snah v Afghánistánu.

Proces tedy nebyl v roce 2009 ani zdaleka dokončen a vyžadoval nový impuls, který mu nová administrativa poskytla. Rozdílný byl přístup obou prezidentů. Zatímco Bush podnikl invazi bez výslovného oficiálního souhlasu OSN, Obama se snažil jednat multilaterálně a apeloval na zlepšování vztahů a rozšíření kooperace s jednotlivými státy i s OSN. Tato razantní změna mezinárodní politiky Spojených států se propsala do řešení války. Hlavním cílem, který zaštiťoval všechna rozhodnutí ohledně Afghánistánu, zůstávalo zničení povstalecké organizace Tálibán a teroristické organizace Al-Káida, aby již nemohly ohrožovat nově nastolenou demokratickou vládu. K dosažení těchto cílů zvolil Obama cestu, jež zahrnovala navýšení vojsk na bezprecedentní čísla¹⁸⁷. V rámci multilaterálního přístupu vyzval státy OSN, aby se ve větším měřítku zapojily do ISAF. Na rozdíl od Bushovy administrativy Obama již neviděl Spojené státy jako hegemonu, který si prostřednictvím zahraničních vztahů může ještě více upevňovat vlastní pozici. Jeho strategie byla postavena na předpokladu, že konflikt v Afghánistánu a celkově válka proti terorismu je globálním problémem, který by měl být řešen kolektivně. Díky tomuto principu vzrostly kromě vojsk Spojených států i počty vojsk členských států OSN, čímž měla vzniknout dostatečně silná struktura na to, aby bylo dosaženo vytyčených cílů. Početné jednotky měly být více než kdy v minulosti využity na rekonstrukci státu, podporu demokracie, budování institucí a obnovu

---

¹⁸⁶ Craig Whitlock, "At war with the truth", The Washington post, 9. prosince 2019, <https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-confidential-documents/>

¹⁸⁷ Mark Landler, "The Afghan War and the Evolution of Obama", The New York Times, 1. ledna 2017, <https://www.nytimes.com/2017/01/01/world/asia/obama-afghanistan-war.html>

válkou poničených regionů¹⁸⁸.

Odklon od rekonstrukčních snah přinesla v roce 2017 strategie Donalda Trumpa, který byl zásadně proti myšlence budování státu¹⁸⁹. Jeho strategie ze začátku stavěla na militantním potlačení povstaleckých skupin bez možnosti mírových jednání. Nová administrativa již neměla budovat stát, ale měla zajistit potřebný výcvik ANSF, aby byl Afghánistán sám schopen zajistit si vlastní bezpečnost po plánovaném stažení vojsk. Upustilo se tedy od jednoho ze dvou hlavních pilířů předchozích politik, neboť – jak nová administrativa soudila – dosavadní patnáctileté úsilí bylo neúspěšné a veškeré snahy byly nerealizovatelné. Další změna oproti předvolební vizi, ale i oproti předchozí administrativě nastala v časovém rámci, kdy by měla být vojska stažena. Obamova administrativa stanovila jasný časový rámec, kdy měla být dokončena rekonstrukce a stažení vojsk, což podle nové administrativy dávalo teroristickým organizacím výhodu nad spojeneckými vojsky. Nově měla být vojska stažena ve chvíli, kdy to bude možné, později se ovšem ukázalo, že časový rámec je dán stejným faktorem jako v prvním volebním období předchozího prezidenta, tedy volbami. O tomto fenoménu bude však práce pojednávat později. Trumpovo pojetí mezinárodních vztahů je opět diametrálně odlišné od pojetí jeho předchůdce, což se zřetelně ukazuje na vztazích s Čínskou lidovou republikou. Zatímco Obama uznával politiku jednotné Číny, Trump označil Čínu za hlavního globálního protivníka a aktivně se zapojoval do potlačení její rozpínivosti, což vyústilo v úpadek pozornosti vůči dění v Afghánistánu¹⁹⁰. V rámci kampaně „America First“ můžeme pozorovat jisté podobnosti s Bushovou doktrínou. Trump totiž podobně jako jeho nepřímý stranický předchůdce prosazoval zničení nepřítelů na jeho území, tak aby nebyli zraněni američtí občané.

Tři odlišné předvolební vize se postupným vývojem proměnily ve tři odlišné strategie s vlastními specifiky. Problematika se v průběhu let vyvíjela, ale pointa zůstávala stejná: porazit povstalce a opustit zemi v takovém stavu, aby zde již nevznikly podmínky vhodné pro základny organizací, jež by mohly znamenat potenciální nebezpečí pro

---

¹⁸⁸ Ibid.,

¹⁸⁹ "'We Are Not Nation-Building Again,' Trump Says", The New York Times, 21. srpna 2017, <https://www.nytimes.com/video/us/politics/10000005385078/president-trump-war-afghanistan-pakistan.html>

¹⁹⁰ David Nakamura, "Amid trade war, Trump drops pretense of friendship with China's Xi Jinping, calls him an 'enemy'", The Washington post, 23. srpna 2019, https://www.washingtonpost.com/politics/amid-trade-war-trump-drops-pretense-of-friendship-with-chinas-xi-jinping-calls-him-an-enemy/2019/08/23/2063e80e-c5bb-11e9-b5e4-54aa56d5b7ce_story.html

Spojené státy. Přesto se se každý z prezidentů rozhodl situaci vyřešit jinak.

Afghanistan Papers poukazují na ještě tvrdší realitu, než jak byla vykreslována v oficiálních zprávách. Z rozhovorů je patrné, že neustálé změny strategií jednotlivých administrativ vedly k zakořenění nedůvěry v americkou strategii uvnitř ministerstev, Pentagonu, ale i Bílého domu. Množství implementovaných strategií způsobilo, že zásadní neshody zůstaly nevyřešeny. Někteří představitelé stavěli na taktice přeměny Afghánistánu v demokracii, jiní chtěli transformovat afghánskou kulturu a jiní chtěli zase konflikt vyřešit pomocí zajištění regionální rovnováhy sil mezi Pákistánem, Indií, Íránem a Ruskem.¹⁹¹

Všichni ale selhali v tom nejdůležitějším: v nalezení jasné strategie se stručnými a dosažitelnými cíli.

4.3 Implementace strategií

4.3.1 Vojska Spojených států

Neúspěch první administrativy, která měla s válkou v Afghánistánu co do činění, byl dál mnoha různými faktory. Po počátečních úspěších přestal Bush Afghánistánu věnovat dostatečnou pozornost, protože vedl zároveň invazi do Iráku. Administrativa chtěla dosáhnout rychlého vítězství na dvou frontách najednou. V květnu roku 2003 byl ohlášen konec mise v Iráku a zanedlouho poté konec hlavní bojové činnosti v Afghánistánu. Předčasné hodnocení se administrativě vymstilo, protože v Iráku následně propukla občanská válka a v Afghánistánu začal Tálibán postupně nabírat síly.

Z počátku války bylo v zemi pouze 2 500 vojáků Spojených států, kteří byli součástí dvou misí, OEF a ISAF. Druhá zmíněná mise pod velením Spojených států vedla četné vojenské operace zaměřené na co nejrychlejší porážení Tálibánu. Největší počet operací můžeme pozorovat ze začátku konfliktu, v letech 2002 až 2006. Přestože v tomto období Tálibán utrpěl velké ztráty, byl i přesto schopen začátkem roku 2006 zahájit novou ofenzivu. Ukázalo se totiž, že úplné zničení těchto organizací je velice obtížné. Jednou z hlavních

---

¹⁹¹ Craig Whitlock, "At war with the truth", The Washington post, 9. prosince 2019, <https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-confidential-documents/>

příčin byl hornatý terén země, jenž poskytoval dokonalé útočiště pro povstalecké skupiny. Čtyři pětiny povrchu země pokrývají vysoké hory protkané jeskyněmi. Zmíněný jeskynní komplex Tora Bora není zdaleka osamoceným jevem afghánských hor. Přirozené jeskynní útvary byly posíleny během sovětské invaze v roce 1979 a proměněny v rozsáhlé komplexy, které bylo možné použít jako zásobovací základny a obranné pozice. Tálibán a Al-Káida tyto pozice dále posílily a používaly je jako útočiště během války¹⁹². Dalším důvodem, proč bylo obtížné Tálibán porazit, byl předpoklad, že Pákistán je v této válce spojencem Spojených států. Bushova administrativa důvěřovala sousední jaderné velmoci Afghánistánu, která ovšem hrála dvojí hru a povstalecké skupiny podporovala.

Přestože nepřítel sílil, vojska operující v Afghánistánu neměla k dispozici jasně stanovená plán ani strategii. Vojáci si kladli otázky jako „Co je vlastně cílem?“ nebo „Kdo je vlastně nepřítel“.¹⁹³ Zároveň úřady často zamlčovaly veřejnosti informace, nepřiznávaly celou pravdu, nebo dokonce lhaly o postupu vojsk. Dlouho tak byl konflikt vykreslován jako úspěšný, i když Tálibán slavil úspěchy. Tuto nelehkou situaci zatíženou množstvím chyb Bush předával spolu s úřadem svým nástupcům

U dalších dvou prezidentů můžeme pozorovat zvýšenou aktivitu převážně ze začátku jejich funkčního období. Jak Obama, tak Trump poslali do země větší počet vojáků, než po sobě zanechal jejich předchůdce. Rozdíl spočívá v tom, že během Obamovy administrativy byla valná část vojsk určena na podporu budování Afghánistánu, zatímco během Trumpovy vlády zde vojenské jednotky působily především kvůli výcviku vojsk ANSF.

Obamova administrativa přebírala konflikt, kde byl prvotní nepřítel takřka poražen. Více než kdy jindy vyvstávala otázka, kdo byl nepřítelem a proč. Zatímco Obama opakoval, že nepřítelem je stále Al-Káida, tehdejší velitel sil USA a NATO generál Stanley McChrystal v první verzi své strategie tuto organizaci vůbec nezmínil. Přetrvávala tedy neshoda ohledně jedné ze základních otázek, kterou jsme již mohli pozorovat u minulé administrativy. Otázka Pákistánu stále zůstávala nedořešena. Washington Pákistán

---

¹⁹² Mujib Mashal, "How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage", The New York Times, 26. května 2020, <https://www.nytimes.com/2020/05/26/world/asia/taliban-afghanistan-war.html>

¹⁹³ "Lessons Learned, Project Title: LL-041", Official document released by SIGAR, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=background_II_01_xx_dc_02102015

finančně podporoval, ten ovšem stále podporoval Tálibán a poskytovatel mu útočiště.¹⁹⁴ Navýšení vojsk vypadalo impozantně, administrativa hlásila úspěchy, ale skutečnost byla jiná. Kromě jasně naplánovaných operací dostávali vojáci pouze omezené pokyny, které jasně nedefinovaly smysl a cíl jejich konání.¹⁹⁵ Finální taktika byla naplánovaná v horizontu tří let: vyčistit oblast, udržet v ní bezpečnost a budovat oblast, což měli na starosti afghánské bezpečnostní jednotky. Tento proces byl aplikován na oblasti, které Tálibán ovládal, ale mírové oblasti byly často opomíjeny, což vedlo k lokálnímu zhoršení situace.

U Obamy a Trumpa, ne však u Bushe, pozorujeme snižování vojsk s blížícím se koncem jejich prvního volebního období. Důvodem byly nadcházející volby a fakt, že by se ze stažení vojsk z Afghánistánu mohlo stát silné téma voleb, jež by využil protikandidát. Obama v roce 2009 oznámil, že po navýšení vojsk bude následovat jejich stažení. Toto rozhodnutí ale Obama učinil den před proslovem, v němž byl tento plán zveřejněn.¹⁹⁶ Oznámení časového rámce dalo ovšem výhodu Tálibánu, kterému stačilo pouze vyčkat v úkrytech a zahájit ofenzivu po plánovaném odchodu vojsk. V roce 2011 Obama skutečně oznámil stažení vojsk z Afghánistánu a ukončení operace OEF do roku 2014. Velká část vojsk byla sice stažena a operace OEF byla oficiálně ukončena, Obama ovšem poté, co se stal podruhé prezidentem, plánované kompletní stažení zrušil. V roce 2014 bylo v zemi celkově 44 000 vojáků Spojených států a jejich spojenců, což je třikrát méně než v roce 2011, tedy 131 300. Tohoto sníženého stavu vojsk využil Tálibán, který z dlouhodobé defenzivy přešel v některých částech země do ofenzivy. Zvýšená aktivita povstaleckých skupin vyústila v roce 2017 v žádost generála Johna Nicholsona, vedoucího mise RSM, o zaslání dalších vojáků z důvodu patové situace v zemi. Výsledkem bylo již zmíněné navýšení vojsk ze začátku Trumpovy administrativy. Trump, přestože ze začátku neuvedl přesný časový rámec stažení, s blížícím se koncem prvního funkčního období, podobně jako Obama, rozhodl o stažení vojsk ze země. Postupné stahování mělo přitom stejný efekt jako mezi lety 2011 a

---

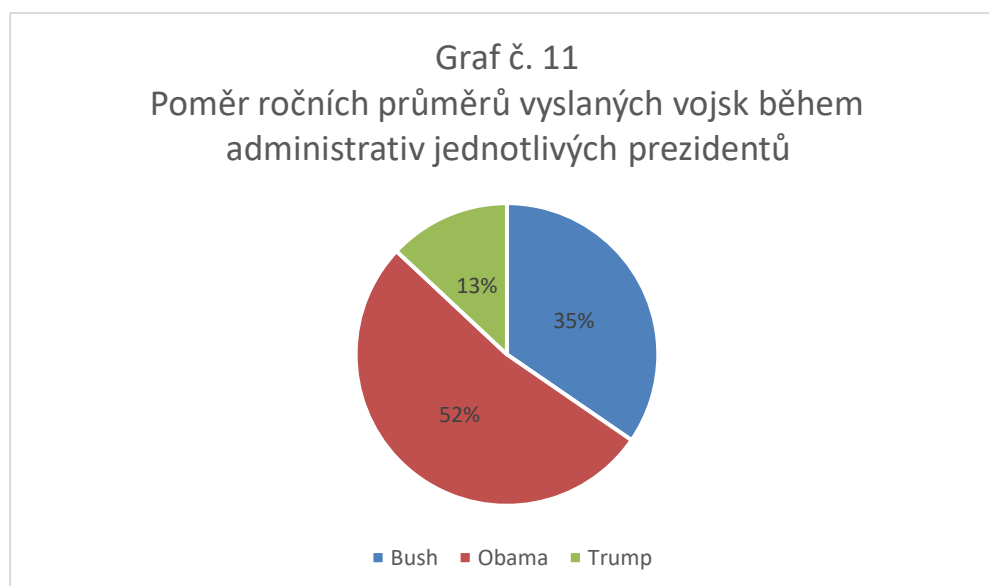
¹⁹⁴ Mark Mazzetti, Jane Perlez, Eric Schmitt and Andrew W. Lehren, "Pakistan Aids Insurgency in Afghanistan, Reports Assert", The New York Times, 25. července 2010, <https://www.nytimes.com/2010/07/26/world/asia/26isi.html>

¹⁹⁵ "Lessons Learned, Project Title: LL-07 - Stabilization in Afghanistan: Strategy and Interventions of the U.S. Government", Official document released by SIGAR, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=background_II_01_xx_dc_02102015

¹⁹⁶ Craig Whitlock, Leslie Shapiro and Armand Emamdjomeh, "A secret History of war", The Washington post, 9. prosince 2019, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=petraeus_david_II_07_64_08162017.

2014, opětovné navýšení aktivity Tálibánu.

Graf číslo 11 zachycuje poměr ročních průměrů vyslaných vojsk během administrativ jednotlivých prezidentů. Vidíme, že roční průměry vyslaných vojsk jsou jednoznačně nejvyšší u Obamovy administrativy a nejnižší naopak u administrativy Trumpovy. Mandáty obou prezidentů končily výrazným omezením počtu vojáků, na něž navázalo zvýšení aktivity Tálibánu. Přestože bylo během Obamovy administrativy vysláno násobně více vojáků, výsledek byl velice podobný. Můžeme tedy konstatovat, že počty vyslaných vojáků neměly přímý vliv na to, zda se povstalecké skupiny v čele s Tálibánem opět zmobilizovaly ve chvíli, kdy se spojenecké jednotky začaly stahovat.

Zdroj: vytvořeno autorem bakalářské práce dle dat z:

https://www.brookings.edu/wpcontent/uploads/2020/08/FP_20200825_afganistan_index.pdf

<https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2020-10-30qr.pdf>

Implementace tří neúspěšných taktik měla vliv na důvěru nasazených vojsk v americkou strategii a v americké úřady a vedla k podryvání podstaty mise. Výpovědi dokazují, že američtí vojenští velitelé neměli přehled o tom, kdo je skutečným nepřítelem a kdo není. Po počáteční částečné porážce a vyhnání Tálibánu ze země byla definice nepřítele vágní a nejasná.¹⁹⁷

---

¹⁹⁷ Ibid.,

4.3.2 Výcvik ANSF

Cílem všech administrativ bylo dosáhnout v Afghánistánu takového stavu, kdy by mohla být vojska stažena, aniž by se státu opět zmocnil Tálibán. Základním předpokladem pro stažení sil byl dobrý stav ANSF, kterého ovšem nebylo, přes veškeré ujišťování ze strany Spojených států, nikdy dosaženo. V průběhu let popisovaly zprávy spíše pokrok a rozvoj než problémy, které výcvik ANSF představoval. Výcvik zajišťovalo pět po sobě jdoucích úřadů, což celý proces ještě více zkomplikovalo. Nejprve výcvik obstarával Úřad pro vojenskou spolupráci USA (2002–2005), který vystřídal Úřad pro bezpečnostní spolupráci Afghánistánu (2005–2006). Následně od roku 2006 tuto funkci zařizovalo Kombinované bezpečnostní velitelství Afghánistánu, které bylo integrováno do výcvikové mise NATO-Afghánistán (2009–2014). Finálně výcvik připadl RSM. Časté změny výcvikových institucí vedly až k narušení strukturovaného výcviku jednotek ANSF.¹⁹⁸

Představitelé Spojených států a NATO popsali v důvěrných rozhovorech úsilí o vytvoření ANA a AUP jako dlouhotrvající pohromu. Když výcvik začal, jednalo se v porovnání s daty z období dalších administrativ pouze o malá čísla. V prvních letech po svržení režimu byl Tálibán potlačen na minimum a v plném rozsahu se otevřel prostor pro budování armády, tato šance ovšem nebyla zcela využita. Ministr obrany z let 2001 až 2006, Donald Rumsfeld, podporoval rychlé vycvičení malé armády, aby Spojené státy neplýtvaly zbytečně velké finance na její chod.¹⁹⁹ Již v roce 2005, kdy ANSF čítaly pouze 66 000 pracovníků, hlásil Rumsfeld v důvěrné zprávě, že stav výcviku je žalostný. Apeloval především na stav policie, jejíž většina byla podle zprávy negramotná, nedostatečně vybavená a sotva vycvičená. Vyjádřil zde také obavy ohledně toho, zda je situace řešitelná.²⁰⁰ Rok 2006 a ofenziva Tálibánu ukázaly, že počty jednotek nestačí a že jejich stav je – jak ministr zahraničí konstatoval – opravdu žalostný. Přes špatný stav jednotek bylo třeba urychleně vycvičit jednotky nové což se také stalo. Do roku 2009 byly síly ANSF navýšeny více jak třikrát na celkový počet 194 000.

Politika budování ANSF z let Rumsfeldova působení byla později hojně kritizována.

---

¹⁹⁸ Mark Sedra, *Security Sector Reform in Conflict-Affected Countries: The Evolution of a Mode* (2017)

¹⁹⁹ Craig Whitlock, "Unguarded nation", *The Washington post*, 25. července 2010, 9. prosince, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-army-police/?tid=bottom_nav

²⁰⁰ Ibid.,

Pomalý výcvik z počátečních let, který vedl k nekvalitním jednotkám, vystřídal po roce 2006 masový výcvik, jenž zákonitě nemohl vést ke kvalitnějšímu výcviku.²⁰¹ Výsledek přinesl velké množství nekvalitních jednotek, jejichž neduhy se zakořenily hluboko do struktur ANSF.

Obama nařídil navýšení již tak vysokých stavů, které přebíral po předchozí administrativě, což vedlo ke stejnému efektu jako u předchozího navýšení. Jasně stanovený rámec ukončení války kladl na výcvik jednotek velký důraz. Nově příchozí vojska Spojených států měla za úkol vycvičit obrovské množství nově zrekrutovaných bezpečnostních sil, na jejich nábor byl však kladen nižší nárok než kdy předtím. Přestože se jednalo o nelehký úkol, vysocí představitelé Spojených států začali hlásit úspěch ve výcviku nových rekrutů. Poté, co se začaly stavy zahraničních vojsk snižovat, efektivita jednotek ANSF poklesla, Tálibán přecházel do ofenzivy a začal zabírat nová území. Ukázalo se, že jednotky ANSF jsou ve skutečnosti ve stejném stavu a sužují je stejné neduhy, jako když je Obamova administrativa přebírala.

Během Trumpovy administrativy došlo k nárůstu ANSF na historicky nejvyšší počty. Opět se apelovalo na to, aby vznikla nezávislá kvalitní armáda, která by zemi ubránila. Proběhla částečná restrukturalizace armády za účelem její obnovy a omlazení. I přes všechny snahy byla ANSF ve chvíli, kdy se začala spojenecká vojska stahovat, velice slabá. Stav bezpečnostních sil umožnil rychlý postup Tálibánu po ústupu spojeneckých vojsk a následnou porážku vlády Islámské republiky Afghánistán.

Společným faktorem ANSF během všech administrativ zůstala její neschopnost, od raných fází, kdy čítala pouze malé množství jednotek, až do posledních let, kdy se Afghánistán mohl pyšnit jednou z 20 nejpočetnějších armád světa. Problémů, které sužovaly ANSF bylo bohužel příliš velké množství na to, aby byla armáda samostatně životaschopná. Přestože v Afghánistánu probíhalo takřka 20 let budování národa, v zemi bylo dosaženo pouze 37% gramotnosti²⁰² a samotné bezpečnostní složky na tom byly statisticky ještě hůř, protože na ně nebyly kladeny velké nároky. Negramotnost prodlužovala a ztěžovala výcvik jednotek a měla dopad i na výslednou kvalitu. Afghánské letectvo bylo vinou negramotnosti v žalostném stavu, jelikož jen velice omezené množství

---

²⁰¹ Ibid.,

²⁰² "Afghanistan Literacy Rate 1979-2023" Macrotrends, <https://www.macrotrends.net/countries/AFG/afghanistan/literacy-rate>

mechaniků dokázalo přečíst návody k opravám.²⁰³ Dalším destabilizačním faktorem byla korupce, která stejně jako ve vládě prostupovala celou strukturou ANSF. Afghánské bezpečnostní síly jsou známé fenoménem „ghost soldiers“. Jedná se o praktiku, kdy jsou do vojenských seznamů zapisována jména lidí, kteří buď neexistují, nebo funkci nevykonávají. Na účty vyšších armádních představitelů pak míří finance určené neexistujícím jednotkám. Během Obamovy administrativy bylo v roce 2014 odhaleno, že 40 % z ANA v provincii Helmand neexistuje.²⁰⁴ Později, v roce 2019, bylo z ANA vyškrtáno najednou celých 42 000 „ghost soldiers“. Velká část existujících jednotek kradla. Bylo běžné, že si jednotky odnášely palivo a prodávaly ho a černém trhu. Dokonce se stávalo, že rekruti prošli dvoutýdenním výcvikem jen kvůli uniformám, které následně prodali.²⁰⁵ Americký bojový poradce z let 2007–2008 charakterizoval jednotky jako „kradoucí blázny“, kteří rozkrádají vojenské vybavení.²⁰⁶ Špatná kvalita jednotek vedla k mnoha toxickým jevům, které ovlivnily celkový vývoj války v Afghánistánu. V průběhu let došlo k enormním ztrátám na životech u ANSF, za dobu konfliktu zemřelo celkem 60 000 vojáků a policistů. Místní obyvatelé se obávali některých jednotek ANSF téměř stejně jako samotného Tálibánu, což podkopávalo podstatu demokratické vlády.²⁰⁷

Jeden z hlavních nástrojů, pomocí něhož mělo být dosaženo dostatečné bezpečnosti v zemi, aby se mohla spojenecká vojska stáhnout, tak selhal. Tři administrativy se pokusily ANSF postavit na nohy a učinit ji konkurenceschopnou před Tálibánem, což se ovšem z mnoha různých příčin nepodařilo. Jak je zřejmé z grafu č. 12, opakující se taktika, která tkvěla v navyšování stavů bezpečnostních jednotek, neuspěla. Kvantita měla větší

---

²⁰³ Craig Whitlock, "Unguarded nation", The New York Times, 9. prosince 2019, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-army-police/?tid=bottom_nav

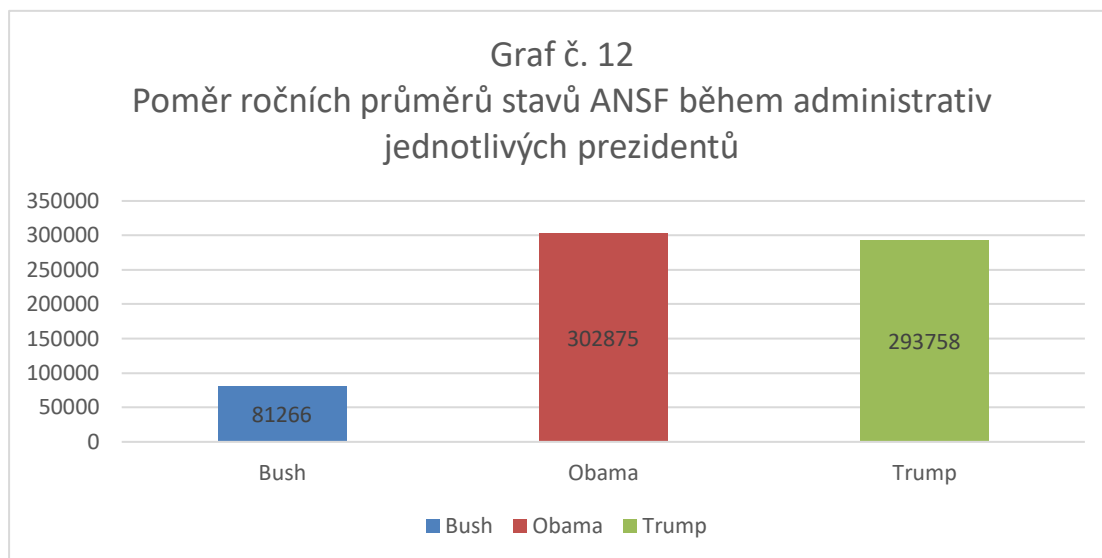
²⁰⁴ ""Ghost" troops slowing down Afghanistan's military", CBS News, 10. ledna 2016, <https://www.cbsnews.com/news/ghost-troops-slowing-down-afghanistan-military/>

²⁰⁵ "Lessons learned LL-03 U.S. perception and responses to corruption in Afghanistan", Official document released by SIGAR, 26.8.2015, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=background_ll_03_xx_xx_08262015.

²⁰⁶ Craig Whitlock, Leslie Shapiro and Armand Emamdjomeh, "A secret History of war", The Washington post, 9. prosince 2019, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=petraeus_david_ll_07_64_08162017.

²⁰⁷ Craig Whitlock, "Unguarded nation", The New York Times, 9. prosince 2019, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-army-police/?tid=bottom_nav

váhu než kvalita. ANSF neměla kvalitní jednotky během žádné z administrativ, nehledě na počet vycvičených jednotek. Naopak od roku 2014 můžeme pozorovat zvýšené ztráty bezpečnostních složek, které jsou dány jak špatným stavem bezpečnostních sil, tak silícím hnutím Tálibán.

Zdroj: vytvořeno autorem bakalářské práce dle dat z:

https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/08/FP_20200825_afghanistan_index.pdf

<https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2020-10-30qr.pdf>

4.3.3 Budování demokratické vlády

George W. Bush slíbil ve svých předvolebních vizích, že Spojené státy se během jeho administrativy nebudou věnovat budování národů, a stejně tak učinil Trump²⁰⁸. Výsledek byl ale jiný, každý ze tří zmíněných prezidentů se jistým způsobem podílel na budování Afghánistánu. Tento projekt byl ovšem od začátku odsouzen k neúspěchu, a to z mnoha různých příčin. Již bylo zmíněno, že Afghánistán neměl zkušenosti s demokracií. Proces ztěžovala i struktura státu. Islámská republika Afghánistán byla složena z 34 provincií, ve kterých žily různé etnické skupiny, jež nebyly zvyklé na centrální vládu. Celá infrastruktura musela být vybudována od nuly. V rozhovorech *Lessons Learned* komentoval tuto skutečnost neidentifikovaný bývalý úředník ministerstva zahraničí slovy: „Časový rámeček pro

²⁰⁸ George W. Bush "Against Nation Building & Telling Others What To Do - 2000 Presidential Debate", Příspěvek v rámci jeho budoucí vize, 6. 10. 2013, https://www.youtube.com/watch?v=Y_b2wRPgcyw

vytvoření silné centrální vlády je 100 let, což jsme neměli.“²⁰⁹ V době, kdy nebyla zajištěna silná vládní struktura, se začalo masově investovat do budování státu jako takového, do infrastruktury, škol i civilních staveb.²¹⁰ Skutečnost byla taková, že křehký stát nebyl schopen všechny tyto finance utratit, což vedlo k masivní korupci, která stát provázela až do konce.²¹¹

Během téměř dvaceti let trvání konfliktu proběhlo na území státu sedm voleb. Některé byly organizované téměř celé zvenčí, za pomoci OSN či Spojených států, a jiné byly naopak organizovány téměř výhradně afghánskou vládou. Všechny ale sužoval stejný problém – poškozovaly je podvody a korupce většího či menšího rázu. Korupce byla přítomná od samého začátku na těch nejvyšších pozicích. Američtí představitelé věděli, že korupce zmítá nejvyššími politickými posty, a po eskalaci války během Obamovy administrativy slíbili, že se na ni zaměří. Ani poté se ale nepodařilo zneužívání financí, které byly určeny na budování státu včetně podpory demokratické vlády či budování ANSF, zamezit. Zároveň hrálo velkou roli to, že sami Američané Afghánce vědomě korumpovali, upláceli válečné guvernéry, poslance, náboženské vůdce, všechny, kteří měli ve státě nějakou moc.²¹² Velká část peněz skončila v kapsách zkorumpovaných úředníků, nebo dokonce povstalců, kteří je posléze využili k financování války. Úplatky byly se využívaly k získání osob, které měly ve státě vliv, bez ohledu na to, jestli mají zločineckou minulost, či dokonce současnost. Příkladem byl Abdul Rašíd, první viceprezident Afghánistánu, který se účastnil počátečních bojů na straně Spojených států a spojenců. Byl ovšem obviněn, že nařídil udusit stovky tálibánských zajatců, a v průběhu let byl obviněn z dalších válečných zločinů. Přesto vyšlo najevo, že okolo roku 2014 dostával Rašíd zhruba 70 000 dolarů ze zdrojů CIA, „aby nepůsobil potíže“.²¹³ Korupce ze strany Spojených států byla zřejmá a

---

²⁰⁹ Craig Whitlock, Leslie Shapiro and Armand Emamdjomeh, "A secret history of the war", The New York Times, 9. prosince 2019, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=background_II_01_xx_dc_07102015.

²¹⁰ Craig Whitlock, "At war with the truth", The Washington post, 25. července 2010, 9. prosince, <https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-confidential-documents/>

²¹¹ Ibid.,

²¹² Craig Whitlock, "Consumed by corruption", The Washington post, 25. července 2010, 9. prosince, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-corruption-government/?tid=bottom_nav.

²¹³ Craig Whitlock, Leslie Shapiro and Armand Emamdjomeh, "A secret history of the war", The Washington post, 25. července 2010, 9. prosince,

jenom rozdmýchávala nezastavitelnou korupční kulturu ve státě.

Obamova administrativa si byla vědoma toho, že korupce poškozuje snahy o rekonstrukci státu a o potencionální ukončení konfliktu. Proto v září 2016 SIGAR vydal rozsáhlou zprávu, která zaznamenávala, jak korupce poškodila americkou misi v Afghánistánu, a obsahovala doporučení na vyřešení tohoto závažného problému. Zpráva doporučovala zvážit množství pomoci, která je vynaložena na válku v Afghánistánu, a začlenit protikorupční cíle do kategorie bezpečnosti a stability.

Největším problémem budování a podpory legitimní demokratické vlády bylo, že hlavním původcem korupce byla vláda samotná. V prezidentských volbách roku 2009 se rozhodovalo o tom, jestli bude znovuzvolen Hámid Karzaj, dlouholetý spojenec Spojených států, nebo jeho oponent. Poté co Karzaji úřad obhájil, objevilo se opravdu mnoho obvinění z podvodů, z falešného hlasování, nesprávného sčítání úředníků či nacpaných volebních urn.²¹⁴ Jak již bylo řečeno výše, celá situace vyústila v rozdělení moci mezi dva kandidáty, kteří získali nejvíce hlasů. Spojené státy byly obviněny z manipulace s volbami kvůli podezření z nasměrování voleb do sporného výsledku, který by jim mohl vyhovovat.²¹⁵ Američtí představitelé totiž označili afghánský politický systém za překážku dosažení cíle, totiž porážky Tálibánu. Proto se předpokládalo, že Spojené státy prosadí změnu systému, a předpoklad se potvrdil zavedením nového postu generálního ředitele. Důsledek pro důvěryhodnost Spojených států byl ovšem devastující. V očích veřejnosti byly Spojené státy původcem podvodu, a navíc se jim kladlo za vinu, že zavírají oči před korupční aférou obrovských rozměrů, jíž čelil úřadující prezident. Civilní poradkyně Spojených států označila jednání Spojených států jako "hluboce destruktivní pro princip právního státu".²¹⁶ Zanedlouho poté se objevil v afghánské nejvyšší politice další skandál. Po vpádu afghánských protikorupčních agentů do jedné z největších finančních institucí v zemi, New

---

https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=background_II_03_xx_xx_08272015.

²¹⁴ Craig Whitlock, "Consumed by corruption", The Washington post, 9. prosince 2019, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-corruption-government/?tid=bottom_nav.

²¹⁵ Tony Karon, "How a Contested Afghan Election Could Help the U.S.", The time, 22. srpna 2009, <https://web.archive.org/web/20090823140644/http://www.time.com/time/world/article/0,8599,1918110,00.html>

²¹⁶ Craig Whitlock, Leslie Shapiro and Armand Emamdjomeh, "A secret history of the war", The Washington post, 25. července 2010, 9. prosince, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=background_II_03_xx_xx_08272015.

Ansari Money Exchange, byly odhaleno praní špinavých peněz.²¹⁷ Stopy vedly přes vysoké úředníky až do prezidentského paláce. Byl zatčen velitel administrativy Rady národní bezpečnosti a blízký spolupracovník prezidenta Mohammed Zia Salehi, který bránil ve vyšetřování zmíněné kauzy. Po několika hodinách byl na vyžádání Hámida Karzaje propuštěn. Po tomto incidentu vzrostlo napětí mezi Spojenými státy a prezidentem Karzajem, který obvinil Washington z porušování suverenity jeho země. Obamova administrativa reagovala úsilím o usmíření a zmírnění napětí mezi hlavami obou států.²¹⁸ Administrativa ustoupila a protikorupční úsilí bylo opět neúčinné.

I během Trumpovy administrativy zůstala korupce velkým tématem. Přestože byl opakován narativ, že afghánská vláda postupuje proti korupci, zůstávalo toto téma jedním z nejvážnějších problémů komplikujících v posledních letech přítomnost vojsk Spojených států a spojenců v Afghánistánu.²¹⁹ Obvinění z podvodů a korupce poznamenala i prezidentské volby roku 2019. Jejich výsledek vedl opět k rozdělené moci na nejvyšším postu a stav afghánské demokracie zůstával v žalostném stavu.

Opět můžeme pozorovat stejného jmenovatele pro všechny administrativy. Tedy neschopnost zbavit se ve vládě korupce, jež byla prorostla hluboko do afghánské demokratické struktury.

4.4.5 Mírová vyjednávání

Mírová vyjednávání mohla nastat již na začátku celé války, bohužel se tak nestalo a rozhovory proběhly až v posledním roce konfliktu. Vysocí představitelé Tálibánu byli nakloněni jednání o svém začlenění do nového vládního systému, ale tuto myšlenku Bushova administrativa zavrhl. Tálibán byl kompletně vyloučen z mezinárodních konferencí v německém Bonnu²²⁰ a tím byla promarněna možnost jednat s Tálibánem ve chvíli, kdy byl oslaben a kdy mohly rozhovory zamezit následnému nekonečnému boji

---

²¹⁷ Ginger Thompson and Alissa J. Rubin, "Sanctions Placed on Afghan Exchange" New York Times, 18. února 2011, <https://www.nytimes.com/2011/02/19/world/asia/19ansari.html>

²¹⁸ Ibid.,

²¹⁹ "Quarterly report to the United states congress", Official document released by SIGAR, 30. října 2019, <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2019-10-30qr.pdf>

²²⁰ "Incremental peace in Afghanistan", Official document of Accord, an international review of peace initiatives ISSUE 27, červen 2018, https://rc-services-assets.s3.eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/Incremental_Peace_in_Afghanistan_Accord_Issue_27.pdf

s tímto radikálním hnutím. Přestože Tálibán nebyl přímo zapojen do útoků z 11. září, zacházelo se s ním stejně jako s jejich strůjci. V průběhu let se ukázal, že šlo o fundamentální chybu, jejíž následky měly dopad na dalších téměř 20 let vývoje války v Afghánistánu. Během Bushova funkčního období vznikly mnohé další mírové iniciativy, ale žádná nedocílila významného pokroku.

Za Obamovy administrativy proběhlo násobně více mírových iniciativ než za jeho předchůdce, ale žádná z nich nevedla k blízkému konci. Tajné rozhovory mezi USA a Tálibánem svědčily pouze o tom, že povstalci většinou nerespektují afghánskou vládu, a je tudíž nemožné dosáhnout vnitrostátní dohody. Dosažená mírová dohoda mezi afghánskou vládou a Hezb-i-Islami byla určitou, ovšem ojedinělou, nadějí v tomto nekonečném konfliktu.

Trumpova administrativa se stala tou, která uzavřela finální mírovou dohodu s Tálibánem, cena za mír byla však vysoká. Na první pohled se může zdát, že se jedná o smlouvu, která vyhovuje oběma stranám. Tálibán docílil stažení vojsk Spojených států, a tedy větší kontroly nad Afghánistánem a Spojené státy dosáhly záruk od Tálibánu ohledně ukončení podpory teroristických organizací a ukončení výpadů proti spojeneckým jednotkám.²²¹ Po uzavření smlouvy se Spojenými státy Tálibán souhlasil se zahájením mírových rozhovorů s afghánskou vládou. Během vyjednávání ovšem využíval oslabeného stavu afghánských bezpečnostních složek a vedl proti nim masivní ofenzivu. Následný postup svých jednotek Tálibán využíval u mírových rozhovorů jako argument.²²² Afghánské bezpečnostní složky byly extrémně neúčinné ve snahách o potlačení povstání, protože postrádaly podporu spojeneckých vojsk a jejich stav byl žalostný. Vláda Afghánské islámské republiky neměla potřebné mechanismy k zadržení šířícího se povstání a pád Kábulu byl tak pouze otázkou času.

Kritika dohody z Dauhá spočívala v tom, že postrádala mechanismy, které by donutily Tálibán dodržet své slovo.²²³ Součástí dohody byl pouze slib Tálibánu, že nebude

---

²²¹ Mujib Mashalm "Taliban and U.S. Strike Deal to Withdraw American Troops From Afghanistan", The New York Times, 29. února 2020, <https://www.nytimes.com/2020/02/29/world/asia/us-taliban-deal.html>

²²² Amber Phillips, "Trump's deal with the Taliban, explained", The Washington post, 26. srpna 2021, <https://www.washingtonpost.com/politics/2021/08/20/trump-peace-deal-taliban/>

²²³ Aron Blake, "Trump officials scramble for distance from his Taliban deal", The Washington post, 19. srpna 2021, <https://www.washingtonpost.com/politics/2021/08/19/trump-officials-scramble-distance-his-taliban-deal/>.

ukrývat teroristické organizace. Nikdy však nemusel odsoudit Al-Káidu. V průběhu stahování vojsk OSN uvedla, že nové důkazní materiály prokazují stálé propojení Tálibánu a Al-Káidy. Kritika zaznívala nejen z řad Trumpovy opozice, ale i z jeho administrativy. Bývalý poradce pro národní bezpečnost Herbert McMaster nazval dohodu „kapitulační dohodou s Tálibánem“.²²⁴ Stahování vojsk pokračovalo přese všechnu kritiku a nedodržování dohody Tálibánem podle plánu. Bidenova administrativa přebrala konflikt pouhé 2 měsíce před plánovaným kompletním stažením vojsk z Afghánistánu. Přestože nová administrativa dohody kritizovala, stahování nebylo zrušeno, ale pouze posunuto na 30. srpna 2021. Ještě před kompletním stažením vojsk se země oficiálně zmocnil opět Tálibán. Spojené státy tak po letech neúspěchů vystoupily z nejdéle trvajících konfliktu v historii této země v pozici poraženého.

---

²²⁴ Bari Weiss, HR McMaster, "How we failed Afghanistan (and our selves) with HR McMaster", (podcast díl podcastu v rámci série "Honesly", srpen 2021)
<https://open.spotify.com/episode/7krShRsHwb2DWaAd9TaZvb>

Závěr

Spojené státy se v průběhu 20. století zapojily do velkého množství konfliktů, ze kterých povětšinou vyšly vítězně. Tento silný geopolitický aktér byl ovšem počátkem 21. století napaden teroristickou organizací Al-Káida, jež měla nesrovnatelně menší moc i význam. Bezprecedentní situace spustila celosvětovou válku proti terorismu, která i po 21 letech stále trvá. Tehdejší prezident Spojených států George W. Bush nařídil v rámci preemptivních úderů invazi do Afghánistánu, země, která odmítla představitele teroristické organizace vydat. Aby v zemi nevznikaly teroristické základny, měla být země v rámci invaze demokratizována na základě unilaterálních principů a měla být zajištěna její bezpečnost. Po volbách v roce 2008 převzal úřad Barack Obama, který ke konfliktu přistupoval z pozice multilateralismu a liberální politiky. Trumpova politika „America First“ v Afghánistánu sledovala nacionalistické cíle, později se projeví i neintervenci a izolacionistické prvky. Po dobu dvou dekad se na postu hlavy státu vystřídali tři prezidenti. Každý měl jinou strategii, ale z hlediska Afghánistánu zakončili všichni své funkční období stejně: neúspěchem. Přes všechny vynaložené snahy a prostředky se žádné administrativě nepodařilo docílit bezpečnostní situace, jež by umožňovala vojskům Spojených států a spojenců zemi opustit, aniž by se zhroutil demokratický systém a vedení státu se opět zmocnil Tálibán. Žádnou z administrativ nebyly splněny základní předpoklady pro tento krok, jež nastavil již George W. Bush. Mezi těmito předpoklady bylo ustavení silné demokratické vlády, vybudování dostatečně silných bezpečnostních sil nebo definitivní porážení teroristických organizací.

Cílem práce bylo jednak zjistit, jaké jsou hlavní aspekty neúspěchu administrativ George W. Bushe, Baracka Obamy a Donalda Trumpa ve válce v Afghánistánu, jednak nalézt společné jevy, které situaci jednotlivých administrativ komplikovaly a nakonec vedly k porážce Spojených států.

Práce nejprve ve třech kapitolách, které byly sestaveny dle stejného vzorce, analyzuje jednání administrativ v kontextu probíraného konfliktu. Analýza se věnuje vizím a strategiím, které tito prezidenti hodlali v konfliktu uplatnit, a následně rozebírá bezpečnostní situaci v zemi, zahrnující informace o podpoře demokratické vlády, o stavech vojsk Spojených států a spojenců, o budování afghánských bezpečnostních sil, o roli

Pákistánu a o stavu mírových rozhovorů. Čtvrtá kapitola s pomocí dokumentů, jež unikly do médií, kriticky pohlíží na funkční období administrativ a definuje příčiny jejich selhání. Je zde zčásti použita komparativní metoda, pomocí níž se práce snaží odpovědět na otázku podobnosti jevů, se kterými se jednotlivé administrativy potýkaly a jež vedly k jejich neúspěchu.

Bushova předvolební vize byla založena na izolacionismu a konzervatismu, neměla obsahovat prvky budování národů. Nově vytvořená Bushova doktrína byla založena na unilateralismu, preventivní válce a šíření demokracie, principech, které jsou v zásadním rozporu s prezidentovou původní předvolební vizí. Tyto strategie započaly rekonstrukci Afghánistánu, proces, který měl být dle předvolebního programu z politiky nového prezidenta vypuštěn. Investice byly využívány především na podporu centrální demokratické vlády a její legitimacy. Ta měla být zajištěna vybudováním fungujících sil ANSF, vládních budov, infrastruktury, zlepšením životních podmínek obyvatelstva a oživením hospodářského rozvoje. Obrovské množství financí, které proudilo do nově etablované vládní struktury, zapříčinilo masivní korupci, která podkopávala legitimitu vlády od samého začátku. Americká administrativa o této korupci věděla, a dokonce se na ní tajně podporou vlivných osob podílela. Výsledkem bylo zakořenění korupční kultury, která po další roky sužovala nejen Bushovu administrativu. Výcvik ANSF byl problematický z hlediska kvality rekrutů i strategie, jíž se výcvik řídil. Pomalý a nekvalitní výcvik z počátečních let byl vystřídán masivním nábojem a důrazem na kvantitu, jež převážila nad kvalitou. Síly ANSF byly předány nové administrativě s mnohými defekty, jako jsou kupříkladu většinová negramotnost, nedostatek vybavení a výcviku. Administrativa nevěnovala Afghánistánu dostatečnou pozornost kvůli zahájení invaze do Iráku. Snaha o rychlé vítězství ve dvou konfliktech najednou vedla k nedostatečnému plánování a špatné informovanosti vojsk. Tálibán byl sice přítomnými vojsky potlačen, ale ukryl se v příhraničních hornatých oblastech a v sousedním Pákistánu, a mohl se tak přeskupit a následně zahájit ofenzivu. Nejmarkantněji ovlivnilo dění konfliktu v následujících téměř 20 letech odmítnutí administrativy George W. Bushe krátce po invazi vyjednávat s Tálibánem. Vzhledem k tomu, že v té době byla radikální organizace v pozici slabšího, šlo jednoznačně o chybu.

Obama na rozdíl od Bushe věděl, že bude přebírat administrativu společně s dlouholetým konfliktem, a proto nebyly nové strategie tak odlišné od původních vizí.

Strategie stavěly na multilaterálním přístupu, díky kterému bylo k řešení konfliktu přizváno násobně více stran. Zároveň byl ohlášen rapidní nárůst vojsk, jež měly zajistit rekonstrukci Afghánistánu, včetně výcviku ANSF, podpory demokracie a hospodářského rozvoje. Měla být definitivně zlikvidována Al-Káida a její útočiště, což učinilo objekt pozornosti i z Pákistánu, který byl vyhodnocen jako hrozba. Vybudování silné demokratické vlády bylo pro administrativu nadmíru důležité. Byl kladen velký důraz na korektnost voleb, proto bylo investováno mnoho prostředků do zlepšení volebního systému, omezení korupce, manipulace s volbami i bezpečnosti procesu. A ačkoli bylo jasné, že předpokladem legitimacy demokratické vlády je co nejnižší míra korupce, narušovala všechny volby právě korupce, vedle sebevražedných útoků a manipulací s hlasy. Administrativa prováděla řízenou korupci, stejně jako ta předchozí, což poškodilo jak legitimitu demokratické vlády, tak důvěryhodnost Spojených států. Jednou z priorit byl výcvik bezpečnostních sil, které měly po odchodu vojsk přebrat zodpovědnost za bezpečnost státu. Výsledkem navýšení jejich stavů bylo početné množství nekvalitních jednotek, které byly náročné na financování. Struktury bezpečnostních sil byly stále do velké míry zkorumpované, zahrnovaly tzv. „ghost soldiers“, krádeže byly na denním pořádku a velká část sil zůstávala negramotná. V důsledku stanoveného rámce stažení vojsk povstalecké skupiny věděly, že jim stačí přečkat období zvýšené přítomnosti spojeneckých vojsk a posléze zaútočit a porazit špatně vycvičené jednotky ANSF. Zmíněný rámec stažení nebyl výsledkem dohody v americké administrativě, ale rozhodnutím prezidenta Obamy, který tento rámec zavedl kvůli nadcházejícím prezidentským volbám. Vedení vojsk zůstávalo stále ve špatném stavu, rozkazy přicházely ve formě omezených pokynů a smysl mise byl nejasný, což vedlo k její neefektivitě. Tálibán již vyjednávání ohledně začlenění do vlády nenabídl. Za Obamova funkčního období proběhly mírové rozhovory, které ovšem neměly významný potenciál.

Trumpova předvolební vize spočívala v okamžitém stažení vojsk a ukončení konfliktu. Trump zároveň kladl důraz na omezení intervencionismu a soustředění se na domácí politiku. Nově vzniklé strategie již nevyžadovaly okamžité stažení, k odchodu vojsk mělo dojít na základě příznivých podmínek, stát již neměl být budován, většina prostředků a sil měla být využita k výcviku ANSF a militantní skupiny měly být potlačeny na svém území bez možnosti vyjednávání. Jelikož byla budování státu věnována stále menší pozornost, korupce dále bujela. Proto se americká administrativa pokusila zajistit demokratické

předávání moci reformou volebního systému. Byly financovány orgány pro správu voleb i školení zaměstnanců, kteří se starali o průběh voleb. Přesto dvoje poslední afghánské volby postihly podvody a korupce a volební účast nebyla kvůli zhoršené bezpečnostní situaci příliš vysoká. Na výcvik ANSF se kladl největší důraz v roce 2018, kdy bylo dosaženo maximálního počtu jednotek. Navzdory snahám o revizi struktur ANSF a obměně jejich velení se ve vojsku projevovalo stále velké množství vad, které snižovaly jeho bojeschopnost. Infiltrace Tálibánem škodila morálce i integritě a způsobila nemalé ztráty na životech i na materiálu, který byl neustále rozkrádán. Přetrvávající obrovská míra negramotnosti prodlužovala a prodražovala další výcvik i tak nekvalitních jednotek. Bylo odhaleno velké množství „ghost soldiers“, které svědčilo o stále přítomné korupci. Síly ANSF se výrazně ztenčily poté, do byly neexistující jednotky ze statistik vyškrtuty. Odchod vojsk a následná ofenziva Tálibánu ukázaly, že jednotky ANSF nejsou přes svou velikost schopny stát ubránit. Vojska Spojených států byla místo původního stažení navýšena, aby mohl být výcvik ANSF zintenzivněn. Byla navýšena autonomie vojsk Spojených států, v důsledku toho eskalovala letecká válka a vzrostl počet obětí mezi civilisty, což poškodilo kredibilitu spojeneckých vojsk. Přestože byla afghánská demokracie včetně jejích bezpečnostních složek ve špatném stavu, administrativa Donalda Trumpa zahájila rozhovory s Tálibánem ohledně odchodu vojsk. Dohoda byla podstatně méně výhodná pro Spojené státy, protože v tuto chvíli již jednaly z pozice slabší strany. Neobsahovala mechanismy, které by Tálibán donutily ji dodržovat, a proto ji povstalci začali brzy porušovat. Přesto se spojenecká vojska dále stahovala a moc Tálibánu ve státě naopak rostla. Mise přešla do rukou nové administrativy ve chvíli, kdy v Afghánistánu zbývalo minimum vojsk Spojených států a Tálibán již obsadil většinu území.

Provedeme-li komparaci, zjistíme, že různé strategie, jež byly použity, měly vést ke stejnému cíli. Nehledě na to, jaká ze strategií byla zrovna v kurzu, všechny tři administrativy setkaly s neúspěchem v mnoha směrech. Plán na vybudování funkčních demokratických struktur se ukázal jako nerealizovatelný, stejně jako vybudování bezpečnostních složek a kompletní porážka povstaleckých skupin v čele s Tálibánem. Každá z postupně stanovovaných strategií se snažila vyřešit výzvy, jež po sobě zanechávaly předchozí administrativy, a každá z nich vršila problémy nové. A ty byly skutečnou podstatou „nekonečné války“.

Summary

During the 20th century, the United States was involved in a large number of conflicts, from which it mostly emerged victorious. However, this strong geopolitical actor was attacked at the beginning of the 21st century by the Al-Qaeda terrorist organization, which had incomparably less power and importance. The unprecedented situation launched a global war against terrorism, which continues even after 21 years. Then-President of the United States George W. Bush ordered a pre-emptive strike to invade Afghanistan, a country that refused to extradite leaders of the terrorist organization. In order not to create terrorist bases in the country, the country should have been democratized on the basis of unilateral principles and its security should have been ensured as part of the invasion. After the elections in 2008, Barack Obama who took the office, approached the conflict from the position of multilateralism and liberal politics. Trump's "America First" policy in Afghanistan followed nationalist goals, later non-interventionist and isolationist elements also manifested themselves. For two decades, three presidents took turns at the post of head of state. Each had a different strategy, but in terms of Afghanistan, they all ended their terms the same way: by failure. Despite all efforts and resources, no administration has been able to achieve a security situation that would allow the troops of the United States and allies to leave the country without the collapse of the democratic system and the reintroduction of the Taliban. None of the administrations have fulfilled the basic prerequisites for this step, which were already set by George W. Bush. Those prerequisites were for example the establishment of a strong democratic government, the building of sufficiently strong security forces, or the definitive defeat of terrorist organizations.

The aim of the thesis was to find out what are the main aspects of the failure of the administrations of George W. Bush, Barack Obama and Donald Trump in the war in Afghanistan, and to find common phenomena that complicated the situation of the individual administrations and ultimately led to the defeat of the United States.

In the first three chapters, which were compiled according to the same formula, the thesis analyzes the actions of the administrations in the context of the discussed conflict. The analysis addresses the visions and strategies these presidents intended to implement in the conflict, and then analyzes the security situation in the country, including information

on support for a democratic government, the status of US and allied forces, the build-up of Afghan security forces, the role of Pakistan, and the status of peacekeeping interviews. The fourth chapter, with the help of documents leaked to the media, takes a critical look at the tenure of the administrations and defines the causes of their failure. With the help of the comparative method, the thesis tries to answer the question of the similarity of the phenomena that individual administrations faced and that led to their failure.

Bush's pre-election vision was based on isolationism and conservatism, it should not have included elements of nation building. The newly created Bush Doctrine was based on unilateralism, preventive war, and the spread of democracy, principles that are fundamentally at odds with the president's original campaign vision. These strategies began the reconstruction of Afghanistan, a process that, according to the pre-election program, was to be omitted from the new president's policy. The investments were mainly used to support the central democratic government and its legitimacy. This was to be ensured by building functioning ANSF forces, government buildings, infrastructure, improving the living conditions of the population and revitalizing economic development. The vast amount of finance that flowed into the newly established government structure caused massive corruption that undermined the government's legitimacy from the very beginning. The American administration knew about the corruption and even secretly participated in it by supporting influential people. The result was the entrenchment of a corrupt culture that plagued not only the Bush administration for years to come but also the other administrations. The ANSF training was problematic in terms of both the quality of the recruits and the strategy behind the training. The slow and shoddy training of the early years was replaced by massive recruitment and an emphasis on quantity over quality. ANSF forces were handed over to the new administration with many defects such as majority illiteracy, lack of equipment and training. The administration did not pay enough attention to Afghanistan due to the launch the invasion of Iraq. The pursuit of a quick victory in two conflicts at once led to insufficient planning and ill-informed troops. Although the Taliban was suppressed by the troops present, they hid in the border mountainous areas and in neighboring Pakistan and were thus able to regroup and subsequently launch an offensive. The refusal of the George W. Bush administration to negotiate with the Taliban shortly after the invasion most significantly influenced the course of the conflict in

the following nearly 20 years. Given that at that time the radical organization was in a weaker position, it was clearly a mistake.

Obama, unlike Bush, knew that he would be taking over the administration along with a long-standing conflict, so the new strategies were not so different from the original visions. The strategies were based on a multilateral approach, thanks to which multiple parties were invited to resolve the conflict. At the same time, a rapid increase in troops was announced to ensure the reconstruction of Afghanistan, including ANSF training, democracy support and economic development. Al-Qaeda and its safe havens were to be eliminated definitively, which made Pakistan an object of attention as well and was evaluated as a threat. Building a strong democratic government was extremely important to the administration. Great emphasis was placed on the correctness of elections, which is why a lot of resources were invested into improving the electoral system, limiting corruption, manipulation of elections and the security of the process. And although it was clear that a prerequisite for the legitimacy of a democratic government is the lowest possible level of corruption, it was corruption that disrupted all elections, along with suicide attacks and vote manipulation. The administration engaged in organized corruption, just like the previous one, which damaged both the legitimacy of democratic government and the credibility of the United States.

One of the priorities was the training of the security forces, which were to take over responsibility for the security of the state after the departure of the troops. The result of the increased troops a large number of low-quality units that were difficult to finance. The structures of the security forces were still highly corrupt, included so-called "ghost soldiers", theft was the order of the day and a large part of the force remained illiterate. As a result of the established troop withdrawal framework, the insurgent groups knew that all they had to do was wait out a period of increased Allied troop presence before attacking and defeating the poorly trained ANSF units. The aforementioned withdrawal framework was not the result of an agreement within the US administration, but rather a decision made by President Obama, who put this framework in place due to the upcoming presidential election. The leadership of the troops remained in a poor state, orders came in the form of limited instructions and the meaning of the mission was unclear, which led to its ineffectiveness. The Taliban no longer offered to negotiate for inclusion in the

government. During Obama's term of office, peace talks took place, but they did not have significant potential.

Trump's pre-election vision was an immediate withdrawal of troops and an end to the conflict. At the same time, Trump emphasized limiting interventionism and focusing on domestic politics. The newly created strategies no longer required an immediate withdrawal, the withdrawal of troops was to take place on the basis of favorable conditions, the state was no longer to be built, the majority of resources and forces were to be used to train the ANSF, and militant groups were to be suppressed on their territory without the possibility of negotiation. As less and less attention was paid to state building, corruption continued to flourish. Therefore, the US administration tried to ensure a democratic transfer of power by reforming the electoral system. The bodies for the administration of the elections were financed as well as the training of the employees who took care of the course of the elections. Still, the last two Afghan elections were marred by fraud and corruption, and voter turnout was low due to the deteriorating security situation. The greatest emphasis was placed on ANSF training in 2018, when the maximum number of units was reached. Despite efforts to revise the structures of the ANSF and change the leadership, the army still had many defects that reduced its combat capability. Infiltration by the Taliban damaged morale and integrity and caused considerable loss of life and material, which was constantly looted. The continuing huge level of illiteracy prolonged and made further training of already low-quality units longer and more expensive. A large number of "ghost soldiers" was revealed, testifying to the still-present corruption. ANSF forces were significantly thinned after the non-existent units were deleted from the statistics. The departure of the troops and the subsequent offensive of the Taliban showed that the ANSF units, despite their size, are not able to defend the state. United States troops were increased instead of the original drawdown so that ANSF training could be intensified. The autonomy of the United States forces was increased, resulting in an escalation of the air war and an increase in civilian casualties, which damaged the credibility of the Allied forces. Although the Afghan democracy, including its security forces, was in bad shape, the administration of Donald Trump opened talks with the Taliban about the withdrawal of troops. The deal was significantly less favorable to the United States, as it was already acting from the position of the weaker party at this point. It did not contain mechanisms to

force the Taliban to comply with it, so the insurgents soon began to violate the deal. Nevertheless, allied troops continued to withdraw and the Taliban's power in the country grew. The mission passed into the hands of the new administration at a time when there were minimal US troops left in Afghanistan and the Taliban had already taken over most of the territory.

If we make a comparison, we will find that the different strategies that were used should have led to the same goal. Regardless of which strategy was in vogue, all three administrations failed in many ways. The plan to build functional democratic structures proved unfeasible, as did the building of security forces and the complete defeat of insurgent groups led by the Taliban. Each successive strategy sought to address the challenges left by previous administrations, and each piled up new problems. And those were the true essence of "Endless War".

Použitá literatura

Primární zdroje

"Stabilization: Lessons from the U.S. experience in Afghanistan, May 2018", Official document released by SIGAR, 4-5, <https://www.sigar.mil/pdf/lessonslearned/SIGAR-18-48-LL.pdf> (staženo 9.3.2022)

"Reconstruction the Afghanistan defense and security forces: Lessons from the U.S. experience in Afghanistan", září 2018, Official document released by SIGAR, 12-13, <https://www.sigar.mil/pdf/lessonslearned/sigar-17-62-ll.pdf> (staženo 18.3.2022)

"Contract Oversight Capabilities of the Defense Department's Combined Security Transition Command - Afghanistan (CSTC-A) Need Strengthening", Official document released by SIGAR, 1-2, <https://apps.dtic.mil/sti/pdfs/ADA535326.pdf>, (staženo 19.3.2022)

"Reconstructing the Afghanistan national defenses and security forces: Lessons from the U.S experience in Afghanistan" Official document released by SIGAR, 12, <https://www.sigar.mil/pdf/lessonslearned/sigar-17-62-ll.pdf> (staženo 19.3.2022)

„Volby: lekce ze zkušeností USA v Afghánistánu“ Oficiální dokument vydaný společností SIGAR, únor 2021: 7, <https://www.sigar.mil/pdf/lessonslearned/SIGAR-21-16-LL.pdf>

„Volby: lekce ze zkušeností USA v Afghánistánu“ Oficiální dokument vydaný společností SIGAR, únor 2021: 7, <https://www.sigar.mil/pdf/lessonslearned/SIGAR-21-16-LL.pdf>

"Quarterly report to the united states congress", Official document released by SIGAR, 30. října 2020: 81, <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2020-10-30qr.pdf>

"Lessons Learned, Project Title: LL-041", Official document released by SIGAR, [https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=background ll 01 xx dc 02102015](https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=background%2001%20xx%20dc%202102015)

"Lessons learned LL-03 U.S. perception and responses to corruption in Afghanistan", Official document released by SIGAR, 26.8.2015, <https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan->

papers/documents-database/?document=background_ll_03_xx_xx_08262015.

"Lessons Learned, Project Title: LL-07 - Stabilization in Afghanistan: Strategy and Interventions of the U.S. Government", Official document released by SIGAR, [https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=background ll 01 xx dc 02102015](https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=background_ll_01_xx_dc_02102015)

Craig Whitlock, "At war with the truth", The Washington post, 9. prosince 2019, <https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-confidential-documents/>

Craig Whitlock, "Unguarded nation", The Washington post, 25. července 2010, 9. prosince, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-army-police/?tid=bottom_nav

Craig Whitlock, Leslie Shapiro and Armand Emamdjomeh, "A secret history of the war", The New York Times, 9. prosince 2019, [https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=background ll_01_xx_dc_07102015](https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=background_ll_01_xx_dc_07102015).

Craig Whitlock, "Consumed by corruption", The Washington post, 25. července 2010, 9. prosince, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-corruption-government/?tid=bottom_nav.

Sekundární zdroje

„Human and budgetary cost to date of the U.S war in Afghanistan, 2001-2022“, published by Washington institute international and public affairs, Brown university in the framework of the project "The cost of war", Official Site of Washington institute, <https://watson.brown.edu/costsofwar/figures/2021/human-and-budgetary-costs-date-us-war-afghanistan-2001-2022> (Staženo 1.9.2022)

"Bush Sought 'Way' To Invade Iraq?", SBS World News, (10. února 2005) <https://web.archive.org/web/20050213023103/http://www.cbsnews.com/stories/2005/>

02/10/60minutes/main673138.shtml

R. W. Apple Jr., "A Domestic Sort With Global Worries", The New York Times, (25. Srpena 1999) <https://www.nytimes.com/1999/08/25/world/a-domestic-sort-with-global-worries.html>

Haass, Richard N. "Fatal Distraction: Bill Clinton's Foreign Policy." Foreign Policy, no. 108 (1997): 123. <https://doi.org/10.2307/1149093>.

George W. Bush, "Acceptance Speech", (projev ohledně jeho zvolení za prezidenta Spojených států, Philadelphia, Pensylvánie Čtvrtek 3. srpna 2000) [https://web.archive.org/web/20080509130806/http://www.4president.org/speeches/bushcheney2000conventi](https://web.archive.org/web/20080509130806/http://www.4president.org/speeches/bushcheney2000convention.htm)

on.htm

"East African Embassy Bombings", Official Site of Federal Bureau of Investigation, <https://www.fbi.gov/history/famous-cases/east-african-embassy-bombings> (staženo 8.3.2022)

Barton Gellman and Dana Priest, "U.S. Strikes Terrorist-Linked Sites In Afghanistan, Factory in Sudan" The Washington Post, (August 21, 1998) <https://www.washingtonpost.com/wp/srv/inatl/longterm/eafricabombing/stories/strikes082198.htm>

George W. Bush, "Statement by the President in His Address to the Nation" (projev prezidenta po útocích z 11.zář, Washington) <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2001/09/20010911-16.html>.

"Resolution 1368 (2001). Adopted by the Security Council at its 4370th meeting, on 12 September 2001" Official document released by United Nations, <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N01/533/82/PDF/N0153382.pdf?OpenElement> (staženo 9.3.2022)

"Operation enduring freedom, Senate Hearing 107-801" Official transcription, (7. ledna 2002) <https://www.govinfo.gov/content/pkg/CHRG-107shrg83471/html/CHRG->

107shrg83471.htm (staženo 9.3.2022)

"Resolution 1386 (2001). Adopted by the Security Council at its 4443rd meeting, on 20 December 2001" Official document released by United Nations, <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N01/533/82/PDF/N0153382.pdf?OpenElement> (staženo 9.3.2022)

Malkasian Carter, „The American War in Afghanistan: A History“ New York: Oxford University Press, 2021, 87, <https://www.worldcat.org/cs/title/american-war-in-afghanistan-a-history/oclc/1263669815>

Congress.gov. "H.R.3994 - 107th Congress (2001-2002): Afghanistan Freedom Support Act of 2002." květen 22, 2002. <https://www.congress.gov/bill/107th-congress/house-bill/3994>.

Congress.gov. "Actions - H.R.2446 - 110th Congress (2007-2008): Afghanistan Freedom and Security Support Act of 2007." červenec 17, 2007.

<https://www.congress.gov/bill/110th-congress/house-bill/2446/all-actions>.

Kaufman Robert G, „In Defense of the Bush Doctrine. University Press of Kentucky, 2007“ <http://www.jstor.org/stable/j.ctt2jcn6n>.

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia. "Truman Doctrine." Encyclopedia Britannica, December 16, 2022. <https://www.britannica.com/event/Truman-Doctrine>.

The Bush Doctrine" Official Site of Frontpagemagazine, 7. října 2002, <https://carnegieendowment.org/2002/10/07/bush-doctrine-pub-1088>

"Bush: 'You Are Either With Us, Or With the Terrorists'" Voice of America, (27. října 2009) <https://web.archive.org/web/20150112170258/http://www.voanews.com/content/a-13-a-2001-09-21-14-bush-66411197/549664.html>

"National Strategy for Victory in Iraq" Official Site of The White house George W. Bush, (30. listopadu 2005) https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/infocus/iraq/iraq_strategy_nov2005.html#part1 (staženo 11.3.2022)

"The National Security Strategy of the United States of America" US. department of state

archives, White House Press Release, 2-3, (září 2002) [https://2009-](https://2009-2017.state.gov/documents/organization/63562.pdf)

2017.state.gov/documents/organization/63562.pdf (staženo 14.3.2022)

"Joint Declaration of the United States-Afghanistan Strategic Partnership" US. department

of state archives, White House Press Release, (23. května 2005) [https://2001-](https://2001-2009.state.gov/p/sca/rls/pr/2005/46628.htm)

2009.state.gov/p/sca/rls/pr/2005/46628.htm (staženo 12.3.2022)

"Afghanistan", Official Site of USAID /Office of Afghanistan and Pakistan Affairs,

<https://www.usaid.gov/afghanistan>, (staženo 13.3.2022)

"Afghanistan's first private radio station takes to the air waves, AFP/Mike Patterson"

Official Site of ThingsAsian, [http://thingsasian.com/story/afghanistans-first-private-radio-](http://thingsasian.com/story/afghanistans-first-private-radio-station-takes-air-waves)

station-takes-air-waves, (staženo 13.3.2022)

Mark Thompson a Bobby Ghosh "The CIA's Silent War in Pakistan", Times magazine, (1.

června 2009) <https://archive.ph/JFBSV#selection-399.0-409.21>

Eric Schmitt and Mark Mazzetti, "Secret Order Lets U.S. Raid Al Qaeda" The New York

Times Internationals, (9. listopadu 2008),

<https://www.nytimes.com/2008/11/10/washington/10military.html>

Simon Tisdall and Saeed Shah "Pakistan reacts with fury after up to 20 die in 'American' attack on its soil", The Guardian, (4. září 2008),

<https://www.theguardian.com/world/2008/sep/04/pakistan>

"Transformation" Official document released by Military Review May-June 2002, 71-72,

[https://www.govinfo.gov/content/pkg/GOVPUB-D110-](https://www.govinfo.gov/content/pkg/GOVPUB-D110-c8aaef82e26966248e7c3ab0267dc0a9/pdf/GOVPUB-D110-c8aaef82e26966248e7c3ab0267dc0a9.pdf)

c8aaef82e26966248e7c3ab0267dc0a9/pdf/GOVPUB-D110-

c8aaef82e26966248e7c3ab0267dc0a9.pdf, (staženo 19.3.2022)

"Operation Anaconda Lessons for Joint Operations", Richard L. Kugler, Michael Baranick,

and Hans Binnendijk, Official document released by Center for Technology and National

Security Policy National Defense University, <https://apps.dtic.mil/sti/pdfs/ADA496469.pdf>

(staženo 19.3.2022)

"NATO and Afghanistan", Official Site of North Atlantic Treaty Organization,

https://www.nato.int/cps/en/natolive/topics_8189.htm#missions, (staženo 19.3.2022)

"ISAF's mission in Afghanistan (2001-2014)", Official Site of North Atlantic Treaty Organization, https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_69366.htm, (staženo 19.3.2022)

"Building on success the London conference on Afghanistan, The Afgjanistan compact", The London conference on Afghanistan, 2, <https://eoi.gov.in/kabul/?pdf0654?000>, (staženo 19.3.2022)

Sam Gollob and Michael E. O'Hanlon, "Afghanistan index, Tracking variables of reconstruction and security in post-9/11 Afghanistan", Document released under the auspices of Foreign policy at Brookings, 7, https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/08/FP_20200825_afganistan_index.pdf, (staženo 19.3.2022)

Carlotta Gall and Jeff Zeleny, "Obama Opens a Foreign Tour in Afghanistan", The New York Times, (20. července 2008),

<https://www.nytimes.com/2008/07/20/us/politics/20OBAMA.html>

John McCain, "John McCain on Iraq" (příspěvek přednesený v rámci rozhovoru na Iowa Public Television, Spojené státy, 12. října 2007) <https://www.youtube.com/watch?v=c6-cDXOWyyQ>

Barack Obama "Campaign Policy Speech on Iraq at the Wilson Center" (příspěvek přednesený v rámci projevu v Ronald Reagan Building, Washington D.C., 15. července 2008, <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamairagwarraganbuilding.htm>.

Ewen MacAskill Washington and Jess Smee, "Obama uses crucial foreign tour to promise more troops for Afghanistan" The Guardian, (21. července 2008),

<https://www.theguardian.com/world/2008/jul/21/barackobama.uselections2008>

"Remarks of President Barack Obama -- Address to Joint Session of Congress" (příspěvek přednesený v rámci zasedání Kongresu, Washington D.C., Spojené státy, February 24, 2009) <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/remarks-president-barack-obama-address-joint-session-congress>

"What's New in the Strategy for Afghanistan and Pakistan" Official Site of The White house - Barack Obama, 27. března 2009,

<https://obamawhitehouse.archives.gov/realitycheck/the-press-office/whatsquos-new-strategy-afghanistan-and-pakistan> (staženo 21.3.2022)

David E. Sanger and Peter Baker, "New U.S. Strategy Focuses on Managing Threats" The Ney York Times, 27. kvetna 2010,

<https://www.nytimes.com/2010/05/28/world/28strategy.html?ref=world>.

"National Security Strategy" Official document released by White house, květen 2010, 20-21, <https://nssarchive.us/wp-content/uploads/2020/04/2010.pdf> (staženo 22.3.2022)

Briefing by White House Press Secretary Robert Gibbs" Official Site of the wite house, president Barack Obama, (7. srpna 2009), <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/briefing-white-house-press-secretary-robert-gibbs-8709>

Barack Obama, "Osama Bin Laden Dead", Official Site of the white house, (Příspěvek přednesený jako ohlášení smrti Osama Bin Ladena, 2. května 2011)

<https://obamawhitehouse.archives.gov/blog/2011/05/02/osama-bin-laden-dead>

"Remarks by the President on the Way Forward in Afghanistan", Official Site of the white house, Office of the Press Secretary, 22. června 2011,

<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2011/06/22/remarks-president-way-forward-Afghanistan> (staženo 24.3.2022)

Missy Ryan, Steve Holland, "Obama moves toward exit from Afghanistan", Reuters, (22. června 2022), <https://www.reuters.com/article/us-usa-afghanistan-idUSTRE75L0QD20110622>

<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/05/27/statement-president-afghanistan>.

"Disarming the militias" Barabara J. Stapleton, Document released by Afghanistan Analysts Network, duben 2013, https://www.afghanistan-analysts.org/wp-content/uploads/2013/06/20130428BS-Disarming_the_Militias_w_Preface_FINAL.pdf

Dan Roberts and Emma Graham-Harrison, "US-Taliban Afghanistan peace talks in Qatar cancelled", The Guardian, 20. června 2013

BST<https://www.theguardian.com/world/2013/jun/20/afghanistan-talks-taliban-qatar-cancelled>

Nick Paton Walsh and Masoud Popalzai, "Taliban will not talk peace with Karzai government, spokesman says", CNN, 14. února 2012,

<https://edition.cnn.com/2012/02/14/world/asia/afghanistan-taliban/index.html>

Rod Nordland, "Afghanistan Signs Draft Peace Deal With Faction Led by Gulbuddin Hekmatyar" The New York Times, 22. září 2016,

<https://www.nytimes.com/2016/09/23/world/asia/afghanistan-peace-deal-hezb-i-islami.html>

Keneally Meghan, "What Trump Has Said about Afghanistan." ABC News, ABC News Network, August 21, 2017. <https://abcnews.go.com/Politics/trump-afghanistan-past/story?id=49334361>.

Diaz Daniella, "A History of Trump's Thoughts on Afghanistan." CNN, Cable News Network, August 21, 2017. <https://edition.cnn.com/2017/08/21/politics/history-president-trump-remarks-afghanistan-tweets/index.html>.

Rauchway Eric, "How 'America First' Got Its Nationalistic Edge", The Atlantic, Atlantic Media Company, May 6, 2016.

<https://www.theatlantic.com/politics/archive/2016/05/william-randolph-hearst-gave-america-first-its-nationalist-edge/481497/>

"Global War on Terror" Official Site of the White house, George W, Bush, 3. ledna 2003, <https://www.georgewbushlibrary.gov/research/topic-guides/global-war-terror> (staženo 10.4.2022)

"Remarks by the President on a New Strategy for Afghanistan and Pakistan" Official Site of the White house, George W, Bush, 27. března 2009,

<https://www.georgewbushlibrary.gov/research/topic-guides/global-war-terror> (staženo 10.4.2022)

Mohammad Wasim Arian, "Trump's South Asia Strategy: Security Impacts on Afghanistan" IOSR Journal of Humanities and Social Science (IOSR-JHSS), říjen 2020: 32–45, <https://www.iosrjournals.org/iosr-jhss/papers/Vol.25-Issue10/Series-1/E2510013245.pdf>

Garamone Jim, "President Unveils New Afghanistan, South Asia Strategy.", U.S.

Department of Defense, August 21, 2017, <https://www.defense.gov/News/News-Stories/Article/Article/1284964/president-unveils-new-afghanistan-south-asia-strategy/>.

Dombrowski Peter and Simon Reich, "Beyond the Tweets: President Trump's Continuity in Military Operations." *Strategic Studies Quarterly* 12, no. 2 (2018): 56–81.

<http://www.jstor.org/stable/26430816>.

Rahimullah Yusufzai, "16 Years of US Presence in Afghanistan: Objectives, Strategies and Emerging Scenario." *Policy Perspectives* 15, no. 1 (2018): 139–53.

<http://www.jstor.org/stable/10.13169/polipers.15.1.0139>

Myer Fort, "Remarks by President Trump on the Strategy in Afghanistan and South Asia."

National Archives and Records Administration. National Archives and Records

Administration, August 21, 2017, <https://trumpwhitehouse.archives.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-strategy-afghanistan-south-asia/>

"Public Law 99-433—OCT. 1, 1986", Released by the House of Representatives of the United States of America in Congress assemble,

[https://www.govinfo.gov/content/pkg/STATUTE-100/pdf/STATUTE-100-](https://www.govinfo.gov/content/pkg/STATUTE-100/pdf/STATUTE-100-Pg992.pdf#page=1)

[Pg992.pdf#page=1](https://www.govinfo.gov/content/pkg/STATUTE-100/pdf/STATUTE-100-Pg992.pdf#page=1), (staženo 19.5.2022)

"National Security Strategy Reports" the executive branch of the United States, Official Site of National Security Strategy Archive, <https://nssarchive.us/> (staženo 19.5.2022)

Anthony Cordesman, "Giving the New National Security Strategy the Attention It Deserves", Center for strategic and international studies, 21. prosince 2017,

<https://www.csis.org/analysis/giving-new-national-security-strategy-attention-it-deserves>

"National Security Strategy Reports" the executive branch of the United States, Official Site of National Security Strategy Archive: 2 <https://nssarchive.us/> (staženo 19.5.2022)

"Summary of the National Defense Strategy" Official document of Office of the United States Secretary of Defense, 2018: 4,

<https://dod.defense.gov/Portals/1/Documents/pubs/2018-National-Defense-Strategy->

Summary.pdf (staženo 19.5.2022)

"National Military Strategy", Official Site of Historical Office,

Office of the Secretary of Defense, <https://history.defense.gov/Historical-Sources/National-Military-Strategy/> (staženo 19.5.2022)

"National Military Strategy 2018", Official document released by The Joint Staff", 19. ledna 2018,

https://www.jcs.mil/Portals/36/Documents/Publications/UNCLASS_2018_National_Military_Strategy_Description.pdf

"The National Military Strategy of the United States of America 2011, Official document released by The Joint Staff, 9. ledna 2011: 5,

<https://www.files.ethz.ch/isn/154942/US%20National%20Military%20Strategy%202011>.

"The National Military Strategy of the United States of America 2015 " Official document released by The Joint Staff, června 2015: 8,

https://history.defense.gov/Portals/70/Documents/nms/NMS2015.pdf?ver=XGOU_7X6YpNjZfuyM7Jfvw%3d%3d

Mujib Mashal and Jawad Sukhanyar, "'So Many Bodies': Bomber Kills Dozens Signing Up to Vote in Kabul", The New York Times, 22. dubna 2018,

<https://www.nytimes.com/2018/04/22/world/asia/suicide-bomber-afghanistan-elections.html>

David Zucchino and Fahim Abed, "Afghan Government Fires Election Officials After Votes Tainted by Fraud Claims", The New York Times, 12. února 2019,

<https://www.nytimes.com/2019/02/12/world/asia/afghanistan-election-voter-fraud.html>

Mujib Mashal, Najim Rahim and Fatima Faizi "Ghani Named Afghan Election Winner. His Opponent Claims Victory, Too", The New York Times, 18. února 2020,

<https://www.nytimes.com/2020/02/18/world/asia/afghanistan-election-ashraf-ghani.html>

Mujib Mashal, Fahim Abed and Fatima Faizi, "Afghanistan Election Draws Low Turnout Amid Taliban Threats", The New York Times, 28. září 2019,

<https://www.nytimes.com/2019/09/28/world/asia/afghanistan-president-election->

[taliban.html](#)

John T. Bennett, "Trump's 'Total Authorization' to Military Gives Some 'Deep Concerns'", Roll Call, 31. května 2017, <https://rollcall.com/2017/05/31/trumps-total-authorization-to-military-gives-some-deep-concerns/>

Helene Cooper and Mujib Mashal, "U.S. Drops 'Mother of All Bombs' on ISIS Caves in Afghanistan", The New York Times, 13. dubna 2017, https://www.nytimes.com/2017/04/13/world/asia/moab-mother-of-all-bombs-afghanistan.html?_r=0

Phillip Walter Wellman, "Afghan official: Death toll from massive US bomb rises to 94, including 4 ISIS commanders", Stars and Stripes, 15. dubna 2017, https://www.stripes.com/theaters/middle_east/afghan-official-death-toll-from-massive-us-bomb-rises-to-94-including-4-isis-commanders-1.463677#.WPI2z_WcGUn

Aaron Mehta, "Mattis reveals new rules of engagement", The New York Times, 13. dubna 2017, https://www.nytimes.com/2017/04/13/world/asia/moab-mother-of-all-bombs-afghanistan.html?_r=0.

"Afghanistan's Rising Civilian Death Toll Due to Airstrikes, 2017-2020"

Neta C. Crawford, published by Washington institute international and public affairs, Brown university in the framework of the project "The cost of war", Official Site of Washington institute, 7. prosince 2020: 2-3, https://watson.brown.edu/costsofwar/files/cow/imce/papers/2020/Rising%20Civilian%20Death%20Toll%20in%20Afghanistan_Costs%20of%20War_Dec%207%202020.pdf

Susannah George, "As U.S. air war in Afghanistan surged, investigations into civilian harm plunged", The Washington Post, 4. září 2020, <https://www.washingtonpost.com/world/2020/09/04/afghanistan-civilian-casualties-us-airstrikes/?arc404=true>.

Rod Nordland, "Death Toll in Kabul Bombing Has Hit 150, Afghan President Says", The New York Times, 6. června 2017, <https://www.nytimes.com/2017/06/06/world/asia/kabul-bombing-death-toll->

increases.html

Pamela Constable, "Trump's new Afghanistan policy has Pakistan angry and alarmed" The Washington post, 29. srpna 2017,

https://www.washingtonpost.com/world/asia_pacific/trumps-new-afghanistan-policy-has-pakistan-angry-and-alarmed/2017/08/29/40e2de88-8cb9-11e7-9c53-6a169beb0953_story.html

The New York Times, "Full Transcript and Video: Trump's Speech on Afghanistan", The New York Times, 21. srpna 2017,

<https://www.nytimes.com/2017/08/21/world/asia/trump-speech-afghanistan.html>

"SD 300 million not aid, US owes this to Pakistan for support in war against terror: Shah Mehmood Qureshi", 2. září 2018, 2. září 2018,

<https://economictimes.indiatimes.com/news/international/world-news/usd-300-million-not-aid-us-owes-this-to-pakistan-for-support-in-war-against-terror-shah-mehmood-qureshi/articleshow/65649175.cms>

Pamela Constable, "Trump sends letter to Pakistan asking for help with Afghan peace process", The Washington post, 3. prosince 2018,

https://www.washingtonpost.com/world/asia_pacific/trump-sends-letter-to-pakistan-asking-for-help-with-afghan-peace-process/2018/12/03/9fd99e88-f6f1-11e8-8d64-4e79db33382f_story.html

"Number of deaths in Afghanistan due to terrorism from 2007 to 2020", Statista Research Department, Dec 20, 2022, <https://www.statista.com/statistics/251408/number-of-deaths-in-afghanistan-due-to-terrorism/>

Mujib Mashal and Jawad Sukhanyar, "It's a Massacre': Blast in Kabul Deepens Toll of a Long War", The New York Times, 27. ledna 2018,

<https://www.nytimes.com/2018/01/27/world/asia/afghanistan-kabul-attack.html>

Mujib Mashal and Jawad Sukhanyar "Americans Were Among 22 Killed in Kabul Hotel Attack, U.S. Says", The New York Times, 23. ledna 2018,

<https://www.nytimes.com/2018/01/23/world/asia/kabul-hotel-attack-us-victims.html>

Bill Roggio, "Taliban, Islamic State continue battle in northern Afghanistan", Long war

journal, 18. července 2018, <https://www.longwarjournal.org/archives/2018/07/taliban-islamic-state-continue-battle-in-northern-afghanistan.php>

Matin Sahak, "Families flee as Taliban battle Islamic State in northern Afghanistan", Reuters, 20. července 2018, <https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-taliban-islamic-state/families-flee-as-taliban-battle-islamic-state-in-northern-afghanistan-idUSKBN1KA231>

Fatima Faizi and Mujib Mashal "After Taliban Siege of Ghazni, Afghans Tell of Fear and Deprivation" The New York Times, 15. srpna 2018, <https://www.nytimes.com/2018/08/15/world/asia/ghazni-conflict-taliban-afghan-army.html>

W.J. Hennigan, "Exclusive: Inside the U.S. Fight to Save Ghazni From the Taliban", Times, 23. srpna 2018, <https://time.com/longform/ghazni-fight-taliban/>

Hamid Shalizi, "Afghan army shake-up to push out old guard in fight against Taliban", Reuters, 13. února 2018, <https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-military>

Kathy Gannon, Rahim Faiez, "Taliban infiltrate Afghan army to target foreign troops", Military Times, 18. června 2017, <https://www.militarytimes.com/news/your-military/2017/06/18/q-a-taliban-infiltrate-afghan-army-to-target-foreign-troops/>

Rod Nordland and David Zucchino, "As U.S. Nears a Pullout Deal, Afghan Army Is on the Defensive", The New York Times, 12. srpna 2019, <https://www.nytimes.com/2019/08/12/world/asia/afghanistan-army-taliban.html>

Rod Nordland, "The Death Toll for Afghan Forces Is Secret. Here's Why.", The New York Times, 21. září 2018, <https://www.nytimes.com/2018/09/21/world/asia/afghanistan-security-casualties-taliban.html>

Hekmat Khalil Karzai, "An Unprecedented Peace Offer to the Taliban", The New York Times, 11. března 2018, <https://www.nytimes.com/2018/03/11/opinion/peace-taliban.html>

Mujib Mashal, "A Grass-Roots Afghan Peace Movement Grows, Step by Step", The New York Times, 15. června 2018,

<https://www.nytimes.com/2018/06/15/world/asia/afghanistan-peace-march-.html>

Ruchi Kumar, "Selfies with the Taliban: Afghan women buoyed by ceasefire snaps", The Guardian, 6. července 2018, <https://www.theguardian.com/global-development/2018/jul/06/selfies-with-the-taliban-afghan-women-buoyed-eid-ceasefire-photos-viral>

Mujib Mashal and Eric Schmitt, "White House Orders Direct Taliban Talks to Jump-Start Afghan Negotiations", The New York Times, 15. června 2018, <https://www.nytimes.com/2018/07/15/world/asia/afghanistan-taliban-direct-negotiations.html?rref=collection%2Ftimestopic%2FAfghanistan>

Taimoor Shah and Rod Nordland, "U.S. Diplomats Held Face-to-Face Talks With Taliban, Insurgents Say", The New York Times, 28. července 2018, <https://www.nytimes.com/2018/07/28/world/asia/us-taliban-afghanistan-talks.html>

"Afghanistan: Taliban confirms talks with US peace envoy in Qatar", Aljazeera, 13. října 2018, <https://www.aljazeera.com/news/2018/10/13/afghanistan-taliban-confirms-talks-with-us-peace-envoy-in-qatar>

"Taliban: New Round Of Peace Talks With U.S. Opening In Qatar", Radio Free Europe, 1. května 2019, <https://www.rferl.org/a/taliban-new-round-of-peace-talks-with-us-opening-in-qatar/29913967.html>

Mujib Mashal, "Taliban and U.S. Strike Deal to Withdraw American Troops From Afghanistan", The New York Times, 29. února 2020, <https://www.nytimes.com/2020/02/29/world/asia/us-taliban-deal.html> Mujib Mashal, "Afghan Prisoner Swap Hits Wall as Taliban Pull Out of Talks", The New York Times, 7. dubna 2020, <https://www.nytimes.com/2020/04/07/world/asia/afghan-prisoner-talks-collapse.html>

Hamid Shalizi, Abdul Qadir Sediqi, Rupam Jain, "Taliban step up attacks on Afghan forces since signing U.S. deal: data", Reuters, 1. května 2020, <https://www.reuters.com/article/us-health-coronavirus-afghanistan-taliba/taliban-step-up-attacks-on-afghan-forces-since-signing-u-s-deal-data-idUSKBN22D5S>

David Zucchino, "The U.S. War in Afghanistan: How It Started, and How It Ended", The

New York Times, 7. října 2021, <https://www.nytimes.com/article/afghanistan-war-us.html>

Helene Cooper and Eric Schmitt, „S. Seeks to Draw Down Its Troops in Afghanistan to 2,500 by Early 2021", The New York Times, 7. října 2020,
<https://www.nytimes.com/2020/10/07/us/politics/us-troops-afghanistan.html>.

Thomas Gibbons-Neff, Najim Rahim and Fatima Faizi

Published, "U.S. Troops Are Packing Up, Ready or Not", The New York Times, 17. listopadu 2020, <https://www.nytimes.com/2020/11/17/world/asia/afghanistan-troop-withdrawal.html>

Gabriel García Márquez, "It is easier to start a war than to end it.", goodreads,
<https://www.goodreads.com/quotes/7192601-it-is-easier-to-start-a-war-than-to-end>

Mark Landler, "The Afghan War and the Evolution of Obama", The New York Times, 1. ledna 2017, <https://www.nytimes.com/2017/01/01/world/asia/obama-afghanistan-war.html>

"'We Are Not Nation-Building Again,' Trump Says", The New York Times, 21. srpna 2017,
<https://www.nytimes.com/video/us/politics/100000005385078/president-trump-war-afghanistan-pakistan.html>

David Nakamura, "Amid trade war, Trump drops pretense of friendship with China's Xi Jinping, calls him an 'enemy'", The Washington post, 23. srpna 2019,
https://www.washingtonpost.com/politics/amid-trade-war-trump-drops-pretense-of-friendship-with-chinas-xi-jinping-calls-him-an-enemy/2019/08/23/2063e80e-c5bb-11e9-b5e4-54aa56d5b7ce_story.html

Mujib Mashal, "'How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage", The New York Times, 26. května 2020,
<https://www.nytimes.com/2020/05/26/world/asia/taliban-afghanistan-war.html>

Mark Mazzetti, Jane Perlez, Eric Schmitt and Andrew W. Lehren, "'Pakistan Aids Insurgency in Afghanistan, Reports Assert", The New York Times, 25. července 2010,
<https://www.nytimes.com/2010/07/26/world/asia/26isi.html>

Mark Sedra, Security Sector Reform in Conflict-Affected Countries: The Evolution of a

Mode (2017)

"Afghanistan Literacy Rate 1979-2023" Macrotrends,

<https://www.macrotrends.net/countries/AFG/afghanistan/literacy-rate>

"'Ghost' troops slowing down Afghanistan's military", CBS News, 10. ledna 2016,

<https://www.cbsnews.com/news/ghost-troops-slowing-down-afghanistan-military/>

George W. Bush "Against Nation Building & Telling Others What To Do - 2000 Presidential Debate", Příspěvek v rámci jeho budoucí vize, 6. 10. 2013,

https://www.youtube.com/watch?v=Y_b2wRPgcyw

Tony Karon, "How a Contested Afghan Election Could Help the U.S.", The time, 22. srpna 2009, <https://web.archive.org/web/20090823140644/http://www.time.com/time/world/article/0,8599,1918110,00.html>

Ginger Thompson and Alissa J. Rubin, "Sanctions Placed on Afghan Exchange" New York Times, 18. února 2011, <https://www.nytimes.com/2011/02/19/world/asia/19ansari.html>

"Incremental peace in Afghanistan", Official document of Accord, an international review of peace initiatives ISSUE 27, červen 2018, [https://rc-services-assets.s3.eu-west-](https://rc-services-assets.s3.eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/Incremental Peace in Afghanistan Accord Issue 27.pdf)

[1.amazonaws.com/s3fs-public/Incremental Peace in Afghanistan Accord Issue 27.pdf](https://rc-services-assets.s3.eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/Incremental Peace in Afghanistan Accord Issue 27.pdf)

<https://www.nytimes.com/2020/02/29/world/asia/us-taliban-deal.html>

Amber Phillipson, "Trump's deal with the Taliban, explained", The Washington post, 26. srpna 2021, <https://www.washingtonpost.com/politics/2021/08/20/trump-peace-deal>

Aron Blake, "Trump officials scramble for distance from his Taliban deal", The Washington post, 19. srpna 2021, <https://www.washingtonpost.com/politics/2021/08/19/trump-officials-scramble-distance-his-taliban-deal/>.

Bari Weiss, HR McMaster, "How we failed Afghanistan (and our selves) with HR McMaster", (podcast díl podcastu v rámci série "Honesly", srpen 2021)

Seznam příloh

Příloha č. 1: Ztráty amerických a mezinárodních jednotek během administrativy George W. Bushe (2001–2009) (graf)

Příloha č. 2: Počet amerických a mezinárodních jednotek v Afghánistánu během administrativy George W. Bushe (2001–2009) (graf)

Příloha č. 3: Velikost afghánských bezpečnostních sil ve službě během administrativy George W. Bushe (2001–2009) (graf)

Příloha č. 4: Počet amerických a mezinárodních jednotek v Afghánistánu během administrativy Baracka Obamy (2008–2017) (graf)

Příloha č. 5: Velikost afghánských bezpečnostních sil ve službě během administrativy Baracka Obamy (2009–2017) (graf)

Příloha č. 6: Ztráty amerických a mezinárodních jednotek během administrativy Baracka Obamy (2009–2017) (graf)

Příloha č. 7: Počty civilistů zabitých v Afghánistánu při náletech provládních sil, (2009–2020) (graf)

Příloha č. 8: Počet amerických a mezinárodních jednotek v Afghánistánu během administrativy Donalda Trumpa (2017–2021) (graf)

Příloha č. 9: Ztráty amerických a mezinárodních jednotek během administrativy Donalda Trumpa (2017–2021) (graf)

Příloha č. 10: Velikost afghánských bezpečnostních sil ve službě během administrativy Donalda Trumpa (2017-2020) (graf)

Příloha č. 11: Poměr ročních průměrů vyslaných vojsk během administrativ jednotlivých prezidentů (graf)

Příloha č. 12: Poměr ročních průměrů stavů ANSF během administrativ jednotlivých prezidentů (graf)

TEZE bakalářské práce
Jméno: Šimon Seemann
E-mail: 86676883@fsv.cuni.cz
Studijní obor: Teritoriální studia
Semestr a školní rok zahájení práce: ZS 2021/2022
Semestr a školní rok ukončení práce: ZS 2022/2023
Vedoucí bakalářského semináře: doc. PhDr. Mgr. Francis Raška, Ph.D.
Vedoucí práce: doc. PhDr. Mgr. Francis Raška, Ph.D.
Název práce: Nekonečná válka: Komparace tří administrativ amerických prezidentů ve válce v Afghánistánu
Charakteristika tématu práce (max. 10 řádek): Bakalářská práce se věnuje analýze a následného porovnání administrativ George W. Bushe, Baracka Obamy a Donalda Trumpa v kontextu války v Afghánistánu. Mezi roky 2001 a 2021 se zmíněné tři administrativy pokoušely úspěšně uzavřít konflikt, který vznikl po útocích z 11. září, žádná z nich neuspěla. Každá z administrativ zvolila odlišnou strategii a přístupy, které měly vliv na dění v Afghánistánu. Práce zkoumá různorodé jevy, které vedly k neúspěchu jednotlivých administrativ a konfliktu obecně.
Zdůvodnění úprav a změn tématu od zadání projektu do odevzdání práce (max. 10 řádek): Původním tématem měla být pouze politika Donalda Trumpa v Afghánistánu. V průběhu práce mě ale zaujaly neúspěchy nejen Trumpovi administrativy, ale i těch předchozích. Proto jsem se rozhodl zaměřit na nezdary administrativ George W. Bushe, Baracka Obamy a Donalda Trumpa v rámci politiky vůči válce v Afghánistánu.
Struktura práce (hlavní kapitoly obsahu): 1. Úvod 2. Bezpečnostní politika George W. Bushe - „War on Terror“ 3. Bezpečnostní politika Baracka Husseina Obamy - „War of necessity“ 4. Bezpečnostní politika Donalda J. Trumpa - „America First“ 5. Nekonečná válka 6. Závěr
Prameny a literatura (výběrová bibliografie, max. 30 hlavních titulů): "Stabilization: Lessons from the U.S. experience in Afghanistan, May 2018", Official document

released by SIGAR, 4-5, <https://www.sigar.mil/pdf/lessonslearned/SIGAR-18-48-LL.pdf>
(staženo 9.3.2022)

"Reconstruction the Afghanistan defense and security forces: Lessons from the U.S. experience in Afghanistan", září 2018, Official document released by SIGAR, 12-13,
<https://www.sigar.mil/pdf/lessonslearned/sigar-17-62-ll.pdf> (staženo 18.3.2022)

"Quarterly report to the united states congress", Official document released by SIGAR, 30. října 2020: 81, <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2020-10-30qr.pdf>

Craig Whitlock, "At war with the truth", The Washington post, 9. prosince 2019,
<https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-confidential-documents/>

Craig Whitlock, "Unguarded nation", The Washington post, 25. července 2010, 9. prosince,
https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-army-police/?tid=bottom_nav

Craig Whitlock, Leslie Shapiro and Armand Emamdjomeh, "A secret history of the war", The New York Times, 9. prosince 2019,
https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/documents-database/?document=background_ll_01_xx_dc_07102015.

Craig Whitlock, "Consumed by corruption", The Washington post, 25. července 2010, 9. prosince, https://www.washingtonpost.com/graphics/2019/investigations/afghanistan-papers/afghanistan-war-corruption-government/?tid=bottom_nav.

"National Strategy for Victory in Iraq" Official Site of The White house George W. Bush, (30. listopadu 2005) https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/infocus/iraq/iraq_strategy_nov2005.html#part1 (staženo 11.3.2022)

"What's New in the Strategy for Afghanistan and Pakistan" Official Site of The White house - Barack Obama, 27. března 2009, <https://obamawhitehouse.archives.gov/realitycheck/the-press-office/whatsquos-new-strategy-afghanistan-and-pakistan> (staženo 21.3.2022)

Garamone Jim, "President Unveils New Afghanistan, South Asia Strategy.", U.S. Department of Defense, August 21, 2017, <https://www.defense.gov/News/News->

[Stories/Article/Article/1284964/president-unveils-new-afghanistan-south-asia-strategy/](https://www.washingtonpost.com/news/energy-environment/wp/2017/05/11/president-unveils-new-afghanistan-south-asia-strategy/).

"National Security Strategy Reports" the executive branch of the United States, Official Site of National Security Strategy Archive, <https://nssarchive.us/> (staženo 19.5.2022)

Podpis studenta a datum

Schváleno	Datum	Podpis
Vedoucí práce		
Vedoucí bakalářského semináře		
Garant oboru		